

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju – I–III kwartał 2020 r.

Socio-economic situation of the country – I–III quarter 2020



Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju – I–III kwartał 2020 r.

Socio-economic situation of the country – I–III quarter 2020

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa, październik Warsaw, October 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska, Filip Piotrowski, Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Joanna Sadowy, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenschastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenschastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.



Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Spis treści

Contents

Synteza	5
Executive summary	8
Ludność	11
Population	
Rynek pracy	13
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	24
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	30
Prices	
Rolnictwo	39
Agriculture	
Przemysł	45
Industry	
Budownictwo	55
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	60
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	63
Domestic market	
Transport	68
Transport	
Usługi biznesowe	72
Business services	
Handel zagraniczny	75
Foreign trade	
Giełdowy rynek papierów wartościowych	83
Stock exchange market	
Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach	87
Economic situation in the world and in selected countries	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	98
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	102
Main macroeconomic indicators	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	million million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

W wyniku utrzymującej się od połowy marca br. pandemii COVID-19 sytuacja w podstawowych obszarach społeczno-gospodarczych w okresie trzech kwartałów br. była gorsza niż rok wcześniej. Poniżej poziomu sprzed roku ukształtowała się m.in. produkcja sprzedana przemysłu, produkcja budowlano-montażowa oraz sprzedaż detaliczna. Zmniejszyło się przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, wyższe niż przed rokiem było bezrobocie rejestrowane. W trzecim kwartale br. w niektórych obszarach obserwowano poprawę: wzrosła w skali roku produkcja przemysłowa i sprzedaż detaliczna; pogłębił się natomiast spadek produkcji w budownictwie.

Rynek pracy we wrześniu 2020 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	+0,3% m/m	-1,2% r/r	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw obniżyło się w skali roku w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach.
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)		6,1%	Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie obserwowanym od czerwca br. i była wyższa niż rok wcześniej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2020 r.

nominalne	+0,6% m/m	+5,6% r/r	Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siła nabywcza wzrosły w skali roku bardziej niż w poprzednich miesiącach.
realne	+0,3% m/m	+2,4% r/r	

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto we wrześniu 2020 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych			Tempo wzrostu w ujęciu rocznym przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych świadczeń emerytalno-rentowych w obu systemach było największe od początku br.
nominalne	0,0% m/m	+5,8% r/r	
realne	-0,2% m/m	+2,2% r/r	
rolników indywidualnych			
nominalne	+0,2% m/m	+7,0% r/r	
realne	0,0% m/m	+3,4% r/r	

Ceny we wrześniu 2020 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+0,2% m/m	+3,2% r/r	Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż przed miesiącem. Przyspieszyła m.in. dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem i łącznością, słabszy niż w sierpniu br. był natomiast wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Ceny związane z transportem nadal były niższe niż przed rokiem, a skala spadku uległa dalszemu ograniczeniu.
ceny produkcji sprzedanej przemysłu	+0,1% m/m	-1,6% r/r	Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku był głębszy niż we wcześniejszych okresach. Ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły w podobnym tempie do obserwowanego w poprzednich miesiącach.
ceny produkcji budowlano-montażowej	+0,3% m/m	+2,5% r/r	

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2020 r.

niewyrównana sezonowo	+15,5% m/m	+5,9% r/r
wyrównana sezonowo	+3,0% m/m	+3,6% r/r

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku był znacznie wyższy niż w trzech poprzednich miesiącach. Wpłynęło na to m.in. przyspieszenie tempa wzrostu w przetwórstwie przemysłowym. Utrzymał się natomiast spadek produkcji m.in. w górnictwie i wydobywaniu. Wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana w większości głównych grupowań przemysłowych (oprócz dóbr związanych z energią). Najbardziej wzrosła produkcja dóbr konsumpcyjnych trwałych.

Produkcja budowlano-montażowa we wrześniu 2020 r.

niewyrównana sezonowo	+15,5% m/m	-9,8% r/r
wyrównana sezonowo	0,0% m/m	-10,6% r/r

Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku był mniejszy niż w lipcu i sierpniu br., na co wpłynęły m.in. czynniki o charakterze sezonowym. Niższa niż przed rokiem była produkcja we wszystkich działach budownictwa. Sprzedaż robót remontowych obniżyła się bardziej niż robót inwestycyjnych.

Sprzedaż detaliczna we wrześniu 2020 r.

	-2,2% m/m	+2,5% r/r
--	-----------	-----------

Wzrost sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym był wyższy niż w sierpniu br. Większa niż przed rokiem była sprzedaż w większości grup (w tym po raz pierwszy od marca br. odnotowano wzrost w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe). Nadal niższa niż rok wcześniej była sprzedaż w grupach paliwa stałe, ciekłe i gazowe oraz pozostałe. Po dwóch miesiącach wzrostu spadek wystąpił również w grupie tekstylia, odzież, obuwie.

Przewozy ogółem we wrześniu 2020 r.

ładunków	+5,2% m/m	-4,4% r/r
pasażerów	+28,7% m/m	-31,2% r/r

Spadek przewozów ładunków w skali roku był mniejszy, a przewozów pasażerskich – zbliżony do notowanego w poprzednich miesiącach.

Rolnictwo we wrześniu 2020 r.

Na rynku rolnym przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku. Wyższe niż we wrześniu ub. roku były przeciętne ceny pszenicy, żywca wołowego oraz mleka.

Handel zagraniczny (w zł) w okresie styczeń–sierpień 2020 r.

eksport		-3,2% r/r
import		-7,4% r/r

Obroty towarowe w handlu zagranicznym były niższe niż przed rokiem. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem wobec ujemnego rok wcześniej. Zmniejszyły się obroty z krajami rozwiniętymi (w tym UE) oraz import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, wzrosła natomiast wymiana handlowa z krajami rozwijającymi się. Większe niż przed rokiem były obroty produktami rolno-spożywczymi. W okresie styczeń–lipiec br. zarówno eksport, jak i import w cenach stałych były niższe niż rok wcześniej. Wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie (wobec niekorzystnej relacji przed rokiem).

Koniunktura gospodarcza w październiku 2020 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury	
przetwórstwo przemysłowe	-9,7
budownictwo	-16,5
handel detaliczny	-9,8
transport i gospodarka magazynowa	-12,8

W większości sekcji przedsiębiorcy bardziej pesymistycznie oceniają koniunkturę niż we wrześniu br. Nadal do najbardziej negatywnych należą opinie podmiotów działających w zakwaterowaniu i gastronomii (gdzie wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury pogorszył się z minus 21 we wrześniu br. do minus 29).

W większości sekcji przeważają opinie, że w październiku br. negatywne skutki pandemii COVID-19 dla działalności podmiotów będą niewielkie. Jednak nadal znaczny jest odsetek firm, które obawiają się poważnych konsekwencji. Przedsiębiorcy spodziewają się spadku zamówień od klientów (w zakwaterowaniu i gastronomii jest on szacowany w październiku br. na 25%). Wiele jednostek podtrzymuje obawy o przyszłość firmy w przypadku utrzymania aktualnych ograniczeń związanych z COVID-19. Dużą niepewność wciąż odczuwają m.in. jednostki zakwaterowania i gastronomii, spośród których 45% zakłada, że nie przetrwa w takich warunkach dłużej niż 3 miesiące.

Koniunktura konsumencka w październiku 2020 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej	
bieżący (BWUK)	-20,0
wyprzedzający (WWUK)	-19,2

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące oraz oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej, są niższe niż we wrześniu br. Pogorszyły się m.in. opinie dotyczące oczekiwanej ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju, obecnej możliwości dokonywania ważnych zakupów oraz przewidywanej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego.

Konsumenci częściej niż we wrześniu br. wskazują na duże zagrożenie, jakie niesie ze sobą pandemia. Znacznie więcej osób postrzega ją jako duże ryzyko dla gospodarki (65% wobec 51% we wrześniu br.) oraz duże zagrożenie dla zdrowia populacji Polski jako całości (41% respondentów wobec 25%). Również więcej osób niż przed miesiącem dostrzega duże ryzyko dla osobistego zdrowia (32% wobec 22%). Więcej respondentów wyraża duży niepokój dotyczący swojej sytuacji finansowej (19% wobec 15%). Nieznacznie zwiększył się odsetek osób pracujących zdecydowanie obawiających się utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności (do 5% z 4% we wrześniu br.), podobnie jak tych, które dostrzegają możliwość wystąpienia takiej sytuacji (do 21% z 18%).

Executive summary

As a result of the COVID-19 pandemic, ongoing in Poland since mid-March, the situation in the basic socio-economic areas in the three quarters of 2020 was worse than a year before. Sold production of industry, construction and assembly production and retail sales were lower than a year before. The average paid employment in enterprise sector decreased, and the registered unemployment rate was higher than a year before. In the third quarter, an improvement was observed in some areas: industrial production and retail sales increased annually; however, the decline in construction and assembly production deepened.

Labour market in September 2020

average paid employment in enterprise sector (in full-time equivalents)	+0.3% m/m	-1.2% y/y	The average paid employment in enterprise sector decreased annually less than in previous months.
registered unemployment rate (as of the end of period)		6.1%	The registered unemployment rate remained at the level observed since June 2020 and it was higher than the one recorded a year before.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in September 2020

nominal	+0.6% m/m	+5.6% y/y	Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector and their purchasing power increased in annual terms more than in previous months.
real	+0.3% m/m	+2.4% y/y	

Average monthly gross retirement and other pensions in September 2020

from non-agricultural social security system			The annual growth rate of average monthly nominal and real gross retirement and other pensions in both systems was the highest since the beginning of the year.
nominal	0.0% m/m	+5.8% y/y	
real	-0.2% m/m	+2.2% y/y	
of farmers			
nominal	+0.2% m/m	+7.0% y/y	
real	0.0% m/m	+3.4% y/y	

Prices in September 2020

prices of consumer goods and services	+0.2% m/m	+3.2% y/y	The prices of consumer goods and services increased more in annual terms than a month before. Among others, the growth of prices of goods and services related to dwelling and communications accelerated, while the increase in prices of food and non-alcoholic beverages was weaker than in August 2020. The prices related to transport were still lower than a year before, and the scale of the decrease was further limited.
producer prices in industry	+0.1% m/m	-1.6% y/y	The annual drop in the prices of sold production of industry was deeper than in previous months. The prices of construction and assembly production grew at a similar rate to the one observed in previous months.
producer prices in construction	+0.3% m/m	+2.5% y/y	

Sold production of industry in September 2020

seasonally unadjusted	+15.5% m/m	+5.9% y/y	The annual growth rate of sold production of industry was significantly higher than in the previous three months. This was influenced by, among others, the acceleration of growth in manufacturing. However, a decrease in sold production continued, among others, in mining and quarrying. Sold production was higher than a year before in the majority of main industrial groupings (except for energy). Of these, the production of durable consumer goods increased the most.
seasonally adjusted	+3.0% m/m	+3.6% y/y	

Construction and assembly production in September 2020

seasonally unadjusted	+15.5% m/m	-9.8% y/y	The year-on-year decline in construction and assembly production was smaller than in July and in August 2020, which resulted, among others, from the impact of seasonal factors. Production was lower than a year before in all divisions of construction. Sales of restoration works decreased more than of investment ones.
seasonally adjusted	0.0% m/m	-10.6% y/y	

Retail sales in September 2020

	-2.2% m/m	+2.5% y/y	The annual increase in retail sales was higher than in August 2020. Sales in most groups was greater than a year before (including growth in the group food, beverages and tobacco products was recorded for the first time since March 2020). Sales in the groups solid, liquid and gaseous fuels as well as others was still lower than a year before. After two months of growth, a decline occurred also in the group textiles, clothing, footwear.
--	-----------	-----------	---

Transport in September 2020

of goods	+5.2% m/m	-4.4% y/y	The decline in transport of goods in annual terms was smaller, and in transport of passengers was similar to those recorded in previous months.
of passengers	+28.7% m/m	-31.2% y/y	

Agriculture in September 2020

On the agricultural market the average procurement prices of most basic products were below the level observed a year before. The average prices of wheat, cattle and milk were higher than in September 2019.

Foreign trade (in PLN) in January–August 2020

exports		-3.2% y/y	Foreign trade turnover was lower than in the previous year. The exchange closed with a positive balance against a negative one a year before. Turnover with developed countries (including the EU) as well as imports from Central and Eastern European countries declined, while turnover with developing countries increased. The turnover of agri-food products was higher than a year before. In the period January–July 2020 exports and imports at constant prices were lower than in the previous year. Terms of trade index was favourable (compared to the unfavourable relation a year before).
imports		-7.4% y/y	

Business tendency in October 2020

Business climate indicators	
manufacturing	-9.7
construction	-16.5
retail trade	-9.8
transportation and storage	-12.8

In most sections, entrepreneurs assess the business tendency more unfavourably than in September 2020. Still the most negative are the opinions from accommodation and food services activities (the general business tendency climate indicator deteriorated from minus 21 in September to minus 29).

Enterprises from the majority of sections assess that the negative effects of the COVID-19 pandemic insignificantly will influence their activity in October 2020. However, there is still a significant percentage of companies expecting that the consequences of the pandemic could be serious. Entrepreneurs expect a decrease in orders from customers (in accommodation and food services, it is estimated at 25% in October). Many companies still express concerns about firm's future if the current COVID-19 restrictions are maintained. Great uncertainty is still felt, among others, by units conducting accommodation and food service activities, of which 45% assume that it will not last more than 3 months.

Consumer tendency in October 2020

Consumer confidence indicators	
current	-20.0
leading	-19.2

The consumer confidence indicators, defining current and expected tendencies of individual consumption, are lower than in September 2020. The indications concerning, among others, the opinions about expected economic situation of the country, current possibility of making important purchases and expected financial situation of the household worsened.

Consumers indicate the big threats of pandemic more often than in September 2020. Significantly more people perceive it as a big threat to the economy (65% against 51% in September) and a big threat to the health of Polish population as a whole (41% against 25%). More people than a month before also perceive a high risk for their personal health (32% against 22%). More respondents express great concern about their financial situation (19% against 15%). The percentage of employed persons clearly afraid of losing a job or closing down a business increased slightly (to 5% from 4% in September), as well as those who perceive the possibility of such situation (to 21% from 18%).

Ludność Population

Według wstępnych szacunków liczba ludności Polski w końcu września br. była niższa niż przed rokiem oraz niż w końcu ub. roku. W okresie styczeń–wrzesień br. odnotowano mniej urodzeń niż rok wcześniej, więcej było natomiast zgonów; przyrost naturalny pozostał ujemny. Szacuje się, że podobnie jak przed rokiem, saldo migracji zagranicznych było dodatnie.

W końcu września br. **ludność Polski** liczyła ok. 38351 tys. osób, tj. zmniejszyła się o ok. 44 tys. w stosunku do stanu sprzed roku oraz o blisko 32 tys. w porównaniu z końcem ub. roku. Tempo ubytku rzeczywistego w okresie trzech kwartałów br. wyniosło ok. -0,08% (wobec -0,04% w analogicznym okresie ub. roku).

Ze wstępnych danych wynika, że w okresie styczeń–wrzesień br. zarejestrowano ok. 273 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ok. 13 tys. mniej niż przed rokiem. Współczynnik urodzeń obniżył się w skali roku o 0,4 pkt i wyniósł 9,5%. **Zmarło** ok. 310,5 tys. osób, tj. o ok. 3,5 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Współczynnik zgonów wzrósł o 0,1 pkt i wyniósł 10,8%. Podobnie jak rok wcześniej odnotowano ujemny **przyrost naturalny** (różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ogółem), który wyniósł ok. 37,5 tys. (wobec minus 21,2 tys. w okresie styczeń–wrzesień ub. roku). Szacuje się, że przeciętnie – na każde 10 tys. ludności – ubyło 13 osób.

W okresie styczeń–wrzesień br. **zmarło** ok. 1 tys. **niemowląt** (dzieci w wieku poniżej 1 roku życia), tj. o ok. 100 mniej niż przed rokiem. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,5% i był o 0,3 pkt niższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Ze wstępnego szacunku wynika, że w okresie dziewięciu miesięcy br. zawarto ok. 113 tys. **małżeństw** (o ok. 36,5 tys. mniej niż przed rokiem), z czego blisko 60% stanowiły małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik małżeństw obniżył się o 1,3 pkt do 3,9%. Znacznie zmniejszyła się również liczba **rozwodów** (o ok. 12,5 tys.) do ok. 36 tys. Współczynnik rozwodów wyniósł 1,3% (wobec 1,7% przed rokiem). Sąd orzekł separację wobec kolejnych ok. 0,5 tys. małżeństw, tj. o ok. 400 mniej niż przed rokiem.

Tablica 1. Podstawowe dane^a demograficzne
Table 1. Main demographic^a data

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2005	2009	2010	2015	2017	2018	2019	I–III kwartał I–III quarter	
										2019	2020 ^b
Ludność w tys. (stan w końcu okresu) Population in thousands (as of the end of the period)	38073	38254	38157	38167	38530	38437	38434	38411	38383	38395	38351
Przyrost rzeczywisty: Actual increase:											
w tys. in thousands	85	-9	-17	31	33	-42	1	-23	-28	-16	-32
w % in %	0,22	-0,02	-0,04	0,08	0,08	-0,11	0,00	-0,06	-0,07	-0,04	-0,08
Przyrost naturalny: Natural increase:											
w tys. in thousands	157,4	10,3	-3,9	32,7	34,8	-25,6	-0,9	-26,0	-34,8	-21,2	-37,5
na 1000 ludności per 1000 population	4,1	0,3	-0,1	0,9	0,9	-0,7	-0,0	-0,7	-0,9	-0,7	-1,3

a Dane o liczbie ludności oraz dotyczące współczynników na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu: dla lat 1990–2009 – wyników NSP 2002; od 2010 r. – wyników NSP 2011. b Dane wstępne.

a Data on the population and demographic rates per 1000 population have been compiled taking into account: for years 1990–2009 – the results of NSP 2002; since 2010 – the results of NSP 2011. b Preliminary data.

Tablica 1. Podstawowe dane^a demograficzne (dok.)
Table 1. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2005	2009	2010	2015	2017	2018	2019	I–III kwartał I–III quarter	
										2019	2020 ^b
Urodzenia: Births:											
w tys. in thousands	547,7	378,3	364,4	417,6	413,3	369,3	402,0	388,2	375,0	285,8	273,0
na 1000 ludności per 1000 population	14,3	9,9	9,6	11,0	10,7	9,6	10,5	10,1	9,8	9,9	9,5
Zgony ogółem: Deaths:											
w tys. in thousands	390,3	368,0	368,3	384,9	378,5	394,9	402,9	414,2	409,7	306,9	310,5
na 1000 ludności per 1000 population	10,2	9,6	9,7	10,1	9,8	10,3	10,5	10,8	10,7	10,7	10,8
Zgony niemowląt: Infant deaths:											
w tys. in thousands	10,6	3,1	2,3	2,3	2,1	1,5	1,6	1,5	1,4	1,1	1,0
na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births	19,3	8,1	6,4	5,6	5,0	4,0	4,0	3,8	3,8	3,8	3,5
Małżeństwa: Marriages:											
w tys. in thousands	255,4	211,2	206,9	250,8	228,3	188,8	192,6	192,4	183,4	149,5	113,0
na 1000 ludności per 1000 population	6,7	5,5	5,4	6,6	5,9	4,9	5,0	5,0	4,8	5,2	3,9
Rozwody: Divorces:											
w tys. in thousands	42,4	42,8	67,6	65,3	61,3	67,3	65,3	62,8	65,3	48,4	36,0
na 1000 ludności per 1000 population	1,1	1,1	1,8	1,7	1,6	1,8	1,7	1,6	1,7	1,7	1,3
Separacje w tys. Separations in thousands	-	1,3	11,6	3,2	2,8	1,7	1,6	1,3	1,2	0,9	0,5
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały w tys. Balance of international migration for permanent residence in thousands	-15,8	-19,7	-12,9	-1,2	-2,1	-15,8	1,4	3,6	6,2	4,7	6,0

a Dane o liczbie ludności oraz dotyczące współczynników na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu: dla lat 1990–2009 – wyników NSP'2002; od 2010 r. – wyników NSP'2011. b Dane wstępne.

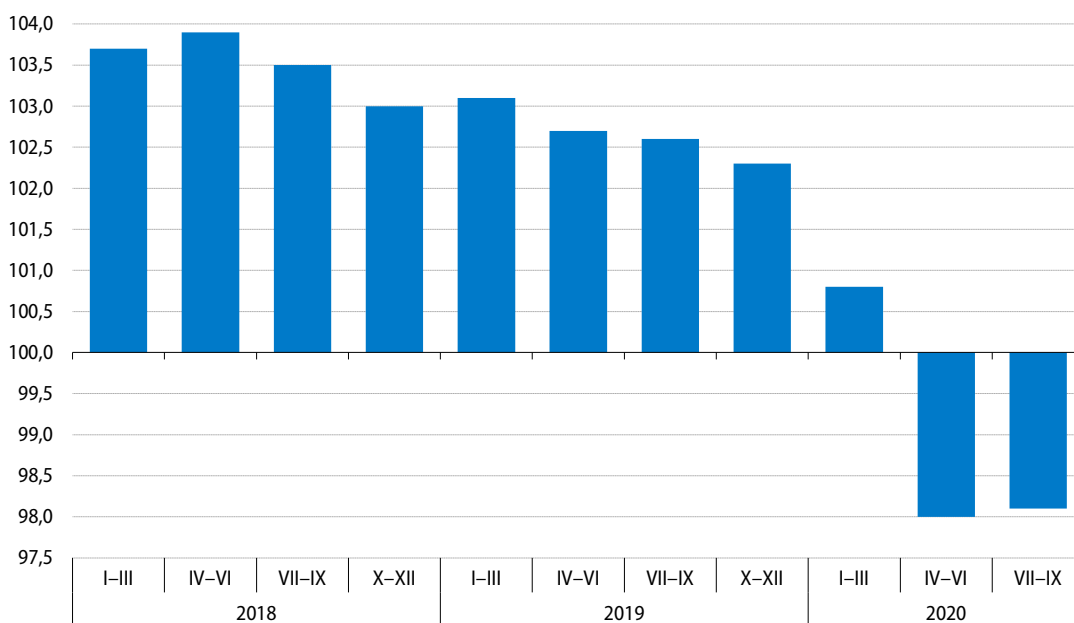
a Data on the population and demographic rates per 1000 population have been compiled taking into account: for years 1990–2009 – the results of NSP'2002; since 2010 – the results of NSP'2011. b Preliminary data.

Rynek pracy Labour market

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynęły spadki obserwowane w II i III kwartale br. wynikające m.in. z sytuacji epidemicznej. We wrześniu br. spadek zatrudnienia w skali roku był mniejszy niż w poprzednich miesiącach. W końcu miesiąca w urzędach pracy było zarejestrowanych nieco mniej bezrobotnych niż w końcu sierpnia br., ale wyraźnie więcej niż rok wcześniej. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie obserwowanym od czerwca br. i była wyższa niż rok wcześniej.

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 1. Average paid employment in enterprise sector corresponding period of previous year=100



Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 6312,4 tys. i było o 1,2% niższe niż przed rokiem (wobec spadku o 1,5% w sierpniu br.). Zatrudnienie obniżyło się w większości sekcji, ale przeważnie w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Najgłębsze spadki nadal obserwowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,7%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 3,0%). Spośród największych sekcji zatrudnienie zmniejszyło się w przetwórstwie przemysłowym (o 2,0%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,4%). Wzrost zatrudnienia w skali roku utrzymał się w informacji i komunikacji (o 2,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,6%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,6%) i we wszystkich tych sekcjach był on wyższy niż w sierpniu br.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
 Table 2. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2020		2019		2020		w tys. in thousands
	IX		I-IX				
	w tys. in thousands	okres poprzedni=100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	6312	100,3	98,8	102,6	102,8	99,0	6327
w tym: of which:							
Przemysł Industry							
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2713	100,2	98,2	101,7	102,0	98,2	2721
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	126	99,6	97,0	100,5	100,8	96,7	126
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	2339	100,3	98,0	101,6	102,1	98,0	2346
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	116	99,6	98,7	101,9	101,6	99,5	117
Budownictwo Construction	133	100,2	102,2	102,7	103,0	102,2	132
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	419	100,1	99,9	103,7	104,2	100,6	424
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1295	100,0	98,6	102,8	102,8	98,6	1294
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	625	100,6	101,6	105,5	105,4	101,9	623
Informacja i komunikacja Information and communication	125	100,2	96,3	106,5	107,5	96,2	126
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	250	100,4	102,8	106,1	106,1	103,4	249
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	95	100,0	99,1	100,9	100,6	99,6	96
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	244	100,5	102,6	107,9	107,9	103,9	245
	390	101,1	94,7	97,9	98,3	94,1	393

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu obniżyło się w skali roku, bardziej niż w sierpniu br., zatrudnienie w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (5,5%). Zbliżony do notowanego przed miesiącem był spadek w budowie budynków oraz handlu detalicznym (po 2,2%). Zmniejszyła się skala spadku zatrudnienia w przedsiębiorstwach zajmujących się m.in. produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (do 2,3%), produkcją mebli (do 2,1%), produkcją wyrobów z metali (do 1,1%), produkcją artykułów spożywczych (do 0,5%) oraz handlem hurtowym (do 0,4%). Wzrost zatrudnienia,

większy niż w sierpniu br., wystąpił natomiast w transporcie lądowym i rurociągowym (2,3%), robotach budowlanych specjalistycznych (1,4%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (0,6%). Utrzymał się także wzrost zatrudnienia w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 1,5%).

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6326,9 tys. i było o 1,0% niższe niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął spadek w II i III kwartale br. (odpowiednio o 2,0% i o 1,9%), przy wzroście w I kwartale br. (o 0,8%).

Tablica 3. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartałach
Table 3. Average paid employment in enterprise sector in the following quarters

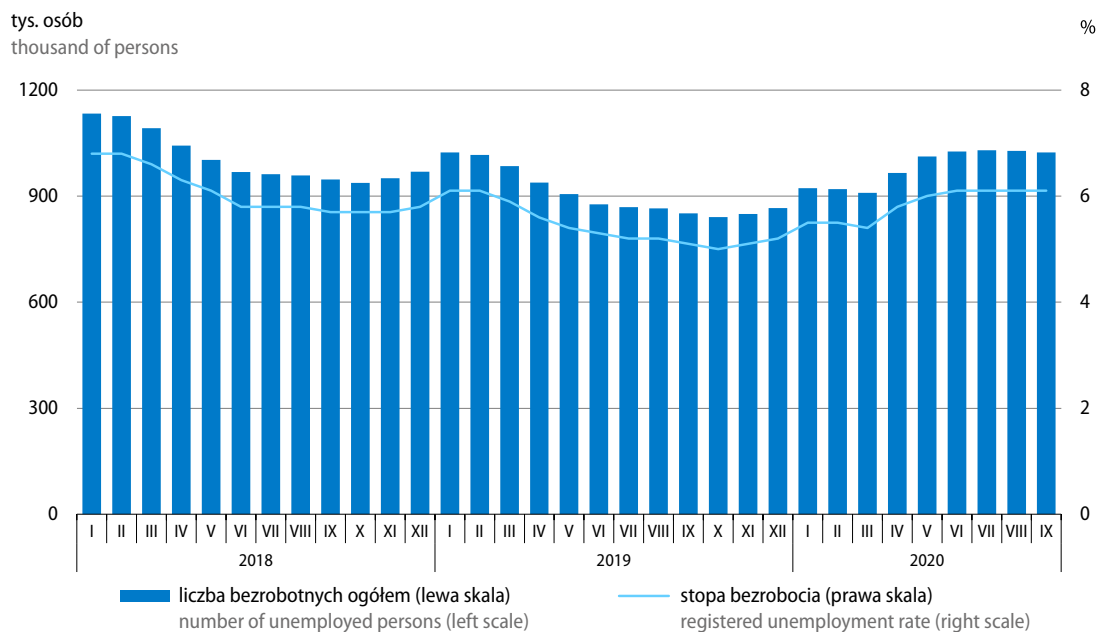
Wyszczególnienie Specification	2019				2020		
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100						
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	103,1	102,7	102,6	102,3	100,8	98,0	98,1
w tym: of which:							
Przemysł Industry							
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	102,3	102,0	101,8	101,5	100,2	96,8	97,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	102,4	102,1	101,8	101,6	100,2	96,6	97,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,0	101,8	102,2	100,4	99,8	99,4	99,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	103,6	103,1	102,4	102,1	102,2	102,0	102,3
Budownictwo Construction	105,6	104,6	102,6	103,3	101,0	101,5	99,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	102,9	102,4	103,0	102,2	100,4	97,7	97,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	105,5	104,8	105,8	105,2	103,7	101,2	100,8
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	107,8	106,5	108,2	103,5	103,3	93,8	91,7
Informacja i komunikacja Information and communication	106,5	106,2	105,6	106,5	104,6	103,4	102,1
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	100,0	100,8	101,0	101,5	99,7	99,3	99,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities^a	108,7	107,6	107,3	107,7	103,6	103,4	104,6
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	98,7	99,2	97,0	97,1	97,2	93,0	92,0

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W końcu września br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 1023,7 tys. **bezrobotnych**, tj. mniej niż w sierpniu br. (o 4,2 tys., tj. o 0,4%), ale więcej niż we wrześniu ub. roku (o 172,5 tys., tj. o 20,3%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego**, podobnie jak w trzech poprzednich miesiącach, wyniosła 6,1% i była o 1,0 p.proc. wyższa niż przed rokiem.

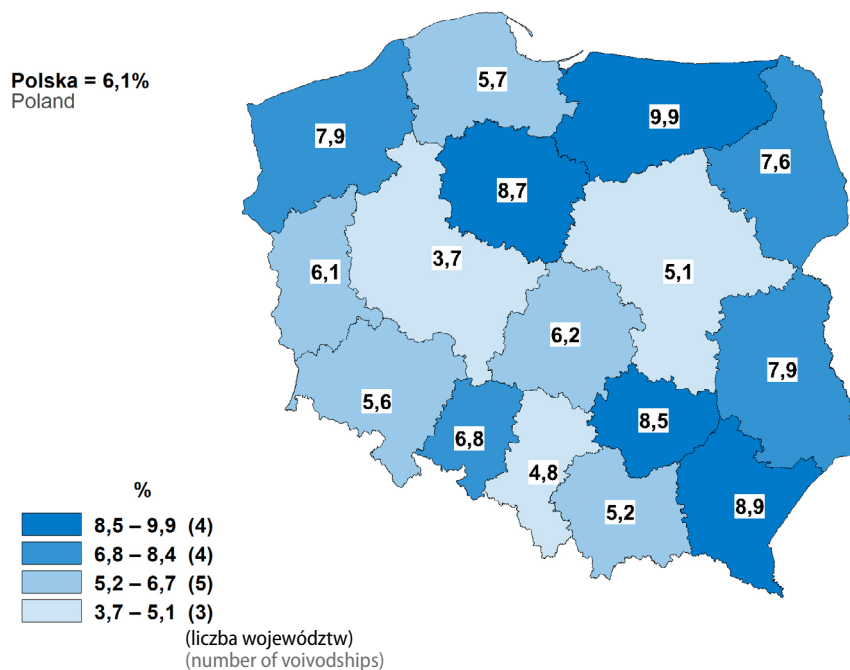
Wykres 2. Bezrobocie rejestrowane
Chart 2. Registered unemployment



Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 3,7% w wielkopolskim do 9,9% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem stopa bezrobocia wzrosła w województwie pomorskim (o 0,1 p.proc.), natomiast obniżyła się w województwach: lubelskim (o 0,2 p.proc.) oraz dolnośląskim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 0,1 p.proc.); w pozostałych nie uległa zmianie. W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich województwach, w tym najbardziej w zachodniopomorskim (o 1,4 p.proc.), natomiast najmniej – w mazowieckim oraz podlaskim (po 0,7 p.proc.).

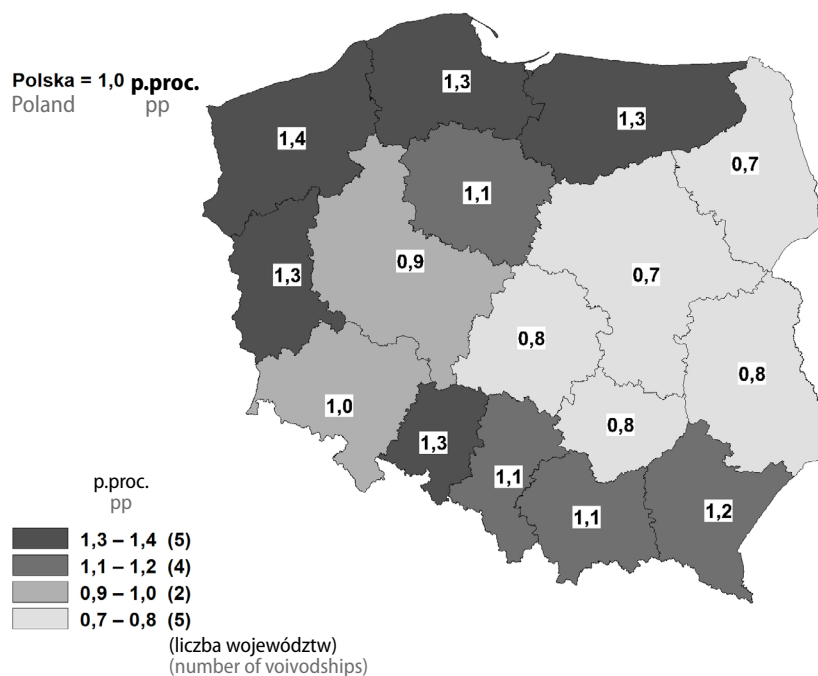
Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu września 2020 r.

Map 1. Registered unemployment rate as of the end of September 2020



Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego wrzesień 2020 r. do września 2019 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes September 2020 to September 2019



Tablica 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego
 Table 4. Registered unemployed persons and unemployment rate

Wyszczególnienie Specification	2019				2020		
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu): Registered unemployed persons (of the end of a period):							
w tys. osób in thousand persons	984,7	877,1	851,2	866,4	909,4	1026,5	1023,7
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	90,2	90,6	89,8	89,4	92,4	117,0	120,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani: Newly registered unemployed:							
w tys. osób in thousand persons	414,5	322,0	382,6	377,5	369,5	311,7	341,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	91,0	87,8	91,8	89,3	89,1	96,8	89,4
Bezrobotni wyrejestrowani: Unemployed persons removed from unemployment rolls:							
w tys. osób in thousand persons	398,6	429,6	408,6	362,3	326,4	194,7	344,7
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	89,5	87,5	93,4	90,3	81,9	45,3	84,4
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tys. osób Inflow into and outflow from unemployment (inflow – outflow) in thousand persons	15,9	-107,6	-25,9	15,2	43,1	117,0	-2,7
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w % Unemployment rate (of the end of a period) in %	5,9	5,3	5,1	5,2	5,4	6,1	6,1

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu września br. kobiety stanowiły 54,0%, tj. o 2,8 p.proc. mniej niż przed rokiem. W porównaniu z wrześniem ub. roku obniżyły się odsetki osób bez prawa do zasiłku, dotychczas niepracujących oraz absolwentów. Wzrosły natomiast odsetki osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych.

Tablica 5. Bezrobotni zarejestrowani
Table 5. Registered unemployed persons

Wyszczególnienie Specification	IX 2019	2020		IX 2019	2020	
		VIII	IX		VIII	IX
	w tys. in thousands			w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	851,2	1028,0	1023,7	100,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	483,3	557,5	552,9	56,8	54,2	54,0
dotychczas niepracujący previously not employed	114,4	124,0	129,2	13,4	12,1	12,6
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	34,0	51,4	52,1	4,0	5,0	5,1
bez prawa do zasiłku without benefits rights	718,7	853,3	853,8	84,4	83,0	83,4
absolwenci ^a graduates ^a	30,0	20,5	30,2	3,5	2,0	2,9
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	263,3	318,0	321,3	30,9	30,9	31,4

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
a Unemployed graduates include the persons registered within the period of 12 months since the completion of education.

Udział większości kategorii **osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w liczbie zarejestrowanych ogółem był mniejszy niż przed rokiem. Obniżył się odsetek osób długotrwale bezrobotnych², posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia, osób w wieku powyżej 50 roku życia, niepełnosprawnych oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Wzrósł natomiast odsetek osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia. Na poziomie podobnym jak we wrześniu ub. roku kształtował się odsetek osób posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Tablica 6. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy
 Table 6. Registered unemployed persons with a specific situation on labour market

Wyszczególnienie Specification	IX 2019	2020		IX 2019	2020	
		VIII	IX		VIII	IX
	w tys. in thousands			w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	851,2	1028,0	1023,7	100,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
w wieku do 30 roku życia at the age below 30 years	223,3	274,3	275,9	26,2	26,7	27,0
w wieku do 25 roku życia at the age below 25 years	108,0	129,8	134,9	12,7	12,6	13,2
w wieku powyżej 50 roku życia at the age over 50 years	226,1	256,8	255,4	26,6	25,0	24,9
długotrwale bezrobotni ^a long-term unemployed ^a	432,5	478,5	482,1	50,8	46,5	47,1
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej benefiting from social assistance	15,2	13,5	13,7	1,8	1,3	1,3
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia with at least one child under 6 years of age	180,5	190,5	188,0	21,2	18,5	18,4
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia with at least one disabled child under 18 years of age	2,3	2,2	2,1	0,3	0,2	0,2
niepełnosprawni disabled	55,9	57,0	56,3	6,6	5,5	5,5

a Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy

a Long-term unemployed persons include the persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period, exceeding 12 months in the last 2 years, excluding the periods of traineeship occupational preparation of adult at the workplace.

W okresie styczeń–wrzesień br. w urzędach pracy **zarejestrowano 1023,1 tys. nowych bezrobotnych**, tj. o 8,6% mniej niż przed rokiem. We wrześniu br. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 131,4 tys. osób i była o 32,5% wyższa niż przed miesiącem, ale o 4,4% mniejsza niż rok wcześniej (w sierpniu br. notowano spadek odpowiednio o 11,0% i o 15,6%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (95,4 tys. osób, tj. o 8,7% mniej niż przed rokiem), przy czym ich udział wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 3,5 p.proc. do 72,6%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku obniżyła się (ale w mniejszym stopniu niż w lipcu i sierpniu br.) liczba osób dotychczas niepracujących, zamieszkałych na wsi, absolwentów oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych. Utrzymał się wzrost (i był znacznie wyższy niż w dwóch poprzednich miesiącach) liczby osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W kolejnym miesiącu z rządu wzrosła również liczba osób długotrwale bezrobotnych.

Tablica 7. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 7. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	IX 2020			IX 2019		IX 2020	
	w tys. in thou- sands	okres poprzed- ni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thou- sands	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	131,4	132,5	95,6	94,2	137,5	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:							
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	95,4	123,5	91,3	93,6	104,6	76,1	72,6
dotychczas niepracujący previously not employed	20,2	144,4	91,6	91,9	22,1	16,1	15,4
absolwenci ^a graduates ^a	18,2	219,7	95,9	91,2	19,0	13,8	13,8
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	8,4	173,8	184,7	101,4	4,5	3,3	6,4
zamieszkali na wsi living in rural areas	58,2	135,3	95,3	93,1	61,1	44,4	44,3
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	39,7	131,4	96,2	93,8	41,3	30,0	30,2
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	35,5	114,8	107,3	85,2	33,1	24,1	27,0

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include the persons registered within the period of 12 months since the completion of education.

b Long-term unemployed persons include the persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last two years, excluding the periods of traineeship occupational preparation of adult at the workplace.

W okresie trzech kwartałów br. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 865,8 tys. osób, tj. o 30,0% mniej niż rok wcześniej. We wrześniu br. z rejestrów wykreślono 135,6 tys. osób, tj. o 34,6% więcej niż przed miesiącem, ale o 10,7% mniej niż przed rokiem. Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania było nadal podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru skreślono 89,8 tys. osób (o 6,6% więcej niż we wrześniu ub. roku), a ich udział wśród ogółu wyrejestrowanych zwiększył się o 10,7 p.proc. do 66,2%. Więcej osób niż przed rokiem podjęło zarówno pracę niesubsydiowaną (o 6,5%), jak i subsydiowaną (o 7,9%). Wzrosła również (bardziej niż w sierpniu br.) liczba osób rozpoczynających szkolenie lub staż. Obniżyła się liczba osób wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego, przy czym w obu przypadkach skala spadku była mniejsza niż w poprzednich miesiącach. Na podobnym poziomie jak przed rokiem kształtowała się liczba osób skreślonych z powodu nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego oraz nabycia praw emerytalnych lub rentowych.

Tablica 8. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 8. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

Wyszczególnienie Specification	IX 2020			IX 2019		IX 2020	
	w tys. in thou- sands	okres poprzed- ni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thou- sands	w % bezrobotnych wyrejestrowanych in % of unemployed persons removed from unemployment rolls		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	135,6	134,6	89,3	96,6	151,8	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons who:							
podjęli pracę took work	89,8	141,1	106,6	95,0	84,2	55,5	66,2
niesubsydiowaną unsubsidised	77,5	144,1	106,5	98,6	72,8	47,9	57,2
subsidiowaną subsidised	12,3	124,6	107,9	77,0	11,4	7,5	9,1
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	12,5	136,4	115,3	81,4	10,8	7,1	9,2
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy ^a did not confirm availability for work ^a	12,0	123,0	46,2	99,2	25,9	17,1	8,8
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	6,7	123,9	54,2	118,0	12,3	8,1	4,9
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay pension	0,5	120,2	97,1	93,0	0,5	0,3	0,4
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	1,0	109,6	92,0	93,3	1,0	0,7	0,7

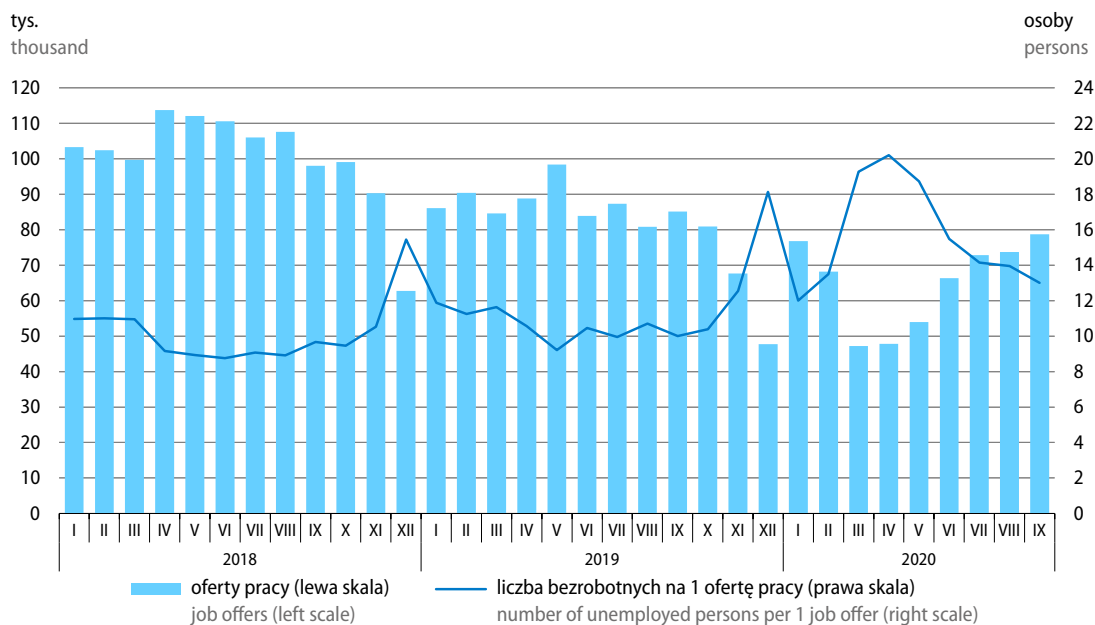
a Od kwietnia br. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy został zawieszony, od czerwca br. obowiązek był egzekwowany w ograniczonym stopniu.

a Since April 2020 the obligation to confirm availability for work was suspended, since June 2020 the obligation was enforced to a limited extent.

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) we wrześniu br. wyniosła 111,5 mln zł i była o 6,6% niższa niż przed miesiącem oraz o 5,8% wyższa niż rok wcześniej. W okresie styczeń–wrzesień br. wypłacono bezrobotnym 1066,6 mln zł, tj. o 5,5% więcej niż przed rokiem.

W okresie trzech kwartałów br. do urzędów pracy zgłoszono 852,2 **ofert zatrudnienia**³, tj. o 20,1% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. liczba ofert zgłoszonych przez zakłady pracy wyniosła 111,5 tys. i była o 15,7% wyższa niż przed miesiącem i o 0,8% wyższa niż przed rokiem (wzrost w skali roku wystąpił po raz pierwszy od ponad dwóch lat). W porównaniu z wrześniem ub. roku wzrosła zarówno liczba ofert z sektora publicznego (o 4,8% wobec spadku o 1,4% w sierpniu br.), jak i prywatnego (o 0,4% wobec spadku o 12,5%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 9,2% ogółu ofert (wobec 10,9% przed miesiącem i 8,9% przed rokiem). W końcu września br. oferty niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 25,6% wszystkich ofert (wobec 26,9% w sierpniu br. oraz 25,5% we wrześniu ub. roku). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu września br. 3,4% adresowanych było do niepełnosprawnych, 3,1% dotyczyło stażu, a 0,1% skierowanych było do absolwentów.

Wykres 3. Oferty pracy stan w końcu miesiąca
Chart 3. Job offers as of the end of a month



W końcu września br. zadeklarowano nieco mniej zwolnień grupowych niż przed miesiącem, ale więcej niż przed rokiem – 338 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 35,8 tys. pracowników, w tym 3,9 tys. osób z sektora publicznego (w końcu sierpnia br. odpowiednio 357 zakładów, 38,0 tys. pracowników, w tym 3,9 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu września ub. roku – 143 zakłady, 20,6 tys. pracowników, w tym 2,2 tys. z sektora publicznego).

W okresie styczeń–wrzesień br. zarejestrowano 25 **strajków**, w których uczestniczyło 13,1 tys. pracowników, tj. 24,8% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (w analogicznym okresie ub. roku notowano odpowiednio 9809 strajków, 227,3 tys. strajkujących pracowników, tj. 57,2% zatrudnionych). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 41 tys. roboczogodzin, tj. ponad 3 godziny nieprzepracowane na 1 strajkującego (przed rokiem odpowiednio 8555 tys. roboczogodzin, tj. ponad 37 godzin nieprzepracowanych).

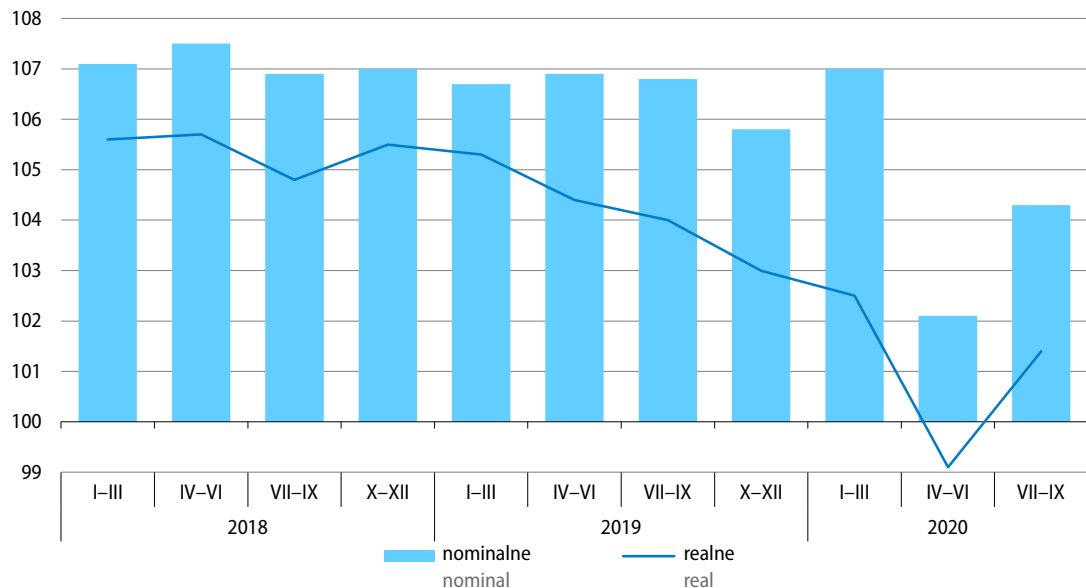
3 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne miesięczne nominalne i realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż przed rokiem. W III kwartale br. dynamika płac była szybsza niż w II kwartale, ale wolniejsza niż w I kwartale. We wrześniu br. wzrost nominalnych wynagrodzeń brutto oraz ich siły nabywczej był wyższy niż w poprzednich miesiącach. Nominalne emerytury i renty brutto w obu systemach w okresie dziewięciu miesięcy br. wzrosły w stosunku do analogicznego okresu ub. roku w większym stopniu niż płace; dynamika ich siły nabywczej była podobna do notowanej dla wynagrodzeń. We wrześniu br. wzrost nominalnych i realnych świadczeń emerytalno-rentowych w obu systemach był najwyższy od początku br.

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 4. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100



Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosło 5329,81 zł i było o 4,5% wyższe niż przed rokiem (kiedy wzrost wyniósł 6,8%). W I kwartale br. wynagrodzenia nominalne wzrosły w skali roku o 7,0%, w II kwartale o 2,1%, a w III kwartale – o 4,3%. W okresie dziewięciu miesięcy br. płace zwiększyły się we wszystkich sekcjach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, przeważnie w mniejszym stopniu niż przed rokiem.

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 5371,56 zł i było o 5,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,1% w sierpniu br. oraz o 6,6% we wrześniu ub. roku). We wszystkich sekcjach o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenia kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku. Podobnie jak w poprzednich miesiącach, największy wzrost płac (i wyższy niż w sierpniu br.) obserwowano w administrowaniu i działalności

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

wspierającej (o 9,4%). Bardziej niż przeciętnie w sektorze oraz w większym stopniu niż w poprzednim miesiącu wzrosły również wynagrodzenia w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (7,8%), informacji i komunikacji (6,4%), przetwórstwie przemysłowym (6,2%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych i obsłudze rynku nieruchomości (po 5,9%). W najmniejszym stopniu (choć nieco bardziej niż sierpniu br.) wzrosły płace w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,1%), a także w górnictwie i wydobywaniu – o 2,0% (po spadku w dwóch poprzednich miesiącach).

Tablica 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

Table 9. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	IX 2020			I–IX 2020	
	w zł in PLN	VIII 2020=100	IX 2019=100	w zł in PLN	I–IX 2019=100
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	5371,56	100,6	105,6	5329,81	104,5
w tym: of which:					
Przemysł Industry					
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	5403,81	101,0	105,8	5330,37	103,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	7343,96	98,9	102,0	7839,26	100,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	5212,93	101,6	106,2	5089,47	103,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	7593,37	95,0	103,3	7955,79	104,0
Budownictwo Construction	5026,10	102,2	107,8	4890,73	105,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	5398,43	99,4	104,3	5332,94	103,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5010,59	99,4	105,9	5038,44	105,0
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	4740,29	101,7	102,9	4649,67	102,9
Informacja i komunikacja Information and communication	3828,58	100,3	101,1	3758,13	100,8
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	9235,11	101,6	106,4	9246,54	105,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	5612,40	101,4	105,9	5570,92	105,5
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	7476,00	100,0	103,6	7568,52	104,1
	4090,65	100,9	109,4	4079,35	108,9

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

We wrześniu br. w większości działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenia były wyższe niż przed rokiem. W największym stopniu oraz najwyżej od początku br. wzrosły wynagrodzenia w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (12,4%), produkcji urządzeń elektrycznych (10,2%), produkcji mebli (9,2%) oraz w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (7,0%). Wolniejszy niż w sierpniu br. wzrost płac notowano w handlu detalicznym (6,1%) i w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (5,6%). Najmniej wzrosły wynagrodzenia w produkcji maszyn i urządzeń (o 2,6%), a także w produkcji wyrobów z metali oraz w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (po 2,9%). Utrzymał się spadek wynagrodzeń w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (0,5%), ale był mniejszy niż w dwóch poprzednich miesiącach.

Tablica 10. Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w kolejnych kwartałach
 Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the following quarters

Wyszczególnienie Specification	2019				2020		
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100						
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	106,7	106,9	106,8	105,8	107,0	102,1	104,3
w tym: of which:							
Przemysł Industry	107,0	106,3	107,3	105,2	106,6	100,9	103,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	116,6	99,3	113,1	101,4	104,1	102,5	95,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	106,9	107,2	106,7	105,7	106,8	100,5	104,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,2	104,0	108,9	105,5	107,4	103,2	101,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	105,9	106,5	106,0	105,0	107,0	103,7	105,4
Budownictwo Construction	106,1	108,4	104,5	106,7	106,3	100,8	104,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	106,9	107,3	107,0	106,6	107,7	103,6	103,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	105,6	105,8	105,8	105,5	106,1	100,6	102,3
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	105,8	107,1	104,3	108,5	105,9	96,4	99,8
Informacja i komunikacja Information and communication	104,7	106,0	102,7	103,9	106,3	101,3	108,2
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	104,9	107,2	106,1	103,5	107,1	103,6	105,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	103,8	104,8	105,0	103,7	105,2	103,9	103,3
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	108,6	109,8	110,2	108,8	111,4	107,2	108,2

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień br. zwiększyła się o 3,4% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku (kiedy obserwowano wzrost o 9,8%). We wrześniu br. była ona o 4,4% wyższa niż przed rokiem.

Siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie dziewięciu miesięcy br. zwiększyła się w skali roku o 1,1% (wobec wzrostu o 4,6% w analogicznym okresie ub. roku). W III kwartale br. siła nabywczą wynagrodzeń wzrosła o 1,4% w skali roku (w II kwartale br. notowano jej spadek o 0,9%, a w I kwartale br. wzrost o 2,5%). We wrześniu br. płaca realna brutto była o 2,4% wyższa niż przed rokiem (kiedy wzrost wyniósł 4,0%).

Tablica 11. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
Table 11. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie Specification	Liczba emerytów i rencistów Number of retirees and pensioners		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto Average monthly gross benefits				
	IX 2020					I–IX 2020	
	w tys. in thousands	IX 2019=100	w zł in PLN	VIII 2020=100	IX 2019=100	w zł in PLN	I–IX 2019=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Retirement and other pensions from non-agricultural social security system	8253,7	101,1	2489,96	100,0	105,8	2444,03	105,4
emerytury retirement pensions	6267,4	102,3	2584,30	99,7	105,4	2534,12	104,9
renty z tytułu niezdolności do pracy disability pensions	699,5	93,9	2045,21	100,6	105,7	2038,06	107,0
renty rodzinne survivors pensions	1286,7	99,2	2272,37	100,6	105,7	2234,38	105,4
Emerytury i renty rolników indywidualnych Retirement and other pensions of farmers	1074,0	96,5	1385,25	100,2	107,0	1372,55	106,6

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 2444,03 zł, tj. o 5,4% więcej niż rok wcześniej (jej siła nabywczą zwiększyła się odpowiednio o 1,2%). We wrześniu br. przeciętna miesięczna nominalna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ukształtowała się na poziomie 2489,96 zł i była o 5,8% wyższa niż przed rokiem (w ujęciu realnym wzrosła o 2,2%).

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 1372,55 zł i była o 6,6% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywczą świadczenia z tego systemu wzrosła o 2,3% w skali roku. We wrześniu br. przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1385,25 zł, tj. o 7,0% wyższym niż przed rokiem, a jego siła nabywczą była o 3,4% większa niż rok wcześniej.

Tablica 12. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto w kolejnych kwartałach
 Table 12. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits in the following quarters

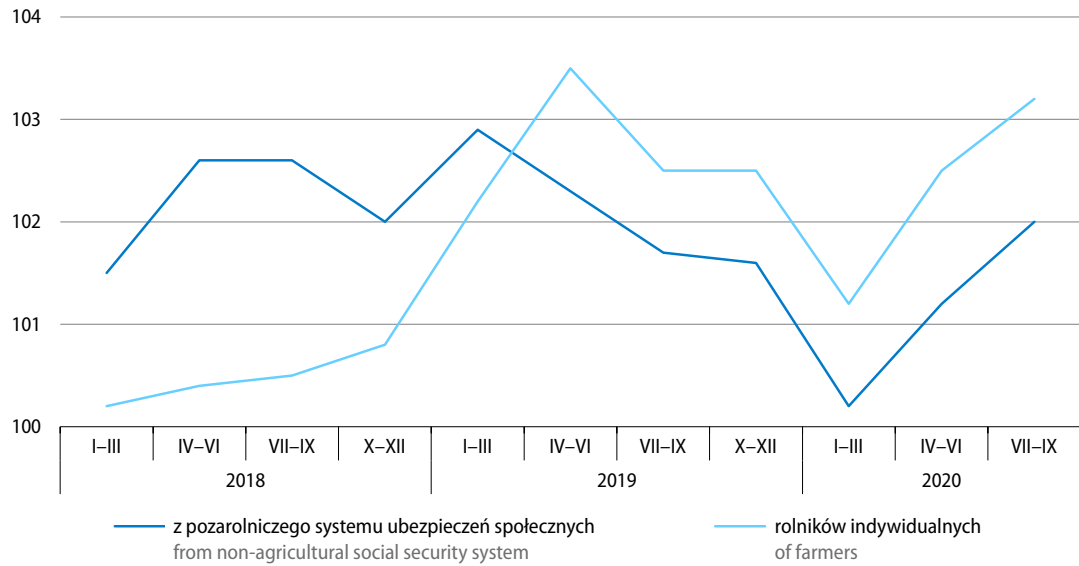
Wyszczególnienie Specification	2019		2020				
	I-IX	VII-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX	IX
Przeciętna liczba emerytów i rencistów: Average number of retirees and pensioners:							
w tys. osób in thousand persons	9262,9	9261,7	9305,9	9316,8	9315,0	9312,5	9327,7
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	100,7	100,8	100,5	100,6	100,6	100,5	100,5
Pobierający emerytury i renty: Received retirement and other pensions:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób from non-agricultural social security system in thousand persons	8146,3	8136,6	8209,6	8227,6	8236,1	8224,4	8253,7
rolników indywidualnych w tys. osób of farmers in thousand persons	1116,6	1125,1	1096,3	1089,2	1078,9	1088,1	1074,0
Przeciętna emerytura i renta: Average retirement and other pension:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł from non-agricultural social security system in PLN	2348,53	2319,67	2393,39	2457,70	2480,84	2444,03	2489,96
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	105,0	104,7	105,3	105,2	105,6	105,4	105,8
rolników indywidualnych w zł of farmers in PLN	1303,39	1287,93	1335,68	1390,59	1391,74	1372,55	1385,25
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	105,8	105,1	106,4	106,6	106,8	106,6	107,0

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 792,2 mln i była o 13,9% niższa niż przed rokiem. We wrześniu br. wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę 82,2 mln zł, tj. o 14,3% mniej niż rok wcześniej.

W okresie trzech kwartałów br. zrealizowano 33,1 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 28,5 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat ukształtowała się na poziomie 924,6 mln zł i była o 25,5% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. świadczenia z tego źródła pobierało przeciętnie 34,0 tys. osób (wobec 29,7 tys. przed rokiem), którym ogółem wypłacono 110,4 mln zł, tj. o 25,6% więcej niż we wrześniu ub. roku.

Wykres 5. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 5. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

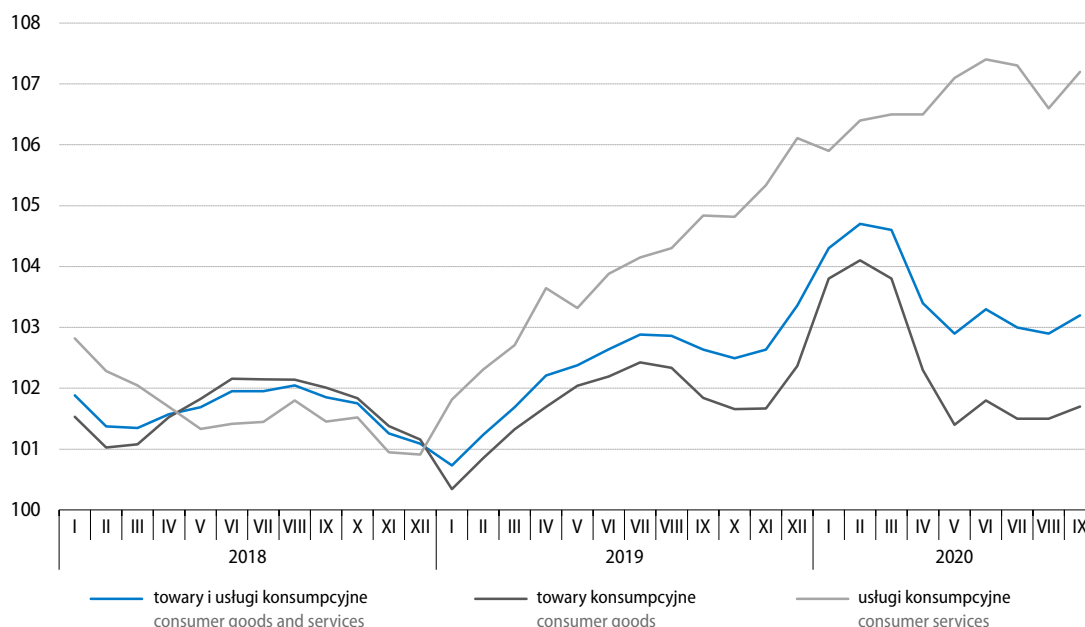


W okresie styczeń–wrzesień br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż przed rokiem. W II i III kwartale br. ich dynamika była słabsza niż w okresie styczeń–marzec br. (w tym zwolniło m.in. tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych, a ceny związane z transportem spadły). We wrześniu br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym był większy niż w poprzednich dwóch miesiącach, w tym przyspieszyło m.in. tempo wzrostu cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz cen w zakresie łączności. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Utrzymał się spadek cen związanych z transportem, ale jego skala uległa ograniczeniu.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń–wrzesień br. były niższe niż przed rokiem (spadek notowano w II i III kwartale br.). Wzrosły ceny produkcji budowlano-montażowej, ale w mniejszym stopniu niż rok wcześniej.

Wykres 6. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 6. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

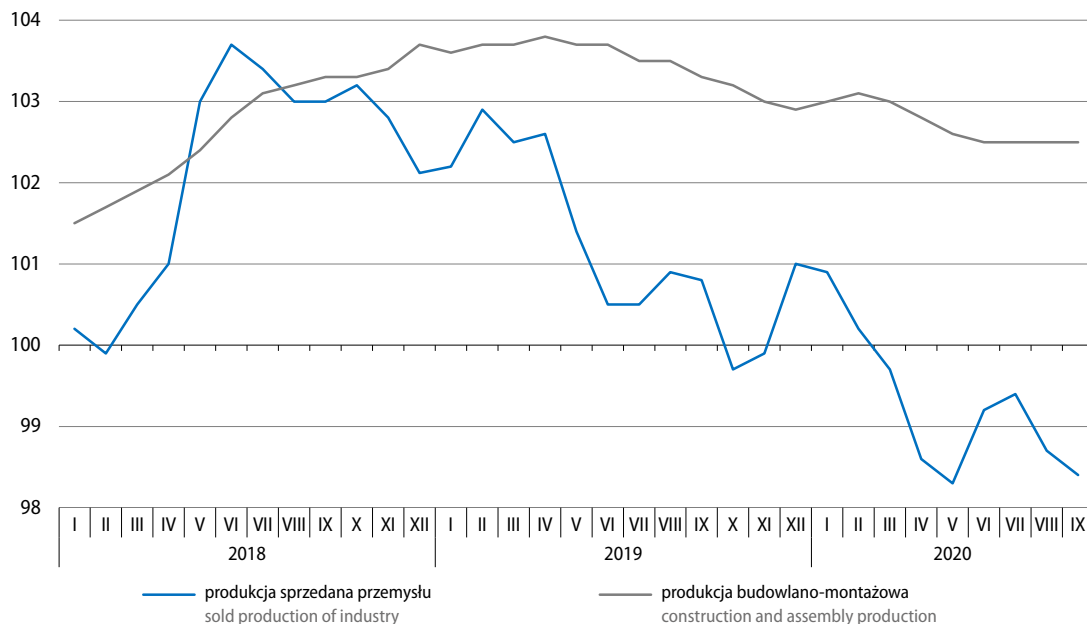


Według wstępnych danych **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** we wrześniu br. były o 0,1% wyższe niż **przed miesiącem**, po spadku o 0,4% w sierpniu br. Wzrost notowano we wszystkich sekcjach przemysłu, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, gdzie ceny nie uległy zmianie. W górnictwie i wydobywaniu wzrost cen wyniósł 1,9%, a w przetwórstwie przemysłowym – 0,1% wobec niewielkich spadków w sierpniu br. Po raz kolejny wzrosły ceny w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,3%).

1 Szczegółowy opis zastosowanego podejścia do badania cen w kontekście epidemii COVID-19 znajduje się w informacjach i notach dostępnych pod: <https://stat.gov.pl/aktualnosci/informacja-o-obliczaniu-wskaznikow-cen-konsumpcyjnych-w-czasie-epidemii-covid-19-koronawirusa,306,1.html> oraz <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen-wytuczne-dotyczace-opracowania-hicp-w-kontekście-kryzysu-zwiazanego-z-covid-19,19,1.html>.

Wykres 7. Wskaźniki cen producentów analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Producer price indices corresponding period of previous year=100



W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu we wrześniu br. były o 1,6% niższe (wobec spadku o 1,3% przed miesiącem oraz wzrostu o 0,8% we wrześniu ub. roku). Spadek cen (głębszy niż w sierpniu br.) notowano w przetwórstwie przemysłowym (o 2,5%). Wzrosły natomiast (nieco bardziej niż przed miesiącem) ceny w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,1%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 5,4%). Utrzymał się również wzrost cen w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,1%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego spadek cen pogłębił się głównie w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (do 26,0%), a także w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (2,7%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (2,4%). Mniejsza niż w sierpniu br. była natomiast skala spadku cen m.in. w produkcji: metali (5,4%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (5,0%). Wzrosły, mniej niż przed miesiącem, ceny m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (2,6%) oraz urządzeń elektrycznych (1,2%), a bardziej niż w sierpniu br. – ceny m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (3,4%) oraz maszyn i urządzeń (1,2%).

W porównaniu z grudniem ub. roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu we wrześniu br. były o 0,9% niższe (wobec wzrostu o 1,7% przed rokiem). Spadły ceny w przetwórstwie przemysłowym (o 1,7%). W pozostałych sekcjach notowano wzrost – najwyższy w górnictwie i wydobywaniu (o 6,0%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 5,4%); w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ceny wzrosły o 2,9%.

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** we wrześniu br. były wyższe niż przed miesiącem (o 0,3%) i przed rokiem (o 2,5%). W odniesieniu do grudnia ub. roku ceny te wzrosły o 2,1%.

Tablica 13. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 13. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production	
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities		
	Grudzień roku poprzedniego=100					December of previous year=100	
2019							
	IX	101,7	102,5	101,5	103,5	102,2	102,2
2020							
	IX	99,1	106,0	98,3	102,9	105,4	102,1
	Miesiąc poprzedni=100					Previous month=100	
2019							
	IX	100,4	101,5	100,4	99,9	100,1	100,2
	X	99,4	99,3	99,3	99,7	100,1	100,3
	XI	99,8	100,0	99,8	99,9	100,2	100,2
	XII	100,1	100,2	100,1	99,7	100,4	100,2
2020							
	I	100,1	100,4	99,9	101,5	103,1	100,3
	II	99,8	99,0	99,7	100,7	100,4	100,3
	III	99,6	97,5	99,6	100,1	100,3	100,2
	IV	99,4	101,1	99,2	100,1	100,3	100,2
	V	99,8	101,2	99,7	100,1	100,2	100,2
	VI	100,4	102,5	100,3	100,2	100,3	100,2
	VII	100,3	102,8	100,2	100,1	100,3	100,2
	VIII	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,2
	IX	100,1	101,9	100,1	100,0	100,3	100,3
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					Corresponding period of previous year=100	
2019							
	IX	100,8	104,0	100,3	104,1	102,7	103,3
	X	99,7	101,8	99,2	103,9	102,6	103,2
	XI	99,9	101,1	99,5	103,2	102,7	103,0
	XII	101,0	102,0	100,7	102,8	102,9	102,9
2020							
	I	100,9	101,7	100,5	102,8	105,6	103,0
	II	100,2	97,1	99,8	103,5	105,6	103,1
	III	99,7	95,2	99,3	103,3	105,8	103,0
	IV	98,6	95,8	98,1	102,8	105,7	102,8
	V	98,3	99,4	97,6	102,5	106,0	102,6
	VI	99,2	103,4	98,5	101,9	105,9	102,5
	VII	99,4	105,2	98,7	102,1	106,1	102,5
	VIII	98,7	105,1	97,8	102,1	105,9	102,5
	IX	98,4	105,4	97,5	102,1	106,1	102,5

Tablica 13. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

Table 13. Price indices in industry and construction (cont.)

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
2019						
I–III	102,5	104,3	102,2	104,7	102,1	103,7
IV–VI	101,5	100,9	101,1	105,1	102,4	103,7
VII–IX	100,8	102,6	100,2	104,5	102,6	103,4
X–XII	100,2	101,6	99,8	103,3	102,7	103,0
I–IX	101,6	102,6	101,2	104,7	102,4	103,6
2020						
I–III	100,2	97,9	99,9	103,2	105,7	103,0
IV–VI	98,7	99,5	98,1	102,4	105,9	102,6
VII–IX	98,8	105,2	98,0	102,1	106,0	102,5
I–IX	99,3	100,9	98,7	102,6	105,9	102,7

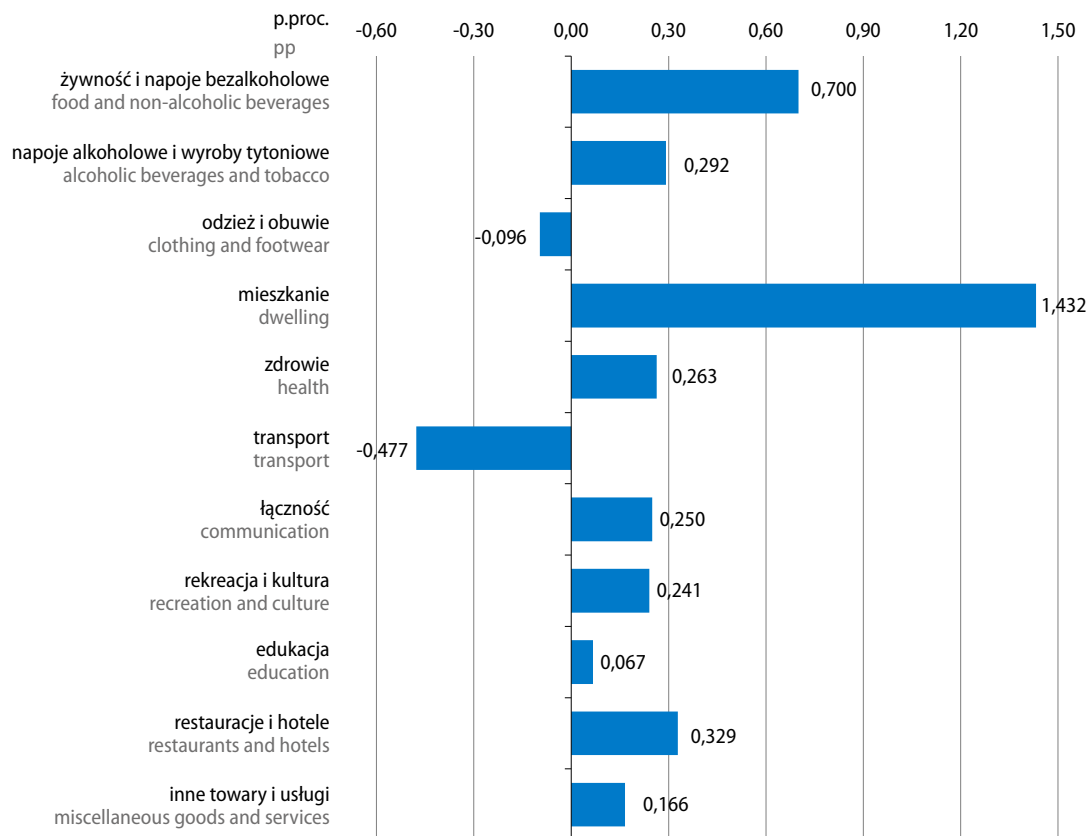
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu br. wzrosły w porównaniu z **poprzednim miesiącem** o 0,2% (po niewielkim spadku w dwóch poprzednich miesiącach). Towary podrożały o 0,2% (po spadku w lipcu i sierpniu br.), a usługi o 0,4%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został podwyższony głównie przez wzrosty cen odzieży i obuwia – o 0,12 p.proc., towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 0,09 p.proc. oraz cen towarów i usług w zakresie łączności (o 0,06 p.proc.). Spadek cen żywności obniżył wskaźnik ogółem o 0,10 p.proc., a cen związanych z transportem obniżył go o 0,02 p.proc.

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu br. wzrosły o 3,2% (tj. bardziej niż przed miesiącem – 2,9% oraz niż przed rokiem – 2,6%). Przyspieszyło tempo wzrostu cen towarów – do 1,7% oraz usług – do 7,2%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu podwyższyły wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 1,43 p.proc., cen żywności – o 0,67 p.proc. oraz cen w zakresie restauracji i hoteli – o 0,33 p.proc. Spadek cen związanych z transportem obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,48 p.proc., a cen odzieży i obuwia – o 0,10 p.proc.

We wrześniu br. obserwowano dalsze osłabienie tempa wzrostu cen żywności – do 2,9%. W mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach podrożały także napoje bezalkoholowe (wzrost cen o 1,3%). Nadal znacznie więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za owoce – przeciętnie o 13,5% (w tym za jabłka o 49,0% więcej), pieczywo – o 8,4% oraz ryż – o 7,7%, ale wzrost cen tych towarów był mniejszy niż w poprzednich miesiącach. Wolniejsze niż w sierpniu br. było także tempo wzrostu przeciętnych cen ryb i owoców morza – 3,9%, cukru – 3,8% oraz mięsa (3,5%; spośród artykułów w tej grupie podrożały wędliny – o 7,6%, nieco umocnił się wzrost cen mięsa wołowego – do 1,7%, nadal mniej niż przed rokiem płacono za mięso drobiowe – o 3,4%; po wzrostach cen w poprzednich miesiącach nieznacznie potaniało mięso wieprzowe – o 0,6%). Przeciętne ceny w grupie „mleko, sery i jaja” wzrosły o 3,4%, tj. nieco mniej niż w sierpniu br. (w tym podrożało mleko – o 6,7%, śmietana – o 3,6%, a sery i twarogi – o 2,9%; umocnił się wzrost cen jogurtów – do 3,5% oraz cen jaj – do 1,8%). W większym stopniu niż w sierpniu br. podrożały m.in. kasze i ziarna zbóż (7,2%), mąka (6,4%), makarony i produkty makaronowe (3,4%). Mniej niż przed rokiem konsumenci płacili natomiast m.in. za warzywa (o 5,8%) oraz za oleje i tłuszcze (przeciętnie 0,5%, w tym masło potaniało o 2,0%).

Wykres 8. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem we wrześniu 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in September 2020 corresponding period of previous year=100



Utrzymał się spadek cen odzieży (wyniósł 2,4%) oraz cen obuwia (1,2%).

Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania wzrosły w skali roku o 5,9% (w sierpniu br. wzrost wyniósł 5,7%). Nadal znacznie wyższe niż przed rokiem były opłaty za wywóz śmieci (o 50,4%). Więcej niż we wrześniu ub. roku płacono także za usługi kanalizacyjne (o 4,5%) oraz za zaopatrzenie w wodę (o 4,1%). Opłaty za nośniki energii były przeciętnie o 4,6% wyższe niż przed rokiem (w tym konsumenci więcej płacili za energię elektryczną – o 11,7%, opał oraz energię cieplną – po 2,2%, przy spadku cen gazu o 4,3%). Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 1,5%.

Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem były o 5,0% wyższe niż we wrześniu ub. roku, tj. wzrosły w nieco mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Nadal znacznie więcej należało zapłacić za usługi stomatologiczne (o 13,8%), lekarskie (o 9,0%) oraz szpitalne (o 6,6%); usługi sanatoryjne podrożały o 1,4%. Ceny wyrobów farmaceutycznych wzrosły o 2,9%.

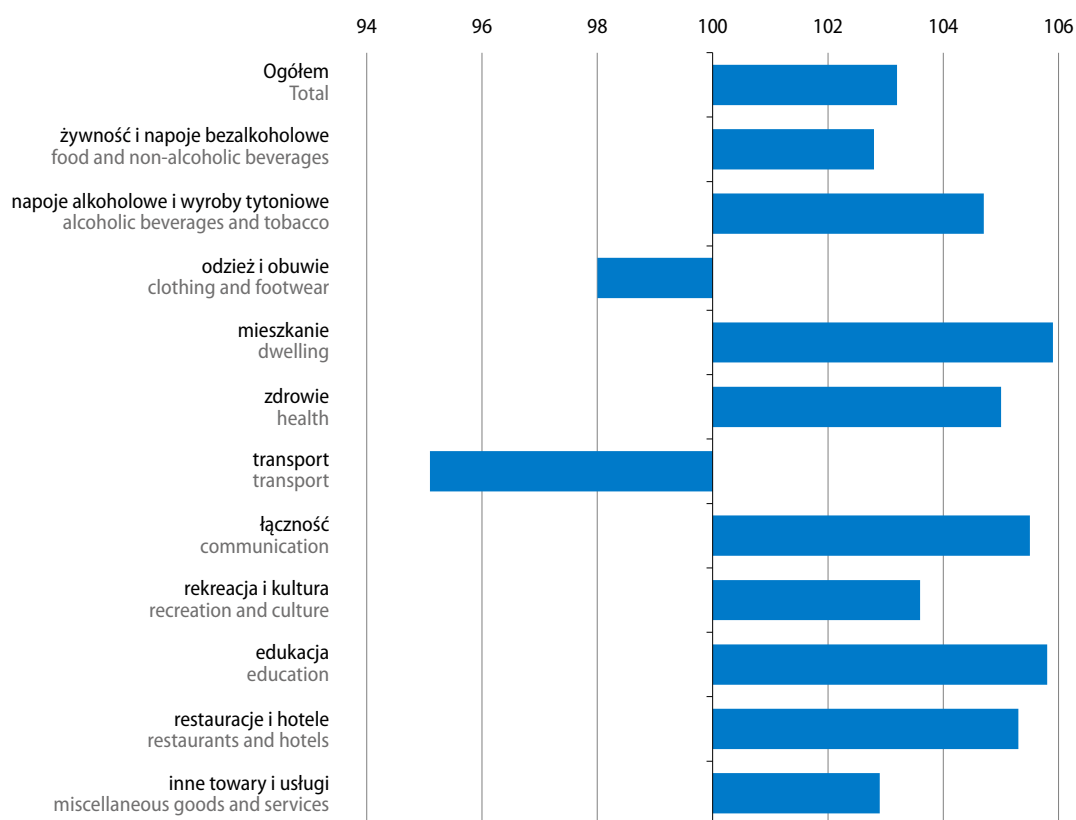
Ceny towarów i usług w zakresie transportu były o 4,9% niższe niż przed rokiem (wobec spadku o 7,1% w sierpniu br.). Zmniejszyła się skala spadku cen paliwa do prywatnych środków transportu (do 9,2% z 12,3% przed miesiącem). Olej napędowy potaniał o 11,2%, benzyna – o 9,6%; po raz pierwszy od kilku miesięcy droższy niż przed rokiem był natomiast gaz ciekły – o 2,2%. Ceny samochodów osobowych spadły o 1,5%. Niższe niż przed rokiem były także ceny usług transportowych – o 1,0%.

Ceny towarów i usług w zakresie łączności były o 5,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,4% w sierpniu br.). Bardziej niż w poprzednich miesiącach podniesiono ceny usług telekomunikacyjnych (przeciętnie wzrost cen wyniósł 6,2%), w tym głównie cen usług telekomunikacyjnych w pakiecie (10,6%); podrożały usługi telefonii komórkowej (o 4,5%) oraz usługi internetowe (o 0,2%). Po raz pierwszy od marca br. droższe niż przed rokiem były usługi pocztowe – o 2,5%. Utrzymał się spadek cen sprzętu telekomunikacyjnego (o 10,8%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą wzrosły w skali roku o 3,6%, tj. w większym stopniu niż we wcześniejszych okresach. Wyższe niż we wrześniu ub. roku były ceny związane z turystyką zorganizowaną w kraju – o 6,9% (natomiast ceny w zakresie turystyki zagranicznej spadły o 1,2%). Wzrosły także ceny usług w zakresie rekreacji i sportu – o 6,5%, gazet i czasopism – o 6,2% oraz ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 1,0%. Po raz pierwszy od kilku miesięcy nieznacznie spadły natomiast ceny książek – o 0,5%. Nadal niższe niż przed rokiem były ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – przeciętnie o 2,1% (w tym sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku i obrazu potaniał o 4,8%, a komputery osobiste – o 0,3%).

Wykres 9. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 9. Price indices of consumer goods and services in September 2020 corresponding period of previous year=100

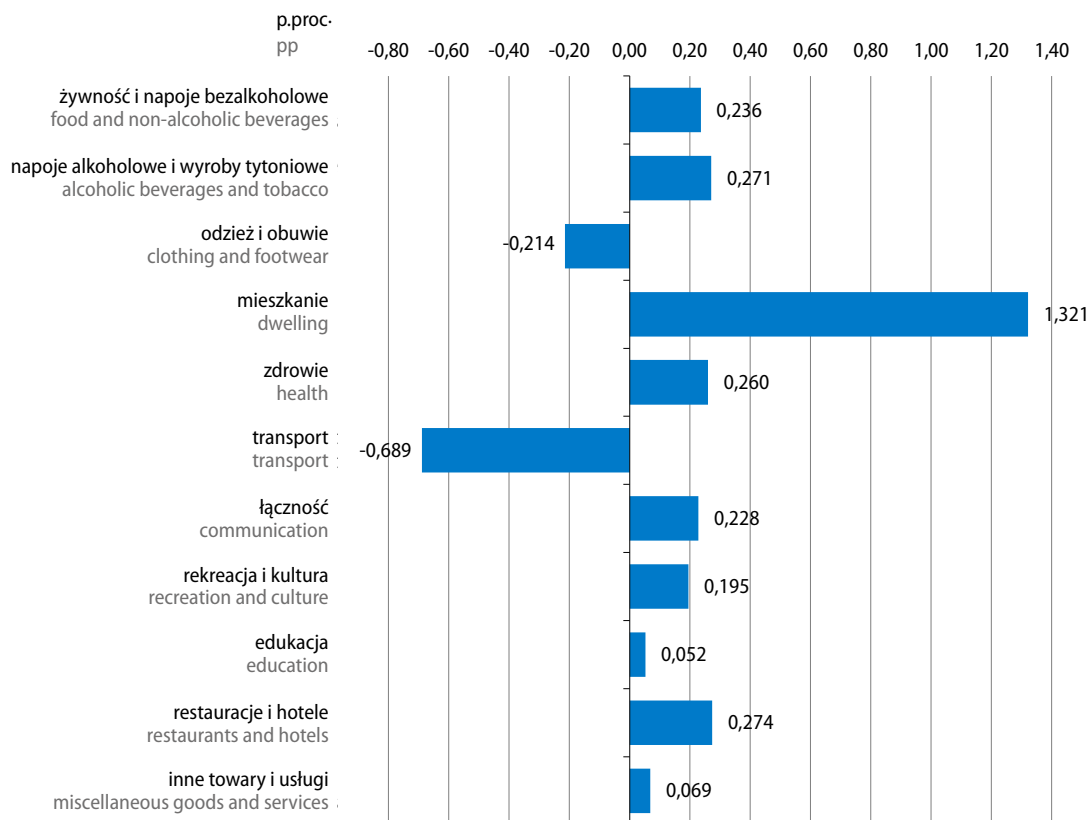


Tablica 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 14. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non- -alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bevera- ges and tobacco	odzież i obuwie clothing and fo- otwear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łączno- śćw commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja educa- tion	resta- uracje i hotele resta- urants and hotels	inne towary i usługi other go- ods and services
		Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100										
2019												
IX	102,2	105,0	101,3	96,5	101,2	103,1	98,1	103,9	103,0	103,4	104,5	101,3
2020												
IX	102,0	100,9	104,4	97,5	105,5	104,9	93,0	105,1	103,0	104,5	104,4	101,2
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100												
2019												
IX	100,0	99,8	100,0	102,6	100,2	100,7	97,4	99,3	99,1	102,6	100,9	101,3
X	100,2	100,3	100,0	103,5	100,2	99,9	99,3	100,0	99,6	100,9	100,3	100,3
XI	100,1	100,3	100,4	99,8	100,1	100,0	99,4	100,0	100,4	100,3	100,3	100,0
XII	100,8	101,2	99,9	99,2	100,1	100,2	103,8	100,4	100,5	100,0	100,2	101,5
2020												
I	100,9	101,9	101,4	95,5	102,3	100,7	99,2	99,7	100,9	100,5	100,7	99,3
II	100,7	100,8	101,7	98,8	101,1	100,4	99,5	100,8	100,5	100,3	100,9	100,5
III	100,2	100,8	100,4	102,5	100,4	100,6	97,5	100,4	99,1	100,1	100,4	100,2
IV	99,9	100,3	100,5	101,4	100,6	100,4	95,2	100,3	100,2	100,0	100,4	99,5
V	99,8	100,2	100,1	99,1	100,1	101,6	95,5	100,0	99,5	99,8	100,4	101,3
VI	100,6	99,9	100,2	99,8	100,2	100,4	103,3	101,7	102,2	100,9	100,4	100,1
VII	99,8	98,6	100,2	97,7	100,2	100,2	101,1	100,6	100,4	100,2	100,5	100,6
VIII	99,9	98,9	100,0	98,5	100,1	100,2	101,9	100,2	99,6	100,1	100,2	100,0
IX	100,2	99,6	99,9	102,6	100,4	100,3	99,8	101,3	100,6	102,6	100,5	99,6
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100												
2019												
IX	102,6	106,3	101,0	98,8	101,6	103,9	98,3	100,9	102,6	104,4	105,2	101,3
X	102,5	106,1	101,3	98,3	101,7	104,0	97,0	101,0	102,6	104,7	105,3	101,7
XI	102,6	106,5	101,3	98,2	101,6	103,1	96,6	103,7	103,6	104,6	105,3	101,5
XII	103,4	106,9	101,6	98,8	101,6	103,2	100,5	104,3	103,6	104,6	105,4	103,2
2020												
I	104,3	107,5	102,6	98,4	104,8	103,6	102,1	101,9	103,3	104,8	105,6	101,5
II	104,7	107,5	104,1	99,0	105,6	103,7	101,4	101,9	103,7	104,9	106,3	102,1
III	104,6	108,0	104,3	98,3	105,9	104,2	98,6	102,4	102,5	105,0	106,3	102,6
IV	103,4	107,4	104,9	96,6	105,9	104,4	90,1	102,7	102,0	105,1	106,3	101,5
V	102,9	106,2	104,5	95,8	105,8	105,5	87,2	103,2	102,0	104,8	106,0	103,6
VI	103,3	105,7	104,6	96,8	105,9	105,6	89,6	103,8	103,1	105,6	106,0	103,4
VII	103,0	103,9	104,7	98,1	105,8	105,3	91,5	104,1	102,4	105,7	106,0	104,2
VIII	102,9	103,0	104,8	98,1	105,7	105,4	92,9	103,4	102,2	105,8	105,7	104,4
IX	103,2	102,8	104,7	98,0	105,9	105,0	95,1	105,5	103,6	105,8	105,3	102,9
2019												
I-III	101,2	101,8	101,4	97,1	100,7	102,7	102,6	96,8	101,5	103,1	103,4	100,7
IV-VI	102,4	104,7	101,3	98,1	101,5	103,1	102,7	98,0	102,9	103,0	104,0	101,4
VII-IX	102,8	106,7	101,2	98,6	101,6	103,7	99,5	99,7	102,8	103,5	104,8	101,3
X-XII	102,8	106,5	101,4	98,4	101,6	103,4	98,0	103,0	103,2	104,7	105,3	102,1
2020												
I-III	104,5	107,7	103,6	98,5	105,4	103,9	100,7	102,1	103,1	104,9	106,0	102,1
IV-VI	103,2	106,4	104,6	96,4	105,9	105,2	89,0	103,2	102,4	105,1	106,1	102,8
VII-IX	103,0	103,2	104,7	98,1	105,8	105,2	93,2	104,3	102,7	105,8	105,7	103,8
I-IX	103,6	105,8	104,3	97,7	105,7	104,7	94,2	103,2	102,8	105,3	105,9	102,9

Wykres 10. Wpływ zmian cen wybranych towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem we wrześniu 2020 r. grudzień roku poprzedniego=100

Chart 10. Impact of price changes of selected goods and services on the total consumer price index in September 2020 December of previous year=100



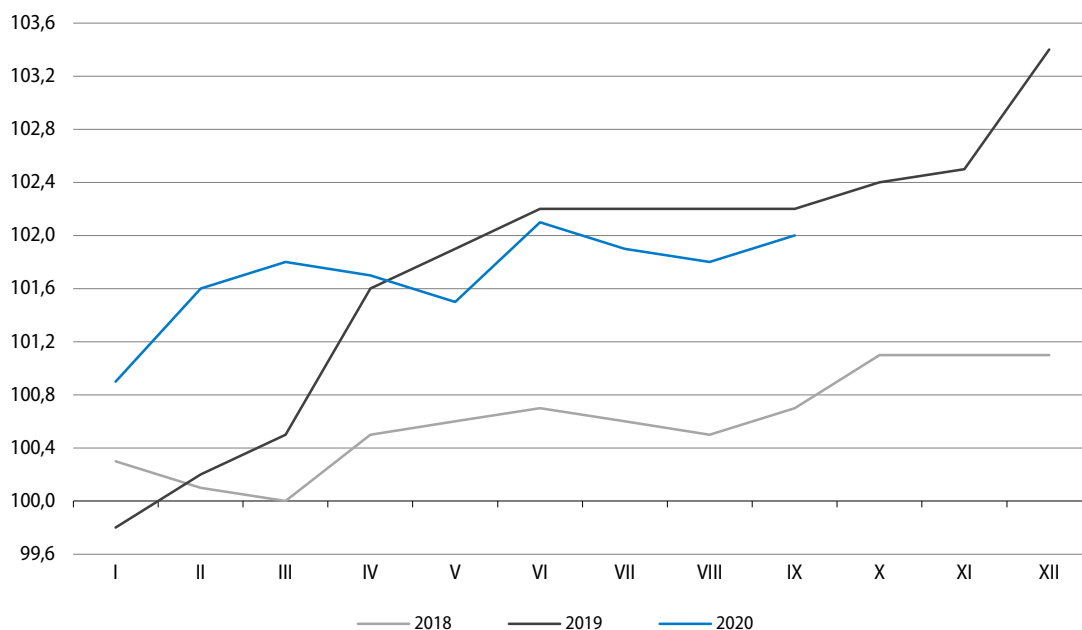
Wzrost cen w zakresie restauracji i hoteli uległ dalszemu osłabieniu i wyniósł 5,3% (w tym w gastronomii ceny były o 5,7% wyższe niż we wrześniu ub. roku, a w zakwaterowaniu – o 1,2%).

W grupie inne towary i usługi tempo wzrostu cen wyniosło 2,9%. Podrożały m.in. usługi finansowe świadczone przez banki – o 40,4%, usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne – o 13,3% oraz artykuły do higieny osobistej i kosmetyki – o 2,1%. Wzrosły również ceny związane z opieką społeczną – o 12,6%; spadły natomiast ceny w zakresie ubezpieczeń – o 3,7%.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu br. były o 2,0% wyższe od notowanych w **grudniu ub. roku**. Największy wpływ na wskaźnik cen ogółem miał wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem, który podwyższył wskaźnik cen ogółem o 1,32 p.proc. Wskaźnik cen ogółem został podniesiony również przez wzrosty cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz cen związanych z restauracjami i hotelami – po 0,27 p.proc., cen związanych z zdrowiem – o 0,26 p.proc. oraz cen żywności i napojów bezalkoholowych – o 0,24 p.proc. Na obniżenie wskaźnika ogółem wpłynęły natomiast spadki cen w zakresie transportu – o 0,70 p.proc. oraz cen odzieży i obuwia – o 0,21 p.proc.

**Wykres 11. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych
grudzień roku poprzedniego=100**

Chart 11. Price index of consumer goods and services
December of previous year=100



W okresie styczeń–wrzesień br., w wyniku wyższego wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw (4,5%) niż cen konsumpcyjnych (3,6%), **zwiększyła się siła nabywcza płac** w odniesieniu do większości podstawowych grup towarów i usług konsumpcyjnych. Relatywnie tańsze niż przed rokiem były m.in. paliwa do prywatnych środków transportu (w tym benzyna, olej napędowy i gaz ciekły), sprzęt telekomunikacyjny, a także audiowizualny, fotograficzny i informatyczny, odzież i obuwie, opał, wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego, usługi pocztowe i sanatoryjne, artykuły do higieny osobistej i kosmetyki, usługi transportowe oraz energia ciepła. Wzrost siły nabywczej notowano również w odniesieniu do wielu towarów żywnościowych, m.in. takich jak: oleje i tłuszcze (w tym masło), jaja, mięso drobiowe, warzywa oraz mięso wołowe. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac m.in. w odniesieniu do: owoców (w tym jabłek), mięsa wieprzowego i wędlin, pieczywa, cukru, ryżu oraz mleka. Relatywnie droższy był również wywóz śmieci, usługi finansowe świadczone przez banki, energia elektryczna, usługi stomatologiczne, usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne oraz usługi lekarskie.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony **metodą średniej ruchomej** w okresie październik 2019 r. – wrzesień 2020 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,3% (wobec wzrostu o 3,3% w okresie wrzesień 2019 r. – sierpień 2020 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)²** wzrosły w tym okresie o 3,4%.

² Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2020 r. – struktura spożycia z 2018 r. w cenach grudnia 2019 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo Agriculture

Średnia temperatura powietrza w III kwartale br. wynosiła 17,7°C i była o 1,3°C wyższa od średniej normy z lat 1981–2010. Średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 202 mm i była o ok. 5% niższa od średniej wieloletniej. We wrześniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 15,1°C i była o ok. 1,8°C wyższa od średniej normy z wielolecia, natomiast średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 71 mm, tj. odpowiednio o ok. 27% wyższym.

Ciepła pogoda we wrześniu br. stwarzała na ogół dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw, a notowane w ciągu miesiąca opady deszczu przyczyniły się do dobrego uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby, co wpłynęło korzystnie na stan trwałych użytków zielonych i upraw poplonowych.

Na początku września br. zakończono trwające od sierpnia siewy rzepaku ozimego; wykonywano także orki przedsiewne oraz rozpoczęto siewy żyta i pszenżyta. Do siewu pszenicy ozimej przystąpiono lokalnie w drugiej, a powszechnie w trzeciej dekadzie miesiąca. Warunki wilgotnościowe gleby sprzyjały kiełkowaniu ziarna i wschodom ozimin. W pierwszej połowie września na ogół zakończono zbiór kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych oraz przystąpiono do zbioru buraków cukrowych. W ciągu miesiąca kontynuowano wykopki ziemniaków rozpoczęte w sierpniu. W całym kraju prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę. Lokalnie pod koniec miesiąca zbierano poplony ścierniskowe.

Na rynku rolnym w okresie trzech kwartałów br. przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych były niższe niż przed rokiem; wzrosły jedynie ceny żywca wieprzowego.

We wrześniu br. spadły w skali roku przeciętne ceny skupu pszenżyta i żyta oraz ziemniaków; przy wzroście cen pszenicy. Wśród produktów pochodzenia zwierzęcego niższe niż przed rokiem były ceny żywca wieprzowego i drobiowego; wzrosły natomiast ceny mleka oraz żywca wołowego.

Tablica 15. Skup zbóż^a
Table 15. Procurement of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	IX 2020			VII-IX 2020		
	w tys. ton in thousand tonnes	VIII 2020=100	IX 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	VII-IX 2019=100	udział skupu w zbiorach 2019 r. w % share of procurement harvests in 2019 in %
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	911,2	47,7	130,0	3633,8	120,3	14,6
w tym: of which:						
Pszenica Wheat	577,8	50,4	122,4	2062,4	111,5	18,9
Pszennyto Triticale	132,1	40,2	127,3	586,7	141,8	12,9
Żyto Rye	116,3	48,4	185,1	441,8	136,4	18,1

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.
a Without the procurement realised by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals intended for sowing.

Skup zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) z tegorocznych zbiorów (tj. w okresie lipiec–wrzesień br.) był o 20,3% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br., po nasileniu dostaw w dwóch poprzednich miesiącach, skup był niższy niż w sierpniu br. (o 52,3%), ale wyższy niż przed rokiem (o 30,0%).

Tablica 16. Skup podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego^a
Table 16. Procurement of major animal products^a

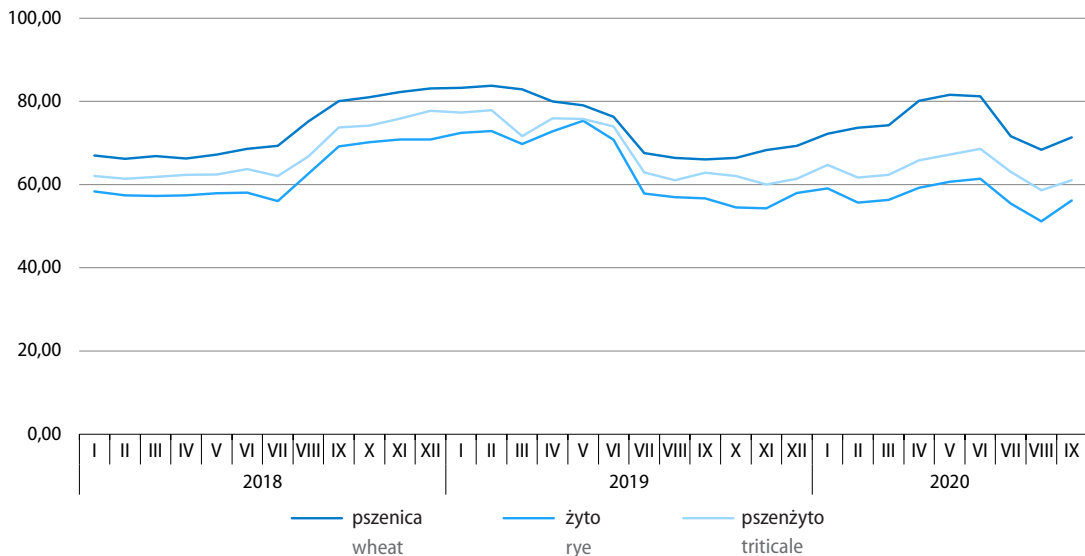
Wyszczególnienie Specification	IX 2020			I-IX 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	VIII 2020=100	IX 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	I-IX 2019=100
Żywiec rzeźny ^b Animal for slaughter ^b	345,0	112,6	111,1	3183,6	102,7
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	19,8	154,0	97,4	248,8	95,3
wieprzowy pigs	134,6	121,2	132,3	1158,2	104,0
drobiowy poultry	190,5	104,5	101,1	1773,3	103,1
Mleko Milk	965,2 ^c	94,7	102,6	9207,1 ^c	102,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.
a Without the procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

Skup **żywca rzeźnego** w okresie styczeń–wrzesień br. był o 2,7% większy niż rok wcześniej, w wyniku zwiększonych dostaw żywca wieprzowego oraz drobiowego. We wrześniu br. skup żywca rzeźnego wzrósł zarówno w skali miesiąca (o 12,6%), jak i roku (o 11,1%).

Wykres 12. Przeciętne ceny skupu zbóż
Chart 12. Average procurement prices of cereal grain

zł za 1 dt
PLN per 1 dt



Przeciętne ceny skupu podstawowych gatunków **zbóż** w okresie styczeń–wrzesień br. były niższe niż przed rokiem, w tym znacznie (o 11,2%) spadły ceny żyta. We wrześniu br. zahamowany został sezonowy spadek cen skupu ziarna zbóż podstawowych; w porównaniu z sytuacją sprzed roku nadal niższe były ceny żyta i pszenżyta, utrzymał się natomiast wzrost cen pszenicy.

W wyniku większej niż przed rokiem podaży **ziemniaków** do skupu (o 35,0%), w okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne ceny skupu tego surowca spadły o 17,5% w skali roku. We wrześniu br. na obydwu rynkach przeciętne ceny ziemniaków po raz kolejny obniżyły się w skali miesiąca (w skupie o 19,6%, a na targowiskach o 19,3%) i były znacznie niższe niż przed rokiem (w skupie o 23,0%, a na targowiskach o 50,7%).

Przy zwiększonych dostawach, przeciętne ceny skupu **żywca wieprzowego** w okresie styczeń–wrzesień br. wzrosły o 6,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. We wrześniu br. utrzymał się spadek cen skupu żywca wieprzowego, zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i w skali roku. Podobne tendencje obserwowano na targowiskach. W wyniku spadku cen skupu wieprzowiny i wzrostu cen żyta na targowiskach pogorszyła się relacja tych cen – do 7,2 (z 7,6 w sierpniu br. oraz 8,2 we wrześniu ub. roku).

Za 1 prosię do dalszego chowu we wrześniu br. płacono w obrocie targowiskowym mniej niż przed miesiącem (o 7,1%), ale więcej niż przed rokiem (o 6,0%).

Tablica 17. Ceny podstawowych produktów rolnych
 Table 17. Average prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach ^a Marketplace prices ^a		
	IX 2020			I-IX 2020		IX 2020		
	w zł in PLN	VIII 2020= =100	IX 2019= =100	w zł in PLN	I-IX 2019= =100	w zł in PLN	VIII 2020= =100	IX 2019= =100
Pszemica ^b za 1 dt Wheat ^b – per dt	71,38	104,4	108,1	73,52	99,7	84,86	99,9	95,5
Pszemżyto ^b za 1 dt Triticale ^b – per dt	61,05	104,0	97,1	62,13	93,2	74,47	102,2	95,2
Żyto ^b za 1 dt Rye ^b – per dt	56,21	109,9	99,1	55,50	88,8	66,26	100,6	91,6
Ziemniaki ^c za 1 dt Potatoes ^c – per dt	32,48	80,4	77,0	56,44	82,5	111,36	90,7	49,3
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:								
w tym: of which:								
bydło ^d (bez cieląt) cattle ^d (excluding calves)	6,40	104,2	106,5	6,30	99,7	7,08	104,3	107,6
w tym młode bydło of which young cattle	6,53	103,0	106,2	6,41	99,8	7,38	102,1	108,7
trzoda chlewna pigs	4,74	94,3	79,9	5,55	106,2	5,55	99,1	92,0
drób poultry	3,51	98,9	87,4	3,57	91,5	.	.	.
Prosię na chów za 1 szt. Piglet – per head	209,55	92,9	106,0
Mleko za 1 hl Milk per hl	138,17	103,7	105,3	134,14	99,7	.	.	.

a Od kwietnia do czerwca br. badanie było zawieszono ze względu na obowiązującą decyzję o zamknięciu targowisk spowodowaną stanem zagrożenia chorobą COVID-19. b W skupie bez ziarna siewnego. c Na targowiskach – jadalne późne. d Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a The survey was suspended from April to June 2020 due to the decision to close marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease. b In procurement excluding cereals designated for sowing. c On marketplace – late edible. d On marketplace – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

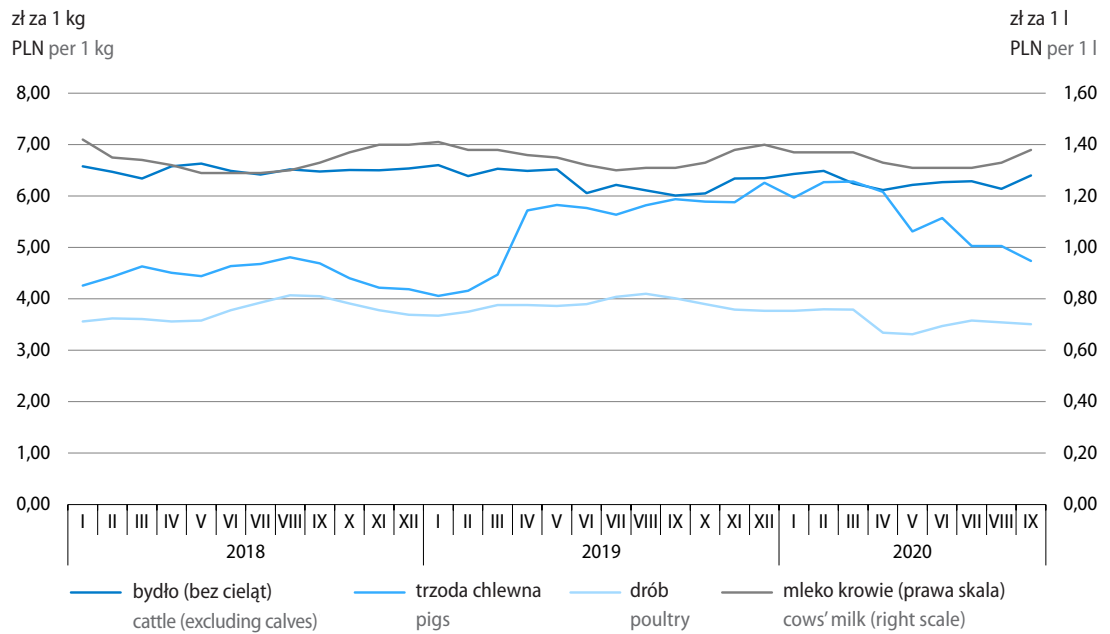
Przy zmniejszonej podaży, przeciętne ceny **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** w okresie styczeń–wrzesień br. były nieco niższe od notowanych przed rokiem. We wrześniu br. na obydwu rynkach wołowina była droższa niż w poprzednim miesiącu oraz niż rok wcześniej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku w skupie ceny żywca wołowego wzrosły o 6,5%, a młodego bydła rzeźnego – o 6,2%, natomiast na targowiskach wzrost cen wyniósł odpowiednio 7,6% oraz 8,7%.

Przeciętna cena **krówy dojrzej** we wrześniu br. wyniosła ok. 3017 zł, tj. była niższa niż przed miesiącem (o 3,1%) i przed rokiem (o 7,2%), a przeciętna cena **jałówki jednorocznej** spadła do ok. 2138 zł, tj. o 3,4% w skali miesiąca oraz o 12,8% w porównaniu z wrześniem ub. roku.

Od początku br. skupiono łącznie o 2,6% więcej mleka niż przed rokiem. Przeciętna cena tego surowca była o 0,3% niższa niż w okresie trzech kwartałów ub. roku. We wrześniu br. obserwowano dalszy wzrost cen mleka (o 3,7% w stosunku do poprzedniego miesiąca); w porównaniu z wrześniem ub. roku ceny te były o 5,3% wyższe.

Wykres 13. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Chart 13. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk



W III kwartale br. relacje cen detalicznych większości prezentowanych środków produkcji do cen skupu produktów rolnych były gorsze niż w poprzednim kwartale. Nieznacznie poprawiła się relacja cen detalicznych ciągnika i saletry amonowej do cen skupu żywca wołowego i mleka.

Tablica 18. Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych

Table 18. Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of basic agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Lata/ Kwartały Years/ Quarters	Ceny środków produkcji wyrażone w: Prices of production goods expressed in:					hl mleka hl of cows' milk
		dt dt of				żywca slaughter	
		pszenicy wheat	żyta rye	wieprzowego pigs	wołowego cattle		
Ciągnik rolniczy ^a – szt. Farm tractor ^a – per unit	2019	2 646	3 125	359	303	1 426	
	I	2 250	2 608	443	288	1 350	
	II	2 440	2 598	331	301	1 425	
	III	2 918	3 401	335	318	1 489	
	IV	2 879	3 502	326	314	1 429	
	2020						
	I	3346	4296	398	384	1791	
	II	3076	4116	441	401	1894	
	III	3588	4696	509	398	1869	
Saletra amonowa – 1 dt Ammonium nitrate – per dt	2019	1,8	2,2	0,25	0,21	0,99	
	I	1,6	1,8	0,31	0,20	0,95	
	II	1,7	1,9	0,24	0,21	1,01	
	III	2,0	2,3	0,23	0,22	1,02	
	IV	1,9	2,4	0,22	0,21	0,96	
	2020						
	I	1,8	2,3	0,21	0,20	0,94	
	II	1,6	2,1	0,23	0,21	0,98	
	III	1,8	2,3	0,25	0,20	0,93	
Mieszanka paszowa dla tuczników – 1 dt Compound feedingstuffs – per dt	2019	2,1	2,4	0,28	0,23	1,1	
	I	1,8	2,0	0,34	0,22	1,1	
	II	1,9	2,0	0,26	0,23	1,1	
	III	2,3	2,6	0,26	0,25	1,2	
	IV	2,2	2,7	0,25	0,24	1,1	
	2020						
	I	2,0	2,6	0,24	0,23	1,1	
	II	1,8	2,5	0,26	0,24	1,1	
	III	2,2	2,9	0,31	0,24	1,1	
Olej napędowy – 1 hl Diesel oil – per hl	2019	7,0	8,3	0,95	0,80	3,8	
	I	6,1	7,1	1,2	0,78	3,7	
	II	6,7	7,1	0,90	0,82	3,9	
	III	7,6	8,9	0,87	0,83	3,9	
	IV	7,4	8,9	0,84	0,80	3,7	
	2020						
	I	6,9	8,9	0,82	0,80	3,7	
	II	5,2	6,9	0,74	0,67	3,2	
	III	6,3	8,2	0,89	0,69	3,3	

a Z uwagi na zmianę reprezentanta w 2020 r. dane nie są w pełni porównywalne z poprzednimi okresami.

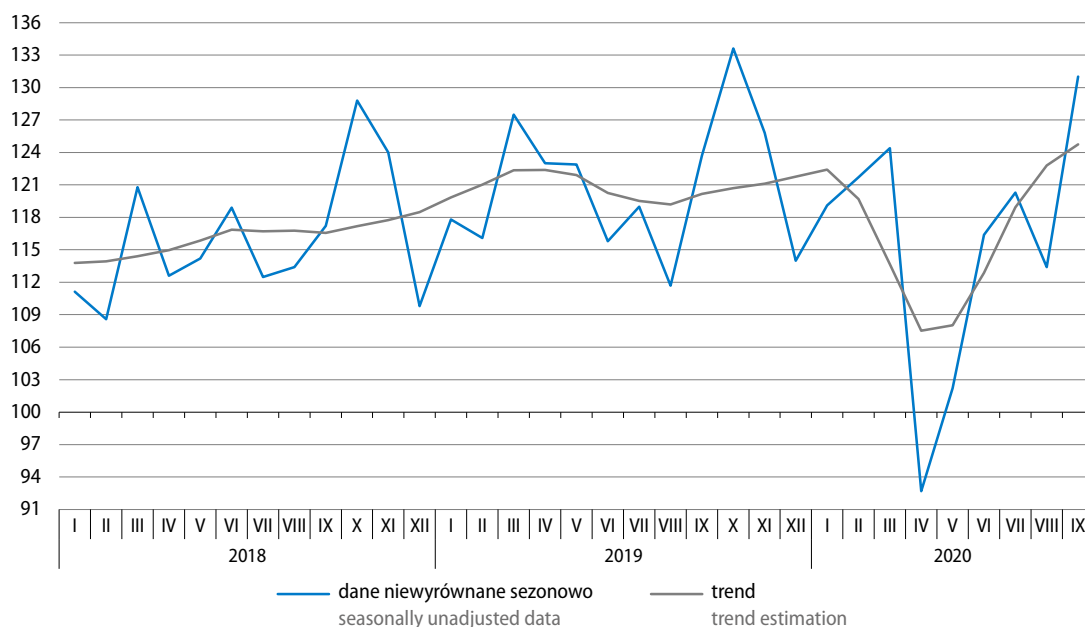
a Data for 2020 are not fully comparable to those for the previous periods due to the change of the representative item.

Przemysł Industy

W okresie styczeń–wrzesień br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹ była o 3,2% niższa niż przed rokiem, co było efektem jej głębokiego spadku w II kwartale br. (przy wzroście w I oraz III kwartale). We wrześniu br. notowany od czerwca br. wzrost produkcji umocnił się i wyniósł 5,9% w skali roku (wobec 1,5% przed miesiącem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych produkcja sprzedana we wrześniu br. była o 3,6% wyższa niż przed rokiem, a w porównaniu z sierpniem br. wzrosła o 3,0%.

Wykres 14. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 14. Sold production of industry (constant prices) monthly average of 2015=100



W większości sekcji przemysłu produkcja sprzedana w okresie trzech kwartałów br. była niższa niż przed rokiem, w tym najgłębszy spadek notowano w górnictwie i wydobywaniu – o 9,5%. Sprzedaż obniżyła się także w przetwórstwie przemysłowym – o 3,4% (w wyniku głębokiego spadku w II kwartale br., przy wzroście w pozostałych okresach) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 1,6%. Wyższa niż przed rokiem była jedynie produkcja sprzedana w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 6,0% (przy czym wzrost utrzymywał się we wszystkich kwartałach br.).

Niższa niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku była produkcja sprzedana we wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych**. Najgłębszy spadek sprzedaży zaobserwowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 12,3%). Produkcja dóbr związanych z energią obniżyła się o 5,9%, a zaopatrzeniowych o 1,1%. W niewielkim stopniu zmniejszyła się sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (o 0,4%) oraz trwałych (o 0,3%).

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie trzech kwartałów br. była o 1,4% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy spadku przeciętnego zatrudnienia (o 1,8%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto (o 3,7%).

Tablica 19. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)

Table 19. Sold production of industry (constant prices)

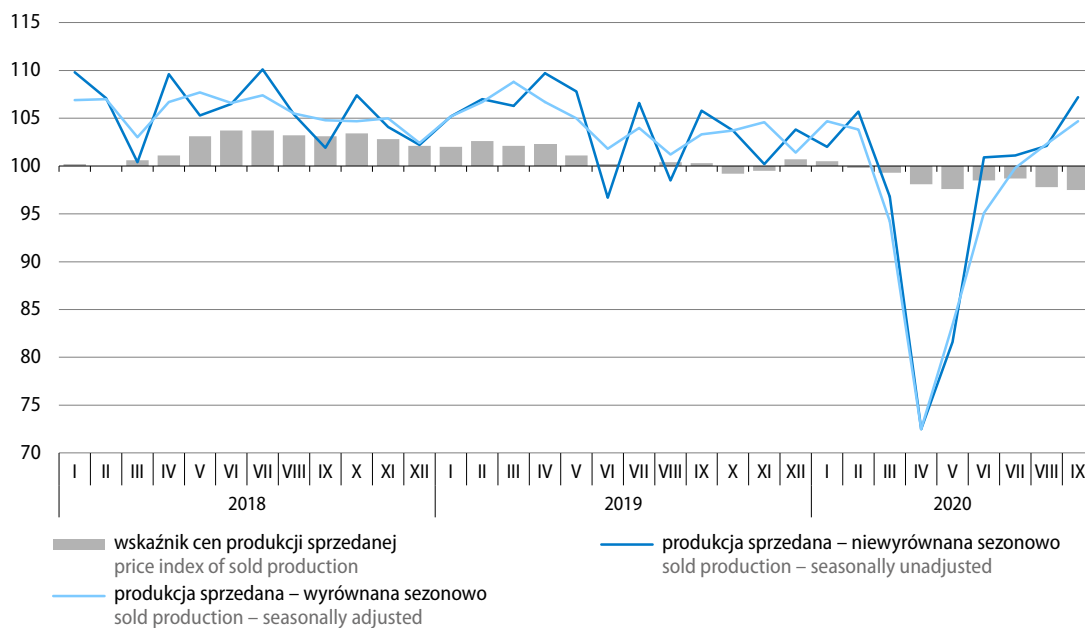
Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted		
	I-IX 2020	IX 2020			
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100	okres poprzedni=100 previous period=100		analogiczny okres roku po- przedniego=100 corresponding period of previo- us year =100	
Ogółem Total	96,8	105,9	115,5	103,0	103,6
Według sekcji By sections					
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	90,5	85,6	108,7	95,1	84,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	96,6	107,2	117,1	103,5	104,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	98,4	95,7	101,4	97,3	95,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	106,0	108,5	104,0	101,4	106,7
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings					
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	98,9	107,3	114,3	103,0	104,9
Dobra inwestycyjne Capital goods	87,7	102,6	134,7	104,7	100,5
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	99,7	121,2	124,7	103,6	117,0
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	99,6	104,1	106,9	100,7	100,9
Dobra związane z energią Energy	94,1	96,1	102,2	100,1	95,0

We wrześniu br. wyższy niż w poprzednich miesiącach był wzrost w skali roku produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (wyniósł 7,2% wobec 2,1% w sierpniu br.) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (8,5% wobec 6,2%). Utrzymał się natomiast spadek (i był głębszy niż w sierpniu br.) sprzedaży w górnictwie i wydobywaniu (14,4% wobec 10,4%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (4,3% wobec 2,8%).

W większości głównych grupowań przemysłowych produkcja sprzedana we wrześniu br. była większa niż przed rokiem. Wzrost sprzedaży notowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych (21,2%), zaopatrzeniowych (7,3%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (4,1%). Po sześciu miesiącach spadku, zwiększyła się w skali roku także sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 2,6%). Spadek utrzymał się jedynie w produkcji dóbr związanych z energią (wyniósł 3,9%).

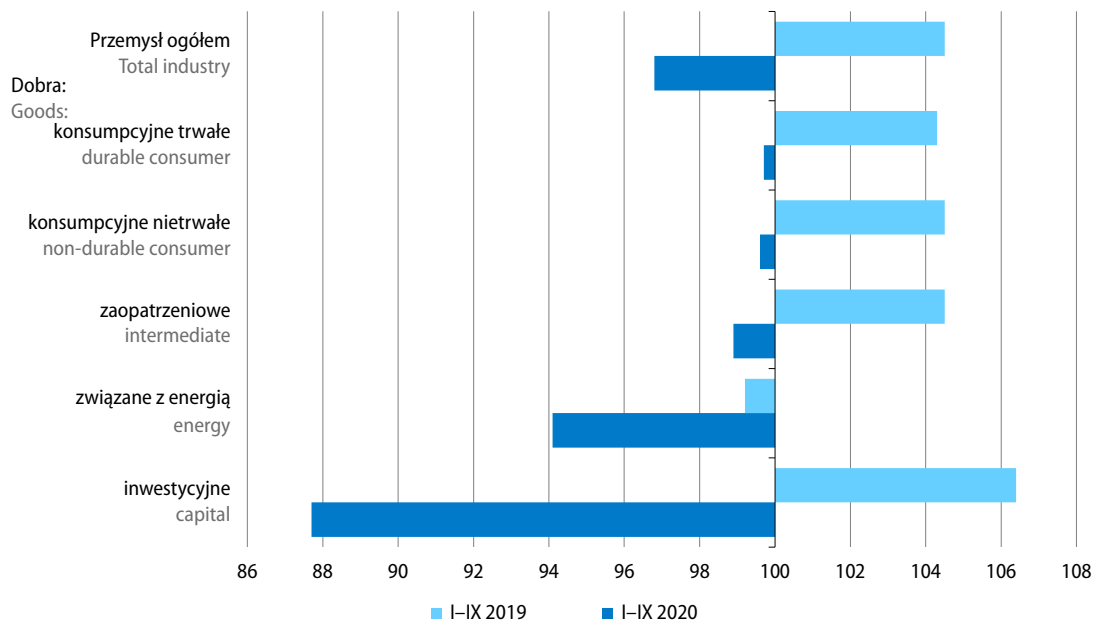
Wykres 15. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 15. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing corresponding period of previous year=100



Wykres 16. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100



Tablica 20. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
 Table 20. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	IX	I-IX	IX		I-IX		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	struktura w % structure in %	
Przemysł Industry	105,6	104,5	115,5	105,9	96,8	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	102,1	102,2	108,7	85,6	90,5	3,1	3,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	105,8	104,9	117,1	107,2	96,6	86,9	87,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	103,9	99,3	101,4	95,7	98,4	7,1	6,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	109,1	109,6	104,0	108,5	106,0	2,9	2,4
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:							
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	100,1	94,2	104,5	82,2	80,0	1,2	1,5
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	104,8	103,7	105,9	105,8	101,3	17,1	15,9
produkcja napojów manufacture of beverages	111,1	105,9	82,0	99,1	100,4	1,6	1,5
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	96,0	98,9	129,6	100,7	90,3	0,5	0,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	104,2	101,4	109,4	114,1	102,6	2,7	2,6
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	102,3	102,8	109,6	107,9	101,4	3,2	3,1
produkcja koks i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petroleum products	94,1	100,2	102,7	99,3	90,5	4,4	5,9
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	104,3	105,9	108,9	107,4	100,5	4,5	4,5
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	109,1	101,2	124,0	103,9	107,5	0,9	0,7
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	107,5	107,7	116,6	110,7	98,2	6,7	6,6

Tablica 20. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
Table 20. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	IX	I-IX	IX		I-IX		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period=100	okres poprzedni= =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	struktura w % structure in %		
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	100,8	104,0	113,0	105,9	98,5	4,3	4,2
produkcja metali manufacture of basic metals	99,6	98,4	113,8	95,7	90,1	3,5	4,0
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	105,9	106,0	117,6	107,8	99,7	7,6	7,3
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	109,7	108,0	126,9	122,8	102,9	2,7	2,6
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	114,2	113,8	133,6	126,6	107,1	5,2	4,6
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	98,4	102,7	125,1	94,3	86,8	2,9	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers	107,1	104,5	147,3	102,9	79,7	9,0	10,6
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	144,0	124,3	117,7	74,4	94,4	1,7	1,7
produkcja mebli manufacture of furniture	108,4	103,8	117,5	115,8	98,1	3,1	3,0

We wrześniu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 23 (spośród 34) działach przemysłu, w tym najwyższy w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń – o 47,3%. Większa niż rok wcześniej była także m.in. sprzedaż w produkcji:

- urządzeń elektrycznych – o 26,6%;
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 22,8% (m.in. elektronicznego sprzętu powszechnego użytku – o 53,1%);
- mebli – o 15,8%;
- wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 14,1%;
- wyrobów tekstylnych – o 12,9% (m.in. pozostałych wyrobów tekstylnych – o 16,6%);
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 10,7% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 12,2%);
- papieru i wyrobów z papieru – o 7,9%;
- wyrobów z metali – o 7,8% (m.in. wytwornicy pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą – o 37,1%);

- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 7,4% (w tym mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących, wyrobów kosmetycznych i toaletowych – o 14,3%);
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 5,9% (m.in. ceramicznych materiałów budowlanych – o 23,1%).

Zwiększenie produkcji sprzedanej w skali roku obserwowano również m.in. w gospodarce odpadami; odzysku surowców – o 13,2%.

W dziale pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody produkcja sprzedana ukształtowała się na takim samym poziomie jak notowany we wrześniu ub. roku. W 10 pozostałych działach przemysłu sprzedaż była niższa niż rok wcześniej. Spadek notowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego – o 25,6% (w tym lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego – o 34,6%), wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 17,8%) oraz produkcji maszyn i urządzeń – 5,7% (w tym pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia – o 25,1%).

W produkcji artykułów spożywczych (stanowiącej 15,8% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) sprzedaż była o 5,8% wyższa niż we wrześniu ub. roku (przed miesiącem notowano wzrost o 1,9%). Najbardziej zwiększyła się sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego (o 36,2%). Wzrost notowano także w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt (o 14,2%), przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków (o 13,7%), wytwarzaniu wyrobów mleczarskich (o 4,8%), produkcji pozostałych artykułów spożywczych (o 3,3%), przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa (o 2,7%), a także w przetwarzaniu konserwowaniu owoców i warzyw (o 1,5%). Spadek sprzedaży w stosunku do września ub. roku wystąpił natomiast w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych (o 3,7%) oraz w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych (o 2,4%).

Tablica 21. Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu

Table 21. Indices (at constant prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2019				2020		
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100						
Przemysł Industry	106,1	104,2	103,3	102,4	100,9	86,4	103,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	106,5	105,0	96,0	98,0	92,3	89,3	90,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	106,4	104,3	104,1	102,3	101,2	85,1	103,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	102,7	100,8	93,4	102,5	100,2	96,6	97,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	109,8	109,4	109,7	109,4	105,0	104,3	108,6
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:							
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	94,0	94,3	94,3	94,1	79,9	77,3	82,7
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	104,0	104,3	102,8	101,5	102,9	96,5	104,4
produkcja napojów manufacture of beverages	110,1	103,6	105,0	107,5	108,2	94,1	100,9

Tablica 21. Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
 Table 21. Indices (at constant prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2019				2020		
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100						
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	100,4	95,6	101,0	93,4	86,4	88,4	96,2
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	102,8	103,1	98,1	102,7	100,0	93,3	115,4
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	103,1	103,7	101,5	99,6	106,3	93,5	104,4
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petroleum products	100,2	102,1	98,6	95,0	99,0	81,9	91,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	110,3	103,5	104,1	99,3	101,9	95,5	104,2
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	101,9	101,6	100,0	97,2	112,1	104,8	105,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	109,7	104,9	108,7	103,5	101,7	87,2	105,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	109,6	103,2	100,3	100,7	104,5	90,6	101,2
produkcja metali manufacture of basic metals	99,8	99,4	96,1	96,8	99,1	79,8	91,2
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	108,3	104,7	105,2	106,6	107,1	89,7	102,9
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	111,7	104,7	107,5	110,2	100,3	89,1	119,2
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	114,2	112,5	114,6	108,9	107,7	96,4	116,4
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	105,3	103,1	100,0	106,2	95,1	76,8	89,4
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	106,3	102,3	105,2	99,0	91,1	48,8	102,4
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	125,4	126,8	121,0	123,0	105,8	87,8	90,4
produkcja mebli manufacture of furniture	103,3	103,0	105,0	104,2	97,1	81,9	115,1

Spośród 299 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** objętych badaniem produkcji² możliwa jest prezentacja danych dla 298³. We wrześniu br. produkcja 155 z nich była większa niż przed rokiem, w tym znacznie wzrosła m.in. produkcja: kuchni gazowych z piekarnikiem, mydła, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, silników spalinowych do pojazdów mechanicznych, odborników telewizyjnych, pralek automatycznych, zmywarek do naczyń, masła, produktów uboju bydła i cieląt, soków z owoców i warzyw, kuchni elektrycznych, farb i lakierów, chłodziarek i zamrażarek, benzyny silnikowej, etylenu, mleka, mięsa drobiowego, opon, tworzyw sztucznych oraz okien z tworzyw sztucznych.

Mniejsza niż we wrześniu ub. roku była natomiast produkcja 141 wyrobów i grup wyrobów przemysłowych. Znaczny spadek notowano m.in. w przypadku produkcji: komputerów, aluminium niestopowego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, pojazdów do transportu publicznego, samochodów osobowych, rowerów, ciągników rolniczych, odkurzaczy, koksu, węgla kamiennego, miedzi rafinowanej, olejów opałowych, tarcicy liściastej, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych oraz pestycydów.

We wrześniu br. **obrót eksportowy**⁴ przedsiębiorstw przemysłowych był o 5,1% wyższy niż rok wcześniej, tj. wzrósł w skali roku w dużo większym stopniu niż przed miesiącem (0,2%). Znaczny wzrost, wyższy niż w poprzednim miesiącu, odnotowano m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń oraz w produkcji urządzeń elektrycznych, wyrobów z drewna, korka słomy i wikliny, mebli, wyrobów z metali, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Wyższy niż przed rokiem był także obrót eksportowy m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, wyrobów farmaceutycznych oraz pojazdów samochodowych przyczep i naczep. Znacznie niższy niż rok wcześniej był natomiast obrót eksportowy m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (spadek był głębszy od notowanego przed miesiącem). Obniżył się także (w mniejszym stopniu niż w sierpniu br.) obrót eksportowy m.in. w produkcji metali, odzieży oraz maszyn i urządzeń.

Wartość **nowych zamówień**⁵ otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa zaklasyfikowane do przetwórstwa przemysłowego we wrześniu br. była o 3,7% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec spadku o 5,3% w sierpniu br.). W niewielkim stopniu wzrosła w skali roku wartość nowych zamówień na eksport⁶ (o 0,5%, tj. nieco bardziej niż przed miesiącem). Wyższa niż rok wcześniej, podobnie jak przed miesiącem, była wartość nowych zamówień m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 16,1%, w tym na eksport o 14,0%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 9,5%, w tym na eksport o 15,2%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,3%, w tym na eksport o 3,1%). Nadal niższa niż przed rokiem była natomiast wartość nowych zamówień w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 34,5%, w tym na eksport o 67,6%). Spadek, choć mniejszy niż przed miesiącem, notowano również m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 9,1%, w tym na eksport o 11,2%).

2 W ujęciu ilościowym; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 50 i więcej osób.

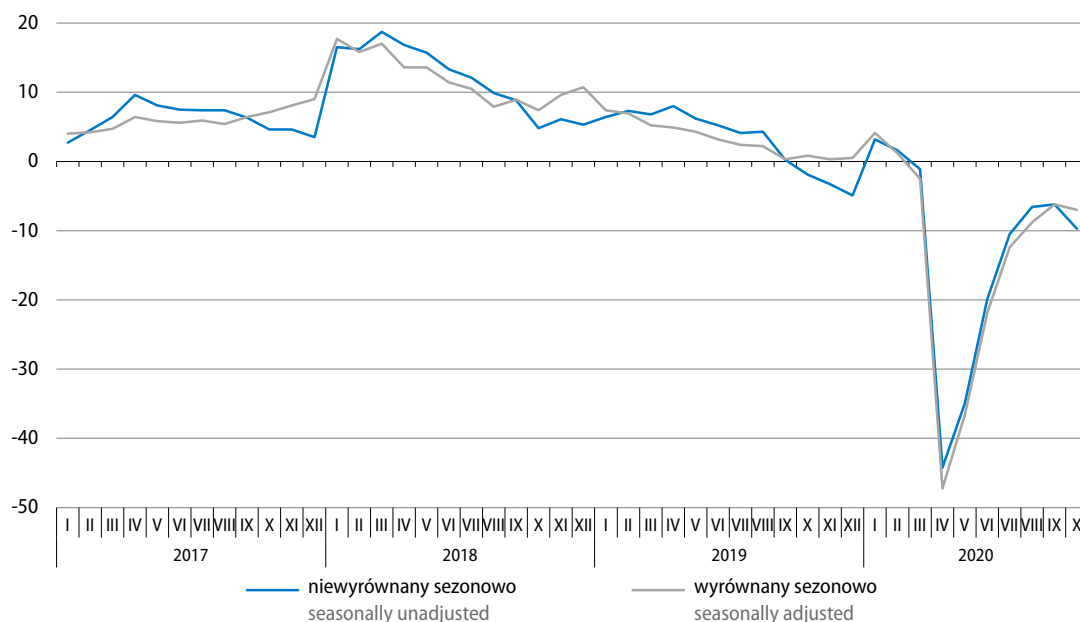
3 W związku z brakiem danych od części podmiotów.

4 W cenach bieżących; dotyczy sprzedaży do krajów zarówno z wewnątrz, jak i spoza Unii Europejskiej; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

5 W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

6 Tzn. niekrajowych, zarówno z wewnątrz, jak i spoza Unii Europejskiej.

Wykres 17. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
 Chart 17. General business climate indicators in manufacturing



W październiku br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym jest postrzegany bardziej negatywnie niż przed miesiącem, w wyniku bardziej pesymistycznych prognoz w większości badanych aspektów. W największym stopniu pogorszyły się niekorzystne przewidywania dotyczące portfela zamówień; wyraźnie bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem są też wskazania dotyczące przyszłej produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Przeważnie mniej negatywne niż we wrześniu br. są natomiast diagnozy formułowane przez badane firmy (m.in. dotyczące portfela zamówień oraz produkcji); podobnie niekorzystnie oceniana jest jedynie bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Firmy nadal zapowiadają możliwość ograniczenia zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen sprzedaży swoich produktów.

Do głównych barier utrudniających prowadzenie działalności w przetwórstwie przemysłowym w październiku br. nadal zaliczane są koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu ze wskazaniami sprzed miesiąca nieco zmalała dotkliwość m.in. problemów finansowych. Nieco bardziej niż we wrześniu br. uciążliwa jest m.in. niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej; jest to bariera, której odczuwalność zwiększyła się najbardziej w porównaniu z sytuacją sprzed roku. Nadal wyraźnie częściej niż rok wcześniej wskazywane są też ograniczenia związane z niedostatecznym popytem (na rynku krajowym i zagranicznym), a rzadziej – związane z niedoborem pracowników (w tym wykwalifikowanych) oraz kosztami zatrudnienia.

Stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym badane firmy uznają za wystarczający, podobnie jak przed miesiącem. Nadmierne zapasy wyrobów utrzymują się m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, papieru i wyrobów z papieru oraz odzieży. Ich nadmiar, wobec niewielkiego niedoboru we wrześniu br., sygnalizują również m.in. producenci wyrobów farmaceutycznych. Niewielki niedobór zapasów deklarują natomiast m.in. jednostki w pozostałej produkcji wyrobów oraz, podobnie jak w poprzednich miesiącach, w produkcji mebli.

W ocenie badanych firm moce produkcyjne przetwórstwa przemysłowego wykorzystywane są obecnie w ok. 78%, tj. w stopniu większym niż wskazywano w lipcu br. (o ok. 5 p.proc.), ale nadal mniejszym niż przed rokiem (o ok. 3 p.proc.). Spadek wykorzystania mocy produkcyjnych w skali roku jest nadal sygnalizowany w większości działów przetwórstwa przemysłowego, w tym m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń oraz w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczip, pozostałego sprzętu transportowego i odzieży.

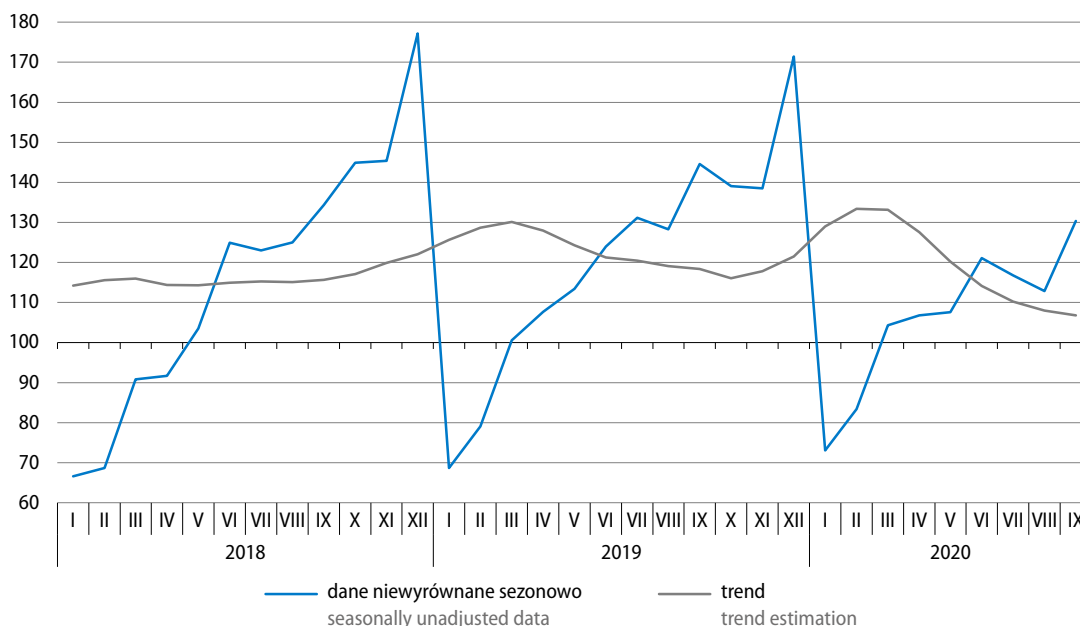
Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego nieznacznie bardziej niż przed miesiącem obawiają się negatywnych skutków **pandemii COVID-19** dla swojej działalności. Poważnych skutków epidemii spodziewa się 25% przedsiębiorstw (wobec odpowiednio ok. 26% przed miesiącem), a skutków zagrażających stabilności firmy – ok. 6% (wobec ok. 3%). Podobnie jak we wrześniu br., przedsiębiorcy szacują, że spadek zamówień składanych w ich firmach przez klientów wyniesie w bieżącym miesiącu średnio ok. 4%. Przewidywania firm dotyczące możliwości ich funkcjonowania w przypadku utrzymania aktualnie obowiązujących ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii są nieznacznie gorsze niż we wrześniu br. Przetrvanie w takich warunkach powyżej pół roku deklaruje 52% podmiotów (wobec odpowiednio ok. 54% przed miesiącem), a od 4 do 6 miesięcy – nadal ok. 22%. Blisko 19% przedsiębiorstw twierdzi, że byłoby w stanie przetrwać od 2 do 3 miesięcy (wobec odpowiednio ok. 18% we wrześniu br.), a ponad 7% – najwyżej miesiąc (wobec ok. 5% we wrześniu br.).

Budownictwo Construction

Krajowa **produkcja budowlano-montażowa**¹ w okresie styczeń–wrzesień br. była o 1,6% niższa niż rok wcześniej, na co wpłynął spadek notowany od II kwartału br. (po wzroście w I kwartale). We wrześniu br. spadek produkcji wyniósł 9,8% i był nieco mniejszy niż w dwóch poprzednich miesiącach, na co wpłynęły m.in. czynniki o charakterze sezonowym. Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych produkcja budowlano-montażowa we wrześniu br. była podobna jak przed miesiącem i o 10,6% niższa niż przed rokiem.

Wykres 18. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 18. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2015=100



W okresie trzech kwartałów br. spadek produkcji budowlano-montażowej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku notowano w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków – o 3,3% oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 1,5% (wobec wzrostu w obu tych działach rok wcześniej). Nieco zwiększyła się natomiast produkcja w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 0,6%. Sprzedaż robót remontowych była o 4,4% niższa niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku (kiedy wzrosła o 5,6%), natomiast robót inwestycyjnych – o 0,2% wyższa (po wzroście o 5,1% przed rokiem).

We wrześniu br., podobnie jak w poprzednich dwóch miesiącach, produkcja budowlano-montażowa zmniejszyła się w skali roku we wszystkich działach budownictwa. Najgłębszy spadek nadal obserwowano w podmiotach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 14,5% (po znacznym wzroście przed rokiem). W jednostkach specjalizujących się w budowie budynków produkcja obniżyła się o 6,3%, a w robotach budowlanych specjalistycznych – o 4,4%. Głębszy był spadek sprzedaży robót remontowych (16,5%) niż inwestycyjnych (5,3%).

¹ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 22. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
 Table 22. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	IX	I-IX	IX		I-IX		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100		okres poprzedni= =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100		struktura w % structure in %	
Ogółem Total	107,6	105,3	115,5	90,2	98,4	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:							
inwestycyjnym investment character	103,8	105,1	119,0	94,7	100,2	63,3	62,2
remontowym restoration character	113,8	105,6	110,3	83,5	95,6	36,7	37,8
Budowa budynków Construction of buildings	105,2	104,1	121,1	93,7	96,7	33,5	33,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	115,8	108,7	114,4	85,5	98,5	41,1	41,1
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	95,4	101,7	110,7	95,6	100,6	25,4	25,0

Wśród przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie budynków produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w okresie styczeń–wrzesień br. obniżyła się w skali roku zarówno w podmiotach zajmujących się głównie realizacją projektów związanych ze wznoszeniem budynków – o 11,1%, jak i w podstawowej grupie tego działu, tj. w przedsiębiorstwach specjalizujących się we wznoszeniu budynków mieszkalnych i niemieszkalnych – o 2,1%.

Spadek produkcji budowlano-montażowej w stosunku do okresu trzech kwartałów ub. roku notowano także we wszystkich grupach działu robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W jednostkach specjalizujących się w budowie pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej sprzedaż zmniejszyła o 4,1%, w podmiotach zajmujących się głównie budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych – o 3,2%, a w grupie o przeważającym udziale w produkcji działu, tj. w podmiotach specjalizujących się w budowie dróg kołowych i szynowych – o 0,6%.

Wśród podmiotów realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne mniejsza niż przed rokiem była produkcja w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie pozostałymi specjalistycznymi robotami budowlanymi – o 6,4% oraz robotami budowlanymi wykończeniowymi – o 2,1%. Wzrost sprzedaży notowano natomiast w podmiotach specjalizujących się w rozbiórce i przygotowaniu terenu pod budowę – o 12,6% oraz w wykonywaniu instalacji elektrycznych, wodnokanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych (grupa o największym udziale w produkcji działu) – o 2,7%.

Tablica 23. Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych

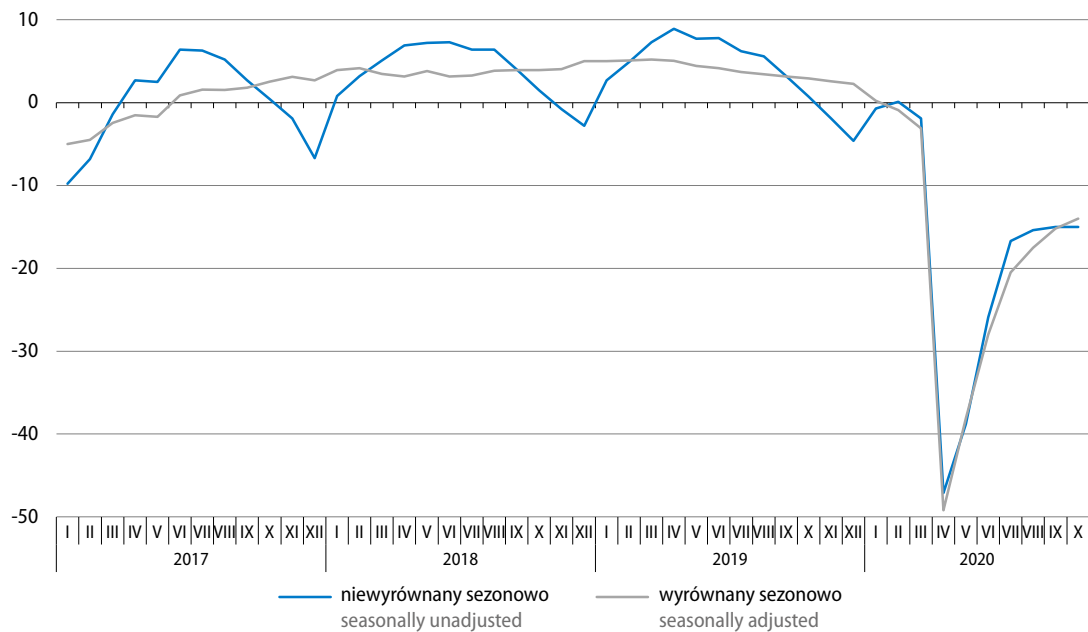
Table 23. Structure (at current prices) of construction and assembly production by types of constructions

Rodzaje obiektów Types of constructions	Struktura w % Structure in %	
	I–IX 2019	I–IX 2020
Ogółem Grand total	100,0	100,0
Budynki razem Buildings total	51,5	50,2
Budynki mieszkalne Residential buildings	17,7	18,5
w tym: of which:		
mieszkalne jednorodzinne one-dwelling buildings	1,6	2,4
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe two- and more dwelling buildings	14,8	14,6
Budynki niemieszkalne Non-residential buildings	33,8	31,7
w tym: of which:		
biurowe office buildings	3,9	3,2
handlowo-usługowe wholesale and retail trade buildings	8,0	7,7
przemysłowe i magazynowe industrial buildings and warehouses	13,4	11,9
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care and sports halls	6,2	6,4
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering works	48,5	49,8
w tym: of which:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe highways, streets and roads	17,7	18,2
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych railways, suspension and elevated railways	6,2	6,9
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne bridges, elevated highways, tunnels and subways	2,4	3,1
budowle wodne harbours, waterways, dams and other waterworks	1,2	1,2
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe long-distance pipelines, communication and electricity lines	5,9	6,7
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze local pipelines and cables	8,1	6,8
w tym oczyszczalnie wód i ścieków of which waste water treatment plants	1,5	1,2
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych complex constructions on industrial sites	4,9	4,9
budowle sportowe i rekreacyjne sport and recreation constructions	0,9	0,9

W strukturze produkcji budowlano-montażowej **według rodzajów obiektów budowlanych** w okresie styczeń–wrzesień br. obniżył się w skali roku udział budynków, a zwiększył – obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Wśród budynków zmniejszył się udział budynków niemieszkalnych (w tym najbardziej – przemysłowych i magazynowych oraz biurowych), przy wzroście udziału budynków mieszkalnych. Spośród obiektów inżynierii lądowej i wodnej wyższy niż przed rokiem był m.in. udział rurociągów i linii telekomunikacyjnych oraz linii elektroenergetycznych przesyłowych, dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych, mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych i podziemnych oraz autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych. Niższy niż rok wcześniej był natomiast udział m.in. rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych, w tym oczyszczalni wód i ścieków.

Wykres 19. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie

Chart 19. General business climate indicators in construction



W październiku br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie oceniany jest bardziej negatywnie niż przed miesiącem, na co wpłynęło pogorszenie prognoz we wszystkich badanych obszarach. Niekorzystne, podobne do zgłaszanych we wrześniu br., są diagnozy w zakresie portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Firmy budowlane nadal przewidują ograniczenie zatrudnienia oraz spodziewają się spadku cen robót budowlano-montażowych.

Do głównych barier działalności w budownictwie przedsiębiorcy wciąż zaliczają niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, koszty zatrudnienia i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu ze wskazaniami z września br. nieco wzrosła uciążliwość m.in. niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych. W porównaniu z październikiem ub. roku w największym stopniu wzrosła dotkliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, znacznie częściej wskazywane są także ograniczenia związane z niedostatecznym popytem. Wyraźnie mniejsze niż przed rokiem jest natomiast znaczenie niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie oceniane jest w październiku br. przez badane przedsiębiorstwa na ok. 80%, tj. podobnie jak przed miesiącem, ale o ok. 6 p.proc. mniej niż przed rokiem.

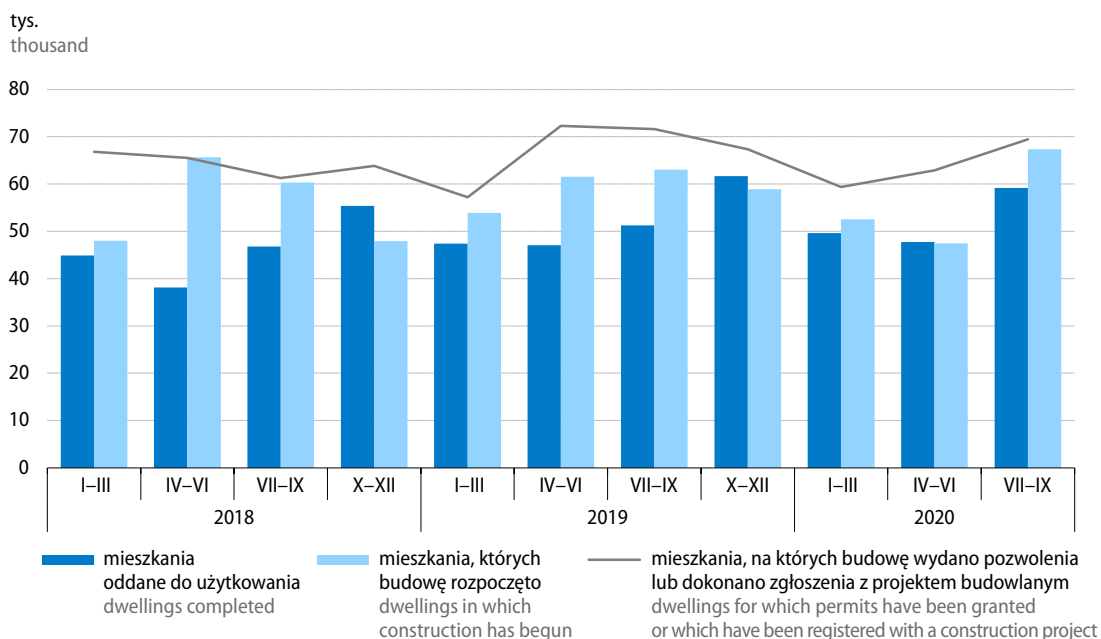
Obawy firm budowlanych przed negatywnym wpływem **pandemii COVID-19** na ich działalność są nieco większe niż przed miesiącem. Poważnych skutków epidemii obawia się ok. 24% przedsiębiorstw (wobec ok. 20% we wrześniu br.), a skutków zagrażających stabilności firmy – ok. 9% (wobec ok. 7%). Przedsiębiorcy przewidują, że spadek zamówień składanych przez klientów wyniesie w bieżącym miesiącu średnio ok. 12% (miesiąc wcześniej był szacowany na ok. 11%). Nieznacznie gorsze niż przed miesiącem są perspektywy działalności przedsiębiorstw przy utrzymaniu aktualnych obostrzeń związanych ze zwalczaniem pandemii. Około 33% firm (podobnie jak we wrześniu br.) widzi możliwość funkcjonowania w takich warunkach powyżej pół roku, a ok. 18% – od 4 do 6 miesięcy (wobec ok. 24% przed miesiącem). Ponad 35% twierdzi, że byłoby w stanie przetrwać od 2 do 3 miesięcy (wobec ok. 33% we wrześniu br.), a blisko 14% – najwyżej miesiąc (wobec odpowiednio ok. 11%).

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W okresie styczeń–wrzesień br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Mniej było natomiast mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. We wrześniu br. oddano do użytkowania znacznie więcej mieszkań niż przed rokiem, po spadku w sierpniu br. Wzrosła także liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto, a zmniejszyła się – na budowę których wydano pozwolenia.

Wykres 20. Ruch budowlany mieszkań
Chart 20. Dwellings construction activity



Według wstępnych danych¹ we wrześniu br. **oddano do użytkowania** 20,7 tys. mieszkań, tj. o 21,9% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 22,2%). Znacznie zwiększyła się w skali roku liczba mieszkań oddanych do eksploatacji w obu głównych formach budownictwa, tj. w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 23,5% do 13,6 tys., po spadku w sierpniu br.) oraz w indywidualnym (o 23,7% do 6,6 tys.), gdzie wzrost utrzymuje się od czerwca br. Więcej mieszkań niż przed rokiem zrealizowano również w budownictwie spółdzielczym i komunalnym.

W okresie trzech kwartałów br. oddano do użytkowania 156,5 tys. mieszkań, tj. o 7,4% więcej niż rok wcześniej (kiedy wzrost wyniósł 12,3%). Wzrost obserwowano zarówno w budownictwie indywidualnym, jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, a spadek – w pozostałych formach budownictwa.

Tablica 24. Mieszkania oddane do użytkowania
 Table 24. Dwellings completed

Formy budownictwa Forms of construction	2020					2019	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	IX		w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	I-IX		
		VIII 2020= =100	IX 2019= =100		I-IX 2019= =100	struktura w % structure in %	
Ogółem Total	20719	124,1	121,9	156523	107,4	100,0	100,0
Indywidualne Private	6624	110,0	123,7	52588	105,6	33,6	34,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	13637	130,4	123,5	101323	111,1	64,7	62,6
w tym na wynajem ^b of which for rent ^b	17	19,5	.	1105	66,0	0,7	1,1
Spółdzielcze Cooperative	179	161,3	241,9	995	65,9	0,6	1,0
Spółeczne czynszowe Public building society	50	69,4	12,0	873	46,7	0,6	1,3
Komunalne ^b Municipal ^b	229	.	200,9	721	62,6	0,5	0,8
Zakładowe ^b Company ^b	-	.	.	23	10,0	0,0	0,1

a łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b W sierpniu br. oddano do użytkowania 26 mieszkań komunalnych i 1 zakładowe, a we wrześniu ub. roku – 339 mieszkań przeznaczonych na wynajem i 1 zakładowe.

a Including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b 26 municipal and 1 company dwellings were completed in August 2020 as well as 339 dwellings for rent and 1 company – in September 2019.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 88,6 m² i była o 0,9 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

We wrześniu br. **wydano pozwolenia** lub **dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** na budowę 23,5 tys. mieszkań, tj. o 5,0% mniej niż rok wcześniej. Po raz pierwszy od lutego br. wzrosła w skali roku liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** – o 21,6% do 26,2 tys. W okresie trzech kwartałów br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 191,8 tys. mieszkań (o 4,6% mniej niż przed rokiem) oraz rozpoczęto budowę 167,3 tys. mieszkań (odpowiednio o 6,2% mniej).

Szacuje się, że na koniec września br. **w budowie** pozostawało 836,4 tys. mieszkań (najwięcej od 2000 r.), tj. o 1,0% więcej niż w końcu września ub. roku.

Tablica 25. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i których budowę rozpoczęto

Table 25. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun

Formy budownictwa Forms of construction	2020						2019
	IX			I-IX			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	VIII 2020= =100	IX 2019= =100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	I-IX 2019= =100	struktura w % structure in %	
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project							
Ogółem Total	23512	110,6	95,0	191766	95,4	100,0	100,0
w tym: of which:							
Indywidualne Private	9485	110,9	116,9	75042	100,3	39,1	37,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	13903	113,2	84,5	114480	93,0	59,7	61,2
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun							
Ogółem Total	26232	134,8	121,6	167347	93,8	100,0	100,0
w tym: of which:							
Indywidualne Private	8902	107,1	104,1	70801	97,6	42,3	40,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	17007	155,0	135,5	93816	91,7	56,1	57,3

a łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit.

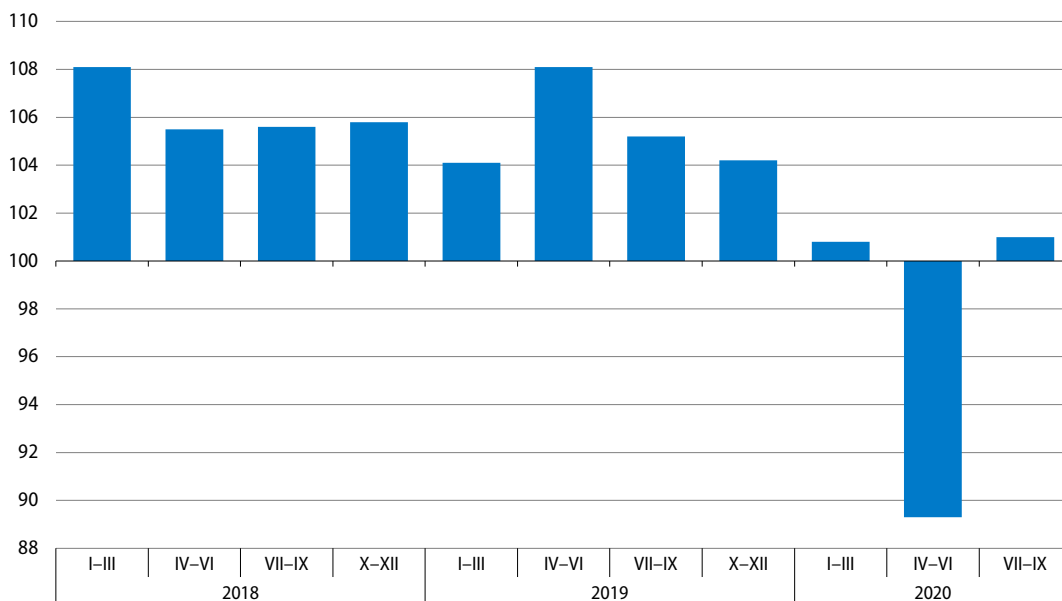
Rynek wewnętrzny

Domestic market

Sprzedaż detaliczna¹ w okresie styczeń–wrzesień br. była o 3,1% niższa niż przed rokiem (kiedy obserwowano wzrost o 5,8%). Wpłynął na to głównie znaczny spadek sprzedaży w II kwartale (o 10,7%), przy niewielkim wzroście w I kwartale (o 0,8%) i w III kwartale (o 1,0%). We wrześniu br. wzrost sprzedaży wyniósł 2,5% i był większy niż w poprzednim miesiącu (0,5%).

Wykres 21. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 21. Retail sales of goods (constant prices)
corresponding period of previous year=100



W okresie trzech kwartałów br. mniejsza niż przed rokiem była sprzedaż we wszystkich prezentowanych grupach, oprócz grupy meble, rtv, agd (gdzie notowano wzrost o 4,7%). Spośród grup o znacznym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najgłębszy spadek notowano w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 15,5%). Znaczny był również spadek w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (8,5%) oraz w grupie pozostałe (8,2%). W podmiotach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi sprzedaż obniżyła się o 2,0%. Wśród grup o niższym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najgłębszy spadek wystąpił w jednostkach handlujących tekstyliami, odzieżą, obuwiem (o 13,9%).

We wrześniu br., wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, po raz pierwszy od marca br. odnotowano wzrost sprzedaży w skali roku w jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 1,6%). Zwiększyła się również sprzedaż w grupach: meble, rtv, agd (o 8,6%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 4,9% po spadku w większości poprzednich miesięcy). Nadal niższa niż przed rokiem była sprzedaż w podmiotach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (4,6%) oraz w grupie pozostałe (2,7%). Spośród grup o niższym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem utrzymał się wzrost sprzedaży w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (3,0%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (1,4%). Po wzrostach w poprzednich dwóch miesiącach, spadek notowano natomiast w jednostkach handlujących tekstyliami, odzieżą, obuwiem (o 1,7%).

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 26. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
 Table 26. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	IX	I-IX	IX		I-IX		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		okres poprzed- ni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		struktura w % structure in %	
Ogółem^a Total^a	104,3	105,8	97,8	102,5	96,9	100,0	100,0
w tym: of which:							
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	110,7	111,1	111,2	104,9	84,5	8,0	9,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	102,8	103,0	94,5	95,4	91,5	13,8	15,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	97,1	101,1	96,3	101,6	98,0	26,7	25,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewy- specjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialised stores	107,4	108,7	11,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortope- dyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	110,9	108,8	102,3	101,4	97,9	7,0	6,8
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	109,1	109,0	100,6	98,3	86,1	5,6	6,4
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and household ap- pliances	111,3	115,2	92,9	108,6	104,7	9,4	8,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wy- specjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in spe- cialised stores	105,0	103,5	96,9	103,0	96,5	4,9	4,9
Pozostałe Others	98,6	101,6	102,5	97,3	91,8	9,4	9,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

Tablica 27. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe)
 Table 27. Indices of retail sales (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	2019				2020		
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100						
Ogółem^a Total^a	104,1	108,1	105,2	104,2	100,8	89,3	101,0
w tym: of which:							
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	109,6	111,5	112,4	100,4	89,2	68,7	96,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	102,6	103,1	103,5	101,3	99,1	80,4	95,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	97,6	105,3	100,2	100,2	101,9	91,6	101,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspe- cjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialised stores	103,3	116,3	106,6	113,3	.	.	.
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortope- dyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	105,8	111,6	108,8	101,4	108,1	86,1	100,3
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	106,3	112,0	108,3	107,1	86,1	77,2	95,0
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and household ap- pliances	115,4	116,6	113,8	113,2	102,0	101,1	110,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspe- cjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specia- lised stores	105,6	100,1	105,1	106,3	92,3	93,9	102,5
Pozostałe Others	104,4	101,5	99,2	98,3	99,1	82,0	95,1

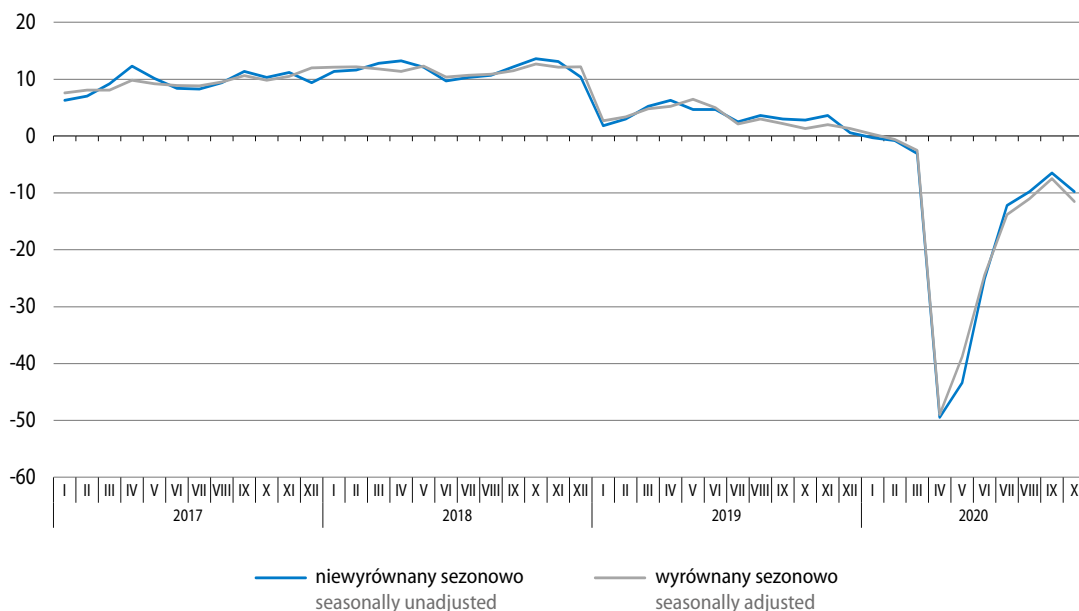
a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

We wrześniu br. (po spadkach w poprzednich miesiącach) **sprzedaż detaliczna przez Internet**² (w cenach bieżących) była większa niż w sierpniu br. W rezultacie jej udział w sprzedaży detalicznej ogółem zwiększył się z 6,1% przed miesiącem do 6,8%. Największy i wyższy niż w poprzednich miesiącach był udział tej formy handlu w sprzedaży ogółem w grupach prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (22,5% wobec 19,3% w sierpniu br.) oraz tekstylia, odzież, obuwie (18,2% wobec 15,7%).

Sprzedaż hurtowa³ w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była o 7,5% większa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrosła o 7,1% (wobec wzrostu przed rokiem odpowiednio o 8,3% i o 6,1%). Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej największy wzrost, podobnie jak w poprzednim miesiącu, odnotowano w grupie narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 19,5%). Znacznie zwiększyła się również sprzedaż hurtowa w grupie kosmetyki i wyroby farmaceutyczne (o 14,3%). W okresie styczeń-wrzesień br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była o 1,8% niższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych spadła o 0,2% (wobec wzrostu przed rokiem odpowiednio o 7,5% oraz o 5,8%).

Wykres 22. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym
 Chart 22. General business climate indicators in retail trade



2 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

3 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W październiku br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem. Niekorzystne, gorsze niż we wrześniu br., są opinie firm wszystkich klas wielkości, w tym najbardziej negatywne pozostają opinie jednostek mikro. Pogorszyły się pesymistyczne nastroje w branży tekstylna, odzież, obuwiu, a także pojazdy samochodowe oraz żywność. Mniej pozytywnie niż przed miesiącem oceniany jest ogólny klimat przez podmioty z branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Przedsiębiorstwa handlu detalicznego ogółem formułują bardziej negatywne niż we wrześniu br. oceny bieżące oraz przewidywania dotyczące sprzedaży i sytuacji finansowej. Jednostki sygnalizują możliwość ograniczenia zatrudnienia oraz wzrostu cen towarów.

Wśród barier w prowadzeniu działalności firm handlowych nadal najbardziej uciążliwe są niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz koszty zatrudnienia. Do istotnych utrudnień należą także zbyt duża konkurencja na rynku, niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu z sytuacją sprzed roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej i niedostatecznego popytu, a zmniejszyła – niedoboru pracowników oraz zbyt dużej konkurencji na rynku.

Przedsiębiorstwa handlu detalicznego spodziewają się, że w październiku br. negatywny wpływ **pandemii COVID-19** na ich działalność będzie zbliżony do odczuwanego we wrześniu br. Ponad 26% jednostek przewiduje, że skutki pandemii będą poważne (wobec 27% przed miesiącem), a ponad 8% – że będą zagrażać stabilności firmy (wobec 7%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek zamówień na towary składanych przez klientów w październiku br. będzie podobny do wskazywanego we wrześniu br. i wyniesie ponad 7%. Przewidywania jednostek handlu dotyczące możliwości ich funkcjonowania w przypadku utrzymania obowiązujących ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii są nieco gorsze niż we wrześniu br. Blisko 49% jednostek deklaruje, że może przetrwać w takich warunkach powyżej 6 miesięcy (wobec 50% przed miesiącem), ok. 16% – od 4 do 6 miesięcy (wobec 23%), ok. 26% – od 2 do 3 miesięcy (wobec 18%), a ok. 10% – najwyżej miesiąc (wobec 9% we wrześniu br.).

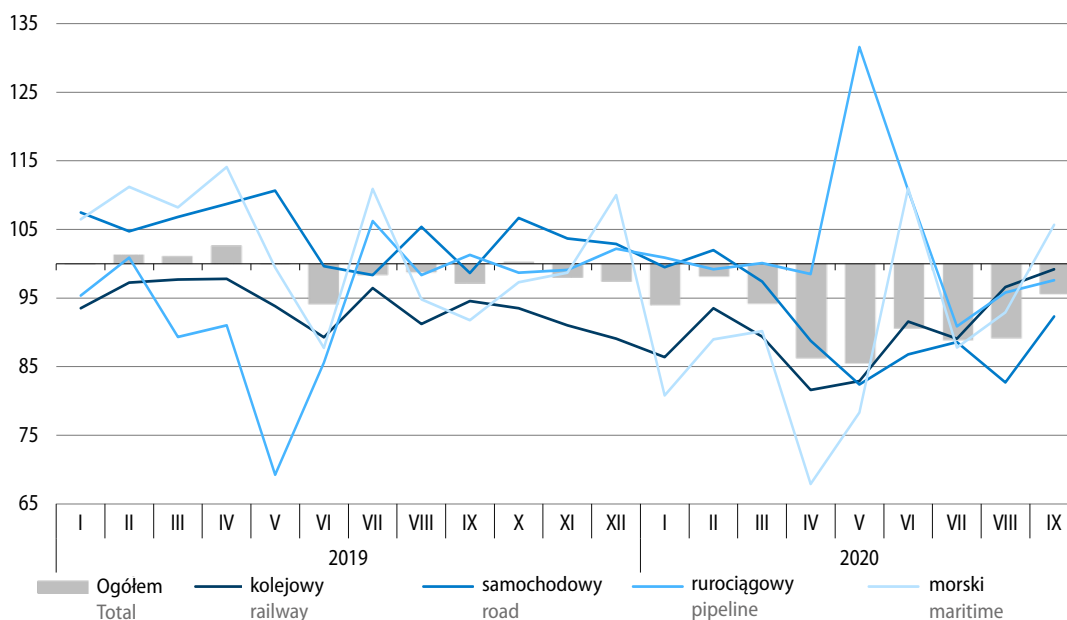
Transport Transport

W okresie styczeń–wrzesień br. przewieziono mniej ładunków oraz pasażerów niż przed rokiem. Spadek przewozów notowano we wszystkich kwartałach br., najgłębszy w II kwartale. We wrześniu br. skala spadku przewozów ładunków była mniejsza niż w poprzednich miesiącach, a przewozów pasażerskich – zbliżona do notowanej w sierpniu br.

Przewozy ładunków ogółem w okresie trzech kwartałów br. były o 8,7% mniejsze niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 0,8%). Obniżyły się przewozy w większości rodzajów transportu (poza rurociągowym), w tym w transporcie kolejowym o 10,0%, a w samochodowym o 9,2%.

Wykres 23. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 23. Transport of goods by selected types of transport corresponding period of previous year=100



We wrześniu br. przetransportowano o 4,4% mniej ładunków niż przed rokiem (wobec spadku o 10,7% w sierpniu br.). W mniejszym stopniu niż w sierpniu br. spadły przewozy transportem kolejowym (0,8% wobec 3,4%) oraz samochodowym (7,7% wobec 17,3%), a także transportem rurociągowym (2,4% wobec 4,2%). Wzrost notowano natomiast w transporcie morskim (o 5,7%), po spadkach w dwóch poprzednich miesiącach.

Tablica 28. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
 Table 28. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	IX 2020			I-IX 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	VIII 2020=100	IX 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	I-IX 2019=100
Ogółem Total	47412	105,2	95,6	407676	91,3
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	19253	104,1	99,2	158437	90,0
Samochodowy Road	22928	107,0	92,3	204007	90,8
Rurociągowy Pipeline	4384	98,7	97,6	39091	101,6
Morski Maritime	743	121,4	105,7	5531	89,0

W okresie styczeń–wrzesień br. obroty ładunkowe w **portach morskich** wyniosły 65,5 mln ton, tj. o 7,9% mniej niż przed rokiem (kiedy obserwowano wzrost o 5,4%). Spadek notowano we wszystkich rodzajach ładunków; najgłębszy dotyczył ładunków masowych ciekłych (o 17,8%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 24,1%).

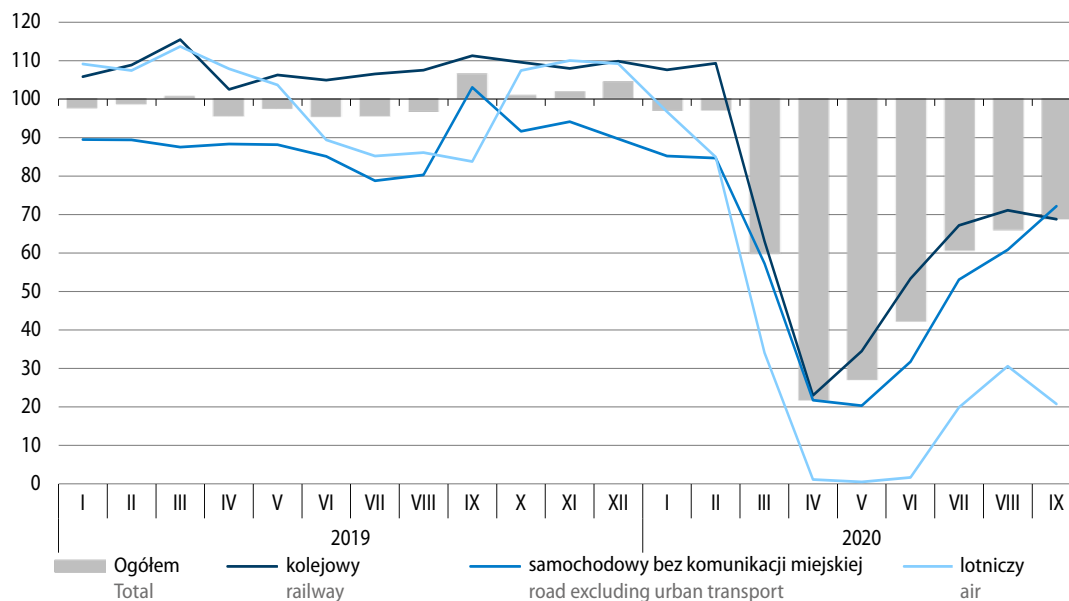
Obroty ładunkowe we wrześniu br. wyniosły 7,6 mln ton, tj. o 1,7% więcej niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 4,4% w sierpniu br.). Po spadku w poprzednim miesiącu wzrosły obroty w ramach ładunków masowych suchych (o 15,7%, w tym węgla i koksu o 19,7%). Zwiększyły się także przeładunki ładunków tocznych (o 5,0%) oraz nieznacznie – ładunków masowych ciekłych (o 0,5%, przy spadku przeładunku ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 1,2%). Pogłębił się natomiast spadek przeładunków kontenerów (do 9,2%). Po wzroście w sierpniu br. zmniejszyły się obroty ładunkami drobnicowymi (o 25,0%).

W okresie styczeń–wrzesień br. środkami komunikacji publicznej przewieziono ogółem o 40,3% mniej **pasażerów** niż przed rokiem (wobec spadku o 1,2% w analogicznym okresie ub. roku). Spadek notowano we wszystkich rodzajach transportu.

We wrześniu br. ogółem przewieziono o 31,2% mniej pasażerów niż rok wcześniej (wobec spadku o 34,0% w sierpniu br.). Zmniejszyła się skala spadku przewozów w transporcie samochodowym (do 27,8% z 39,2% w sierpniu br.), natomiast zwiększyła się – w transporcie kolejowym (do 31,2% z 28,9%) oraz lotniczym (do 79,2% z 69,4%).

Wykres 24. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Transport of passengers by selected types of transport corresponding period of previous year=100



Tablica 29. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

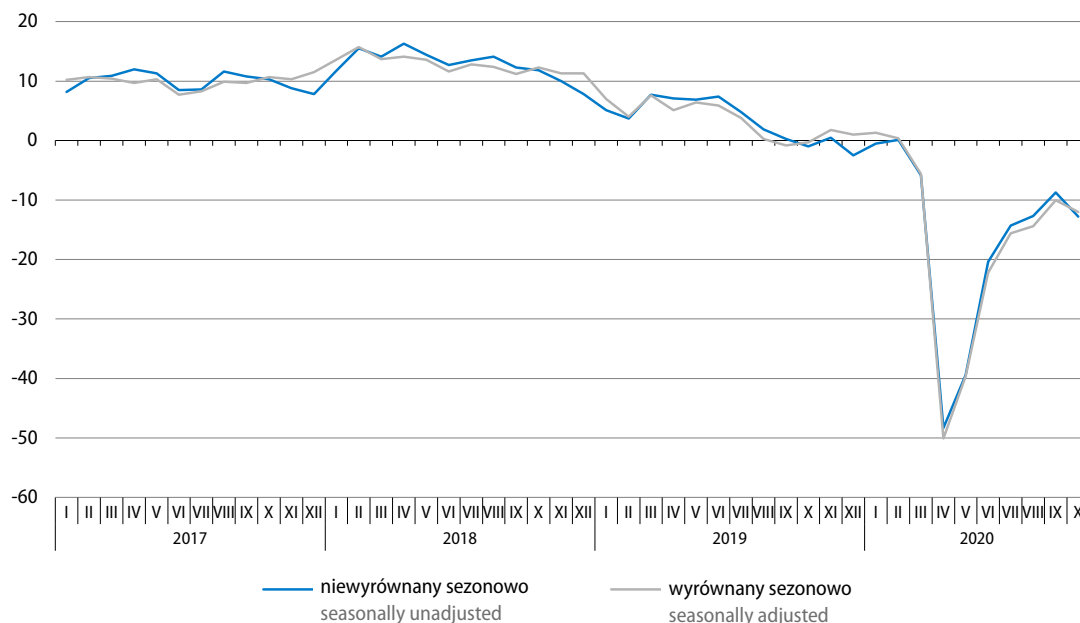
Table 29. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	IX 2020			I-IX 2020	
	w tys. pasażerów in thousand passengers	VIII 2020=100	IX 2019=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	I-IX 2019=100
Ogółem^a Total ^a	37469	128,7	68,8	272949	59,7
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	19782	98,6	68,8	162845	66,0
Samochodowy Road	17236	209,0	72,2	105813	54,1
Lotniczy ^b Air ^b	357	64,2	20,8	3527	27,4

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agendy w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers having branch office in Poland.

Wykres 25. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
 Chart 25. General business climate indicators in transportation and storage



W październiku br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany bardziej pesymistycznie niż w poprzednim miesiącu. Pogorszyły się wskazania we wszystkich klasach wielkości przedsiębiorstw, w największym stopniu w podmiotach o liczbie pracujących 50-249 osób. Nadal najbardziej negatywne są opinie podmiotów mikro (do 9 pracujących). Wśród ogółu przedsiębiorstw negatywne oceny bieżące dotyczące m.in. popytu oraz sytuacji finansowej są zbliżone do formułowanych przed miesiącem, a w zakresie sprzedaży nieco lepsze; istotnie pogorszyły się natomiast przewidywania w tych obszarach. Dyrektorzy jednostek nie planują zmian w zatrudnieniu; przewidywany jest spadek cen.

Wśród utrudnień w prowadzeniu działalności nadal najbardziej odczuwalna jest niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. Poważne bariery wciąż stanowią koszty zatrudnienia, niedostateczny popyt oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu państwa. Nieco większa niż we wrześniu br. jest uciążliwość niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych. W skali roku znacznie wzrosła dotkliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niedostatecznego popytu, a zmalało znaczenie niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Przedsiębiorstwa w sekcji transport i gospodarka magazynowa przewidują, że negatywne skutki **pandemii COVID-19** w październiku br. będą nieco mniej dotkliwe niż we wrześniu br. Poważnych konsekwencji spodziewa się blisko 26% przedsiębiorstw (wobec 30% przed miesiącem), a ok. 10% – zagrażających stabilności firmy (tj. podobnie jak we wrześniu br.).

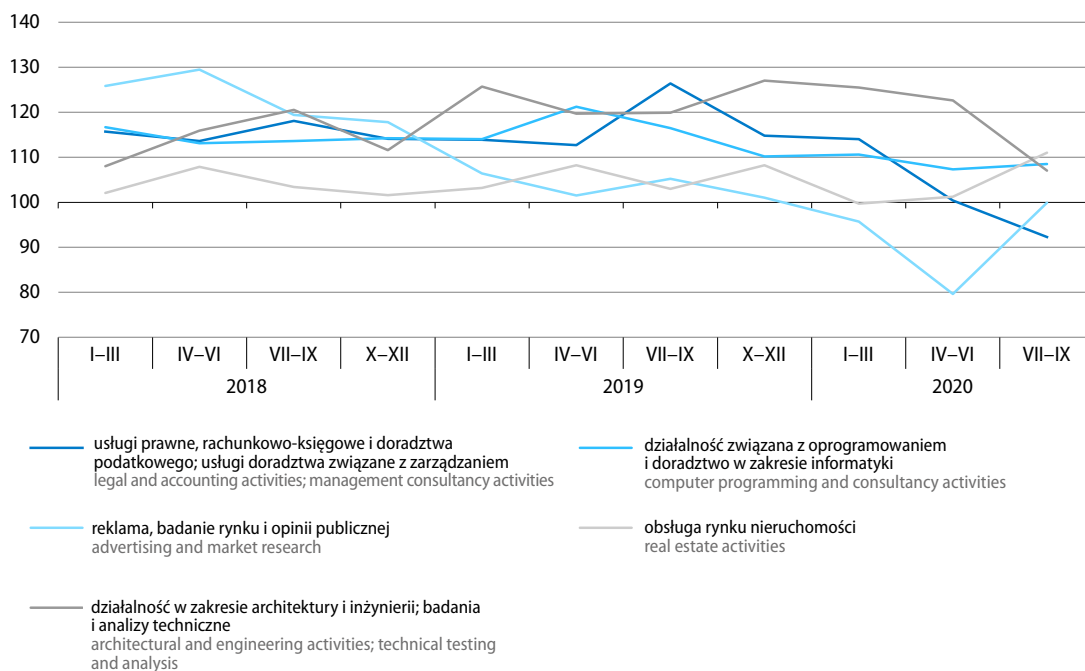
Przedsiębiorstwa szacują, że spadek otrzymanych przez nie zamówień na usługi w październiku br. wyniesie ok. 15%, tj. będzie nieco większy niż we wrześniu (ok. 13%). Nieco więcej jednostek niż przed miesiącem ocenia, że w przypadku utrzymania aktualnych obostrzeń związanych z pandemią jest w stanie przetrwać powyżej 6 miesięcy (56% wobec 55% we wrześniu br.), natomiast nieco mniej przewiduje możliwość przetrwania od 4 do 6 miesięcy (ok. 22% wobec 23%); mniej podmiotów niż we wrześniu br. ocenia zdolność przetrwania na 2 do 3 miesięcy (ok. 11% wobec ok. 14%), a więcej wskazuje okres nie dłuższy niż miesiąc (12% wobec 8%).

Usługi biznesowe Business services

W okresie styczeń–wrzesień br. obroty¹ w większości badanych grupowań **usług biznesowych**² wzrosły w skali roku, ale w mniejszym stopniu niż przed rokiem.

Wykres 26. Dynamika obrotów w wybranych usługach biznesowych (ceny bieżące)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 26. Indices of turnover in selected business services (current prices)
corresponding period of previous year=100



1 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2 Usługi biznesowe to usługi związane z obsługą działalności gospodarczej. Badaniem objęto wybrane grupowania Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, tj.: z sekcji Informacja i komunikacja działają: działalność wydawnicza, działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana, działalność usługowa w zakresie informacji; sekcję Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; z sekcji Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna: działają: działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe, grupę doradztwo związane z zarządzaniem oraz działają: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne; reklama, badanie rynku i opinii publicznej; pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; z sekcji Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca działają: działalność związana z zatrudnieniem; działalność detektywistyczna i ochroniarska, grupę sprzątanie obiektów oraz działają: działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej.

Najbardziej w stosunku do okresu trzech kwartałów ub. roku zwiększyły się obroty w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 20,6%). Wzrost notowano także m.in. w działalności związanej z architekturą i inżynierią; badaniami i analizami technicznymi (o 17,6%), usługowej w zakresie informacji (o 15,5%) oraz związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (o 8,7%). Spadły natomiast (po wzroście przed rokiem) obroty w działalności związanej z zatrudnieniem (o 10,2%), reklamie, badaniu rynku i opinii publicznej (o 8,8%) oraz działalności wydawniczej (o 6,3%).

W III kwartale br. w przeważającej liczbie grupowań dynamika obrotów była lepsza niż w II kwartale. Umocniło się tempo wzrostu m.in. w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (do 22,6%), działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (do 11,0%), związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (do 8,5%). Po spadku w II kwartale br. wzrosły również obroty w zakresie administracyjnej obsługi biura i pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej (o 6,8%). Nadal niższe niż przed rokiem były obroty w działalności związanej z zatrudnieniem (o 11,9%), w działalności wydawniczej (o 2,6%) oraz w reklamie, badaniu rynku i opinii publicznej (o 0,1%), ale skala spadku w tych grupowaniach była mniejsza niż w II kwartale br. Po niewielkim wzroście w poprzednim kwartale obniżyły się natomiast obroty w usługach prawnych, rachunkowo-księgowych i doradztwa podatkowego; usługach doradztwa związanych z zarządzaniem (o 7,7%).

Tablica 30. Dynamika obrotów w grupowaniach usług biznesowych
Table 30. Indices of turnover in business services

Wyszczególnienie Specification	2019					2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-IX	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Działalność wydawnicza Publishing activities	100,8	100,5	106,1	106,4	102,8	94,2	88,4	97,4	93,7
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana Computer programming, consultancy and related activities	114,0	121,2	116,5	110,2	117,3	110,6	107,3	108,5	108,7
Działalność usługowa w zakresie informacji Information service activities	138,3	132,2	122,9	119,1	130,7	117,2	114,8	114,6	115,5
Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne Architectural and engineering activities; technical testing and analyses	125,7	119,7	119,9	127,0	121,5	125,2	122,6	107,0	117,6
Reklama, badanie rynku i opinii publicznej Advertising and market research	106,4	101,5	105,2	101,0	104,2	95,7	79,6	99,9	91,2
Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Other professional, scientific and technical activities	119,0	126,7	129,7	112,4	125,3	122,6	116,9	122,6	120,6
Działalność związana z zatrudnieniem Employment activities	109,1	102,8	98,8	99,3	103,3	95,7	85,7	88,1	89,8
Działalność detektywistyczna i ochroniarska Security and investigation activities	111,5	112,2	114,0	111,2	112,6	111,7	103,0	102,9	105,8
Sprzątanie obiektów Cleaning activities	107,8	110,8	113,2	115,2	110,6	110,6	104,3	105,4	106,7

Tablica 30. Dynamika obrotów w grupowaniach usług biznesowych (dok.)
 Table 30. Indices of turnover in business services (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2019					2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-IX	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej Office administrative, office support and other business support activities	109,3	112,6	117,1	112,7	113,0	110,8	97,5	106,8	105,0
Usługi prawne, rachunkowo-księgowe i doradztwa podatkowego; usługi doradztwa związane z zarządzaniem Legal and accounting activities and management consultancy activities	113,9	112,7	126,4	114,8	117,6	114,0	100,4	92,3	101,6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities	103,2	108,2	103,0	108,2	104,8	99,7	101,2	111,0	103,9

Handel zagraniczny Foreign trade

U w a g a. Dane na temat obrotów z krajami Unii Europejskiej ogółem (zarówno dla bieżącego, jak i ubiegłego roku) dotyczą 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii). Wymiana z Wielką Brytanią jest ujęta w obrotach z krajami rozwiniętymi.

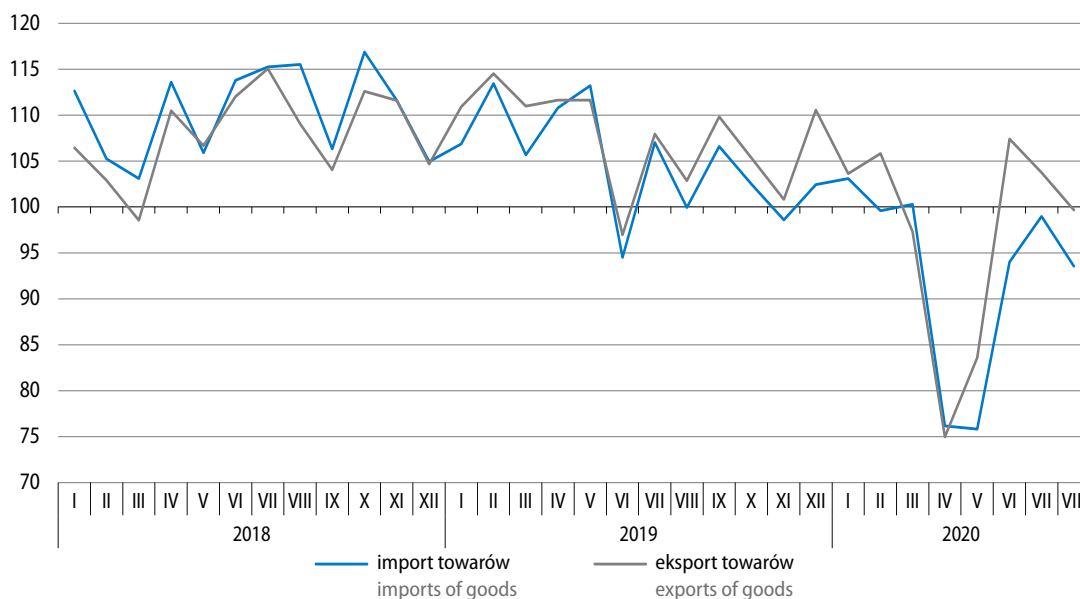
W okresie styczeń–sierpień br. obserwowano spadek obrotów towarowych handlu zagranicznego w skali roku, głębszy po stronie importu niż eksportu. Mniejsza niż przed rokiem była wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, wzrosła natomiast z krajami rozwijającymi się. Obroty ogółem zamknęły się dodatnim saldem (wobec ujemnego przed rokiem), na co wpłynął dodatni bilans wymiany z krajami rozwiniętymi (w tym UE). Wzrosły obroty produktami rolno-spożywczymi, w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. W okresie styczeń–lipiec br. obroty ogółem w cenach stałych były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku; wskaźnik terms of trade, inaczej niż przed rokiem, kształtował się korzystnie.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) w okresie styczeń–sierpień br. obniżył się w skali roku o 3,2% i wyniósł 649,0 mld zł, a import spadł o 7,4% do 621,0 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 28,0 mld zł (wobec minus 0,4 mld zł przed rokiem).

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń–lipiec br. zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 6,0%, a import obniżył się o 6,6%. Niższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów rozwiniętych (o 7,4%, w tym do krajów UE o 7,2%), natomiast wyższy – do krajów rozwijających się (o 6,7%) oraz do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 1,2%). Podobne tendencje obserwowano po stronie importu: obniżył się wolumen towarów sprowadzanych z krajów rozwiniętych (o 10,9%, w tym z krajów UE o 10,5%), a zwiększył się z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 3,3%) oraz z krajów rozwijających się (o 0,9%).

Wykres 27. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 27. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100



Tablica 31. Obroty towarowe handlu zagranicznego
Table 31. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	I–VIII 2020						I–VIII 2019	I–VIII 2020
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–VIII 2019=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	648968,8	147667,0	163577,5	96,8	94,4	92,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	558703,7	127144,9	140838,7	95,6	93,3	91,6	87,2	86,1
w tym Unia Europejska of which European Union	476050,6	108338,3	120019,2	95,6	93,3	91,6	74,3	73,4
w tym strefa euro of which euro area	371098,9	84444,0	93552,2	95,7	93,4	91,7	57,8	57,2
Kraje rozwijające się Developing countries	50603,7	11506,0	12745,4	107,8	105,1	103,3	7,0	7,8
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	39661,4	9016,1	9993,4	101,2	98,6	96,9	5,8	6,1
Import^a Imports^a	620985,0	141411,1	156652,0	92,6	90,4	88,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	402789,2	91743,0	101592,7	90,5	88,4	86,8	66,3	64,9
w tym Unia Europejska of which European Union	341886,0	77872,5	86235,0	90,3	88,2	86,6	56,4	55,1
w tym strefa euro of which euro area	283107,8	64476,8	71399,8	90,4	88,3	86,7	46,7	45,6
Kraje rozwijające się Developing countries	177658,8	40411,1	44800,7	102,1	99,6	97,9	25,9	28,6
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	40537,0	9257,0	10258,6	78,0	76,4	75,0	7,8	6,5
Saldo Balance	27983,8	6256,0	6925,5
Kraje rozwinięte Developed countries	155914,4	35401,9	39246,0
w tym Unia Europejska of which European Union	134164,5	30465,8	33784,3
w tym strefa euro of which euro area	87991,0	19967,2	22152,4
Kraje rozwijające się Developing countries	-127055,1	-28905,1	-32055,3
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	-875,5	-240,9	-265,1

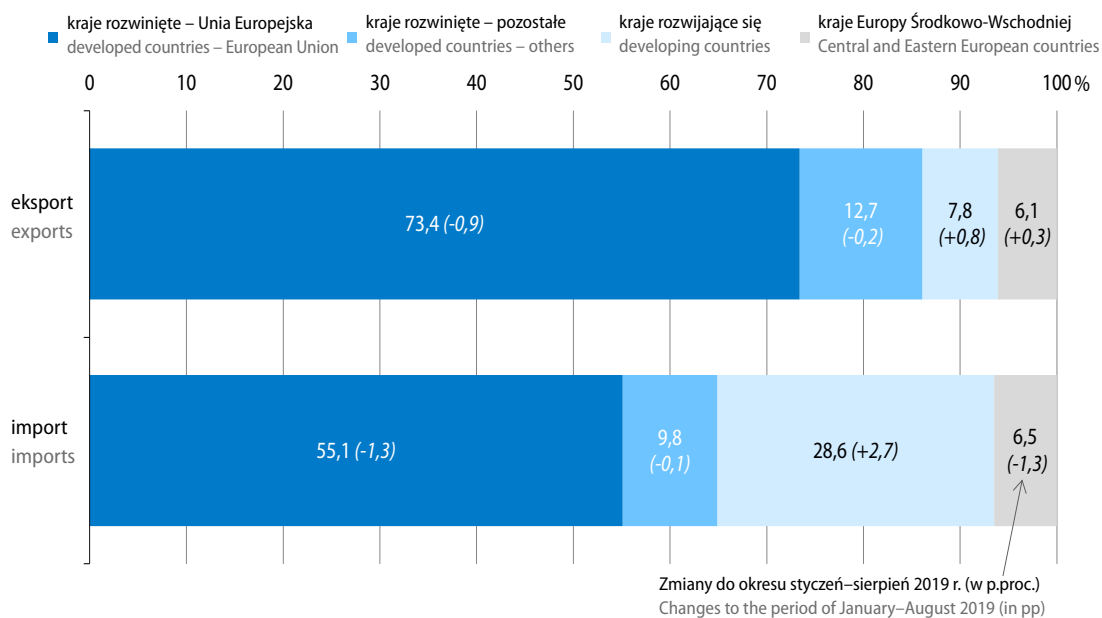
a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnalnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–sierpień 2020” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/97/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_st....pdf

a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in in January–August 2020' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/100/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january_a....pdf

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie siedmiu miesięcy br. wzrosły w skali roku o 2,6%, a towarów importowanych spadły o 1,1%. Wskaźnik **terms of trade** w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 103,7 (wobec 99,9 w analogicznym okresie ub. roku). Znacznie lepsze niż przed rokiem były uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 129,7 (wobec 98,5 przed rokiem); poprawiły się również relacje cen w wymianie z krajami rozwiniętymi (do 101,5 z 99,7 w okresie styczeń–lipiec ub. roku), w tym z krajami UE (do 102,0 z 99,7). Mniej korzystnie niż przed rokiem kształtowała się relacja cen w wymianie z krajami rozwijającymi się (100,6 wobec 102,3).

Wykres 28. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–sierpień 2020 r.

Chart 28. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–August 2020



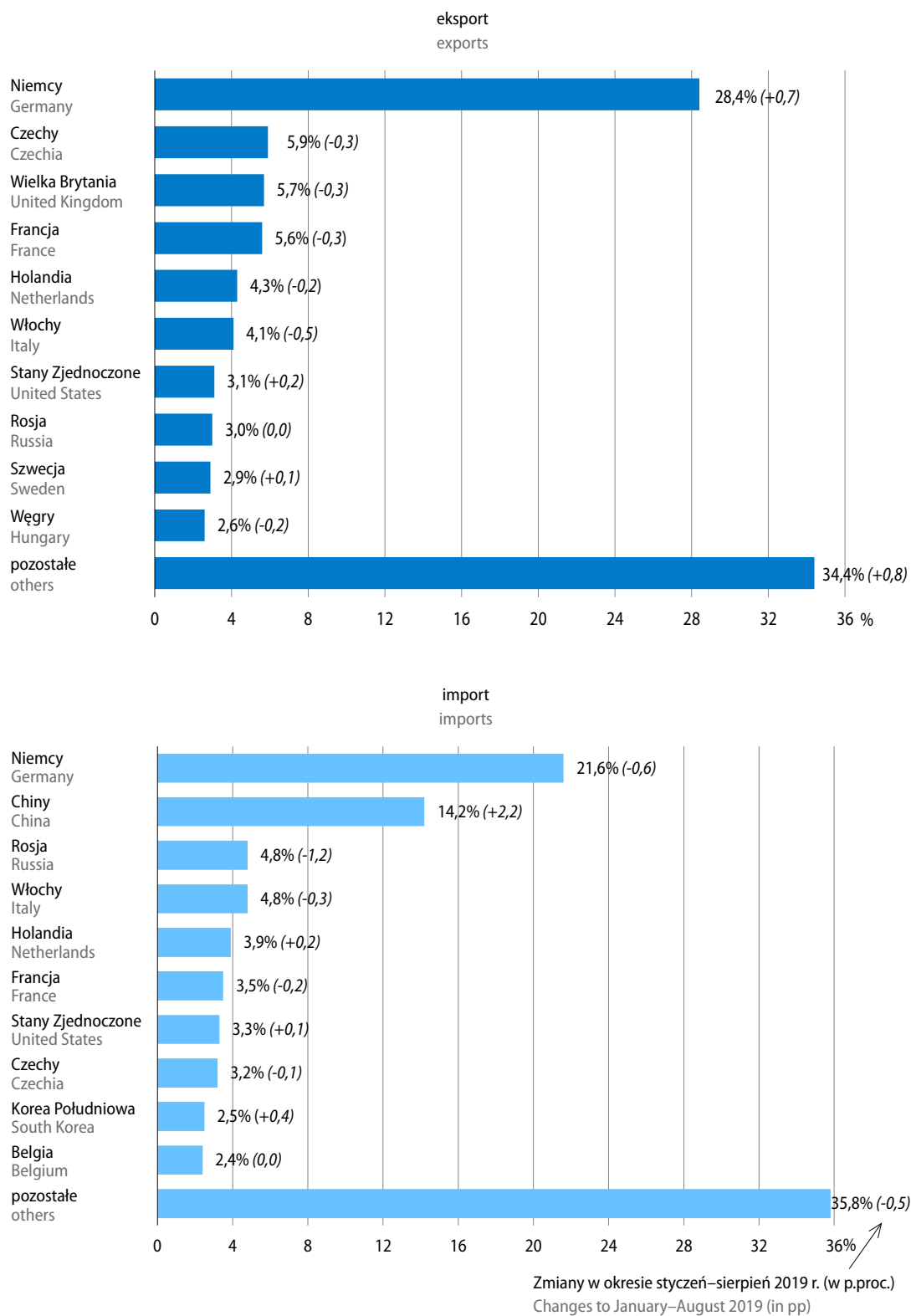
W **strukturze geograficznej obrotów** w okresie styczeń–sierpień br. po obu stronach wymiany niższy niż przed rokiem był udział krajów rozwiniętych (w tym UE), a wyższy – krajów rozwijających się. Kraje Europy Środkowo-Wschodniej miały większy niż przed rokiem udział w eksporcie ogółem, a mniejszy – w imporcie ogółem.

Obroty towarowe z **krajami rozwiniętymi** były niższe niż przed rokiem, głównie w wyniku ograniczenia wymiany z krajami UE. Eksport do krajów rozwiniętych obniżył się w skali roku o 4,4% do 558,7 mld zł, a import z tych krajów zmniejszył się o 9,5% do 402,8 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 155,9 mld zł (wobec 139,4 mld zł przed rokiem). Udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem obniżył się z 87,2% przed rokiem do 86,1%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 66,3% do 64,9%.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** obniżył się w skali roku o 4,4% do 476,1 mld zł, a import zmniejszył się o 9,7% do 341,9 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany ukształtowało się na poziomie 134,2 mld zł (wobec 119,7 mld zł przed rokiem). Wymiana handlowa z krajami UE stanowiła 73,4% wartości eksportu ogółem (wobec 74,3% przed rokiem) oraz 55,1% wartości importu ogółem (wobec 56,4% rok wcześniej).

Wykres 29. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–sierpień 2020 r.

Chart 29. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–August 2020



Obroty z **Niemcami**, naszym głównym partnerem handlowym, w okresie styczeń–sierpień br. obniżyły się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku po obu stronach wymiany. Spadek eksportu był nieznaczny – o 0,9% do 184,2 mld zł, natomiast import zmniejszył się o 9,8% do 134,3 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 49,9 mld zł (wobec 37,0 mld zł przed rokiem). Udział Niemiec w eksporcie ogółem wzrósł w skali roku o 0,7 p.proc. do 28,4%, a w imporcie ogółem obniżył się o 0,6 p.proc. do 21,6%. Spośród grup towarowych SITC po obu stronach wymiany spadła wartość m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, jak również pojazdów samochodowych. Zwiększyła się natomiast m.in. wartość eksportu urządzeń i aparatów elektrycznych oraz sprzętu do telekomunikacji.

Niższe niż przed rokiem były obroty z pozostałymi krajami UE należącymi do grupy naszych głównych partnerów handlowych. Odnotowano m.in. ograniczenie eksportu do Włoch (o 12,2%), na Węgry (o 10,7%), do Francji (o 7,9%), Holandii (o 7,3%), Czech (o 6,6%) oraz Szwecji (o 0,8%), a także spadek importu m.in. z Francji (o 13,9%), Włoch (o 12,1%), Czech (o 11,8%), Belgii (o 8,1%) oraz Holandii (o 2,5%).

Spośród pozostałych krajów rozwiniętych (spoza UE) eksport spadł m.in. do Wielkiej Brytanii (o 8,3%), a wzrósł do Stanów Zjednoczonych (o 3,3%). Po stronie importu zmniejszyła się wartość towarów sprowadzanych m.in. ze Stanów Zjednoczonych (o 4,7%), wzrosła natomiast z Korei Południowej (o 11,2%).

Obroty towarowe z **krajami Europy Środkowo-Wschodniej** w okresie styczeń–sierpień br. wzrosły po stronie eksportu o 1,2% i wyniosły 39,7 mld zł, natomiast znacznie obniżyły się po stronie importu – o 22,0% do 40,5 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie 0,8 mld zł (wobec minus 12,8 mld zł przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem zwiększył się z 5,8% przed rokiem do 6,1%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 7,8% do 6,5%.

Niższe niż przed rokiem były obroty z **Rosją**, głównym partnerem handlowym Polski z tej grupy krajów. Eksport zmniejszył się w niewielkim stopniu (o 2,0% do 19,7 mld zł), natomiast znacznie spadł import (o 24,8% do 30,1 mld zł). Kwota ujemnego salda wymiany zmniejszyła się z minus 19,9 mld zł przed rokiem do minus 10,4 mld zł. Udział Rosji w eksporcie ogółem utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 3,0%, a w imporcie ogółem zmniejszył się o 1,2 p.proc. do 4,8%. W wymianie z Rosją, według klasyfikacji SITC, obniżył się eksport m.in. leków, części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych lub toaletowych (z wyjątkiem mydeł), a wzrósł maszyn do automatycznego przetwarzania danych i części do nich. Po stronie importu m.in. znacznie zmniejszyła się wartość węgla, przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych oraz surowych olejów ropy naftowej (tj. grupy stanowiącej prawie połowę importu z Rosji).

Obroty z **krajami rozwijającymi się** wzrosły w porównaniu z okresem ośmiu miesięcy ub. roku w większym stopniu po stronie eksportu (o 7,8% do 50,6 mld zł) niż importu (o 2,1% do 177,7 mld zł). Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie sprzed roku i wyniosło 127,1 mld zł. Udział krajów rozwijających się zwiększył się w skali roku po obu stronach wymiany – w eksporcie ogółem o 0,8 p.proc. do 7,8%, natomiast w imporcie ogółem o 2,7 p.proc. do 28,6%. Wśród partnerów handlowych Polski z tej grupy krajów, odnotowano m.in. wzrost obrotów z **Chinami** – po stronie eksportu o 19,7% do 8,6 mld zł, a po stronie importu o 9,1% do 87,9 mld zł. Spośród towarów (wg klasyfikacji SITC) ponad pięciokrotnie zwiększyła się wartość eksportu do Chin silników i siłowników, niefektrycznych oraz części do nich, a także m.in. drewna surowego, zmniejszyła natomiast – miedzi. Spośród towarów sprowadzanych z tego kraju wzrosła m.in. wartość dóbr z grupy: maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych oraz pozostała aparatura i urządzenia elektryczne.

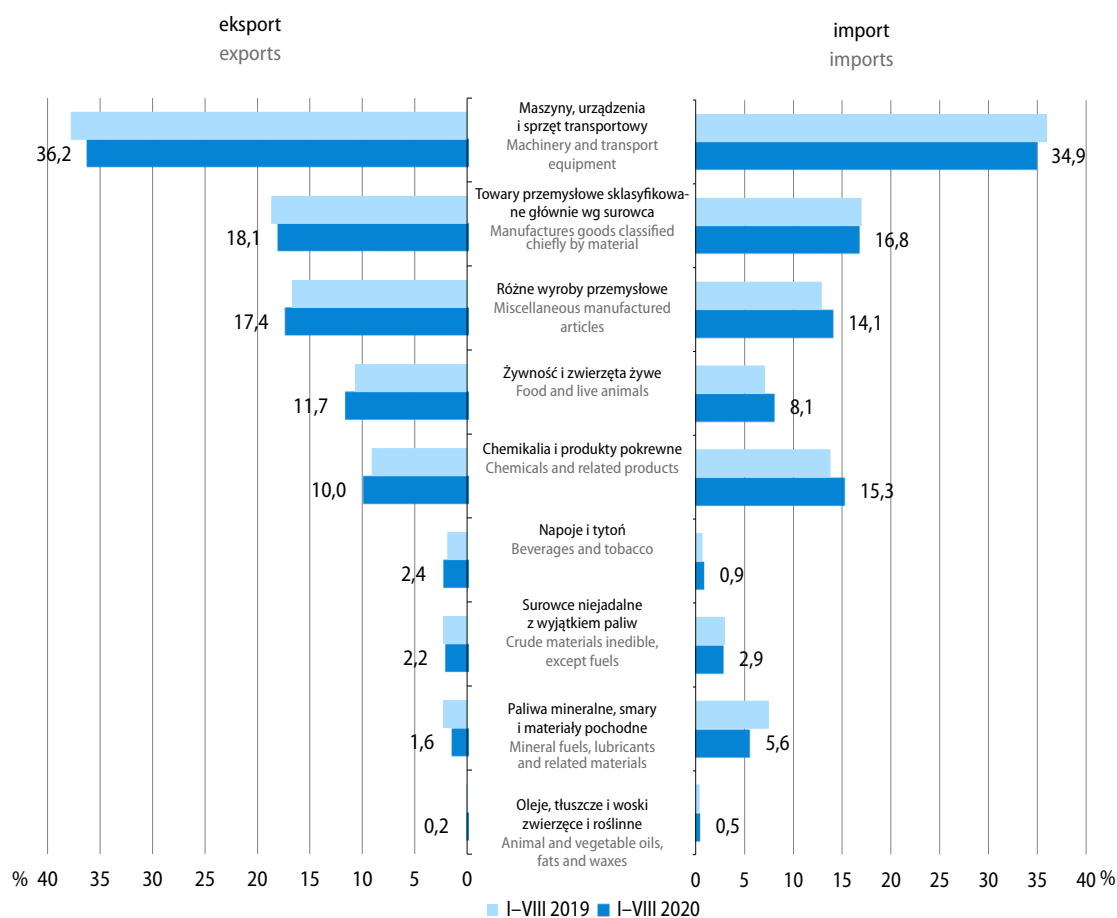
W wymianie ogółem, spośród największych sekcji towarowych **wg nomenklatury SITC**, po obu stronach wymiany zmniejszyły się w porównaniu z okresem styczeń–sierpień ub. roku obroty m.in. w ramach maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. Wzrosła natomiast (także po obu stronach wymiany) wartość m.in. żywności i zwierząt żywych, chemikaliów i produktów pokrewnych oraz różnych wyrobów przemysłowych. W strukturze towarowej obrotów, zarówno w eksporcie, jak i imporcie, najbardziej obniżył się udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz paliwa mineralne, smary i materiały pochodne, a wzrósł udział sekcji żywność i zwierzęta żywe, chemikalia i produkty pokrewne oraz różne wyroby przemysłowe.

Tablica 32. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
 Table 32. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	I–VIII 2020		I–VIII 2019	
	w mln zł in PLN millions	I–VIII 2019=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	648968,8	96,8	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	76199,3	106,8	11,7	10,7
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	15305,8	118,3	2,4	1,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	14312,5	92,2	2,2	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	10433,5	66,4	1,6	2,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	1153,0	125,5	0,2	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	64687,5	105,5	10,0	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	117720,8	94,0	18,1	18,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	235206,1	92,8	36,2	37,8
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	112502,1	100,3	17,4	16,7
Import Imports	620985,0	92,6	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	50266,5	105,2	8,1	7,1
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	5686,4	114,2	0,9	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	17976,8	89,4	2,9	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	34842,9	69,0	5,6	7,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	3002,8	129,0	0,5	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	94892,6	102,7	15,3	13,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	104383,8	91,4	16,8	17,0
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	216831,3	89,7	34,9	36,0
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	87322,5	100,8	14,1	12,9

Wykres 30. Udział wybranych sekcji towarowych (wg SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem w okresie styczeń–sierpień 2020 r.

Chart 30. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover in the period of January–August 2020



Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) w okresie styczeń–sierpień br. zwiększył się w skali roku o 8,7% i wyniósł 96,5 mld zł, a import wzrósł o 6,6% do 63,9 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 32,6 mld zł (wobec 28,8 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Zwiększył się udział tej grupy towarów w obrotach ogółem – po stronie eksportu z 13,2% do 14,9%, a po stronie importu – z 8,9% do 10,3%. Po obu stronach wymiany zwiększyły obroty towarami rolno-spożywczymi ze wszystkimi grupami krajów. Eksport do krajów rozwijających się był wyższy niż przed rokiem o 29,2%, do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 14,7%, a do krajów rozwiniętych o 6,4% (w tym do krajów UE – o 5,7%). Wartość towarów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększyła się o 13,4%, z krajów rozwijających się o 12,1%, a z krajów rozwiniętych o 5,0% (w tym z UE o 5,3%).

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–sierpień ub. roku, zmniejszył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 58,7% do 57,3%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 15,6% do 15,4%), natomiast wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 25,7% do 27,3%). Mniejszy niż przed rokiem był import dóbr w ramach wszystkich kategorii ekonomicznych: towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 9,7%, dóbr inwestycyjnych – o 8,9%, a towarów konsumpcyjnych – o 1,4%.

Tablica 33. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
 Table 33. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

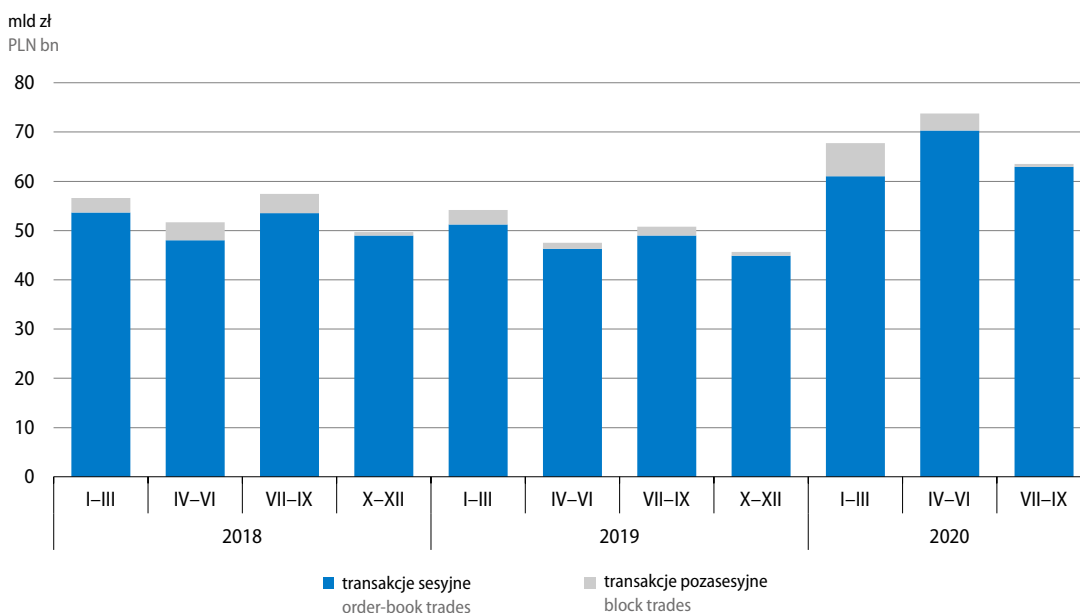
Wyszczególnienie Specification	I–VIII 2020						I–VIII 2019	I–VIII 2020
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–VIII 2019=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	96509,8	21935,7	24283,6	108,7	106,0	104,0	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	51655,7	11732,3	12990,4	110,9	108,0	106,0	52,5	53,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	27397,5	6228,7	6895,3	98,4	95,9	94,1	31,4	28,4
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	15867,0	3613,7	3998,2	121,2	118,4	116,1	14,7	16,4
Oleje i tłuszcze Fats and oils	1589,6	360,9	399,7	126,6	123,3	121,0	1,4	1,7
Import Imports	63926,1	14540,1	16091,9	106,6	104,0	101,9	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	26834,0	6097,2	6750,4	109,9	107,1	105,1	40,7	42,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	16672,9	3793,4	4197,9	99,6	97,2	95,3	27,9	26,1
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	17090,9	3892,6	4304,9	105,6	103,1	101,0	27,0	26,7
Oleje i tłuszcze Fats and oils	3328,3	756,9	838,6	126,1	123,0	120,8	4,4	5,2
Saldo Balance	32583,7	7395,6	8191,7
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	24821,7	5635,1	6240,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	10724,6	2435,3	2697,4
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	-1224,0	-278,9	-306,7
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-1738,7	-395,9	-439,0

Giełdowy rynek papierów wartościowych Stock exchange market

W okresie styczeń–wrzesień br. na **Rynku Głównym** Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowały 2 spółki, 15 wycofało się i w rezultacie w końcu września br. notowano 436 spółek (w tym 49 spółek zagranicznych). **Kapitalizacja** na ostatniej sesji we wrześniu br. wyniosła 804,7 mld zł (spadek o 299,2 mld zł, tj. o 27,1% w stosunku do ostatniej sesji we wrześniu ub. roku).

Łączna wartość obrotów **akcjami** w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 205,0 mld zł (o 34,5% więcej niż rok wcześniej). W systemie transakcji sesyjnych obroty zwiększyły się o 32,6% (do 194,3 mld zł), a w systemie transakcji pakietowych wzrosły o 80,3% (do 10,7 mld zł). Wartość obrotów **prawami do akcji** wyniosła 174,2 mln zł (wobec 51,3 mln zł rok wcześniej). Obroty **certyifikatami inwestycyjnymi** ukształtowały się na poziomie 40,9 mln zł (przed rokiem 42,0 mln zł). Zwiększyły się obroty transakcji sesyjnych **produktami strukturyzowanymi** – z 919,2 mln zł do 2140,4 mln zł oraz **ETF-ami** – z 118,9 mln zł do 583,1 mln zł.

Wykres 31. Wartość obrotów akcjami w segmencie kasowym Rynku Głównego GPW
Chart 31. Value of shares turnover for cash segment on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange



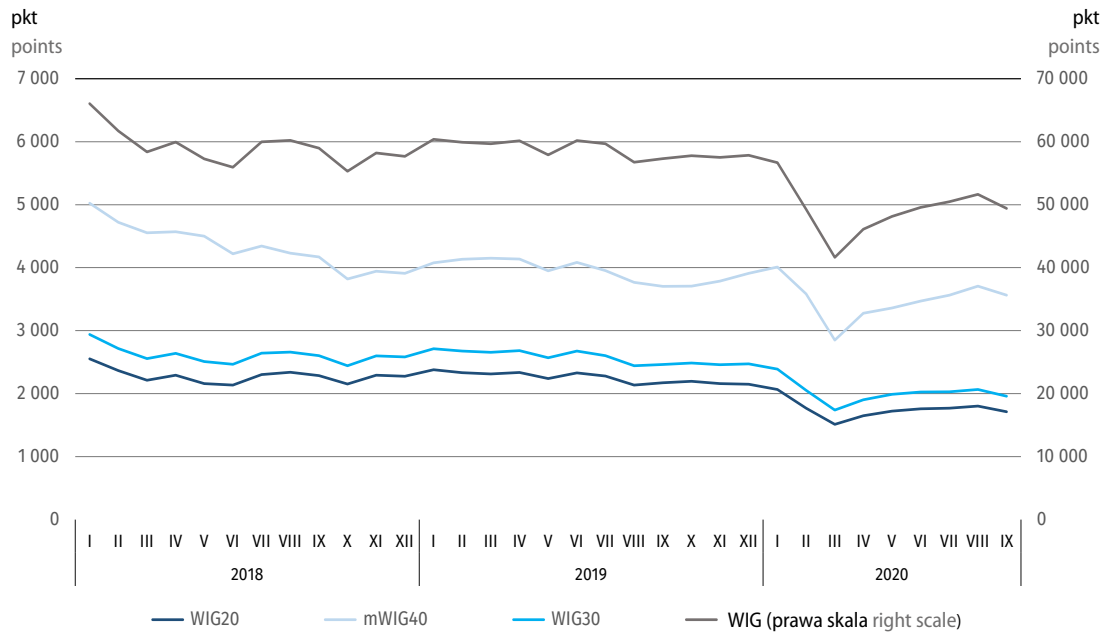
Na zamknięciu ostatniej sesji we wrześniu br. większość indeksów giełdowych była niższa od notowanych przed rokiem. Spadły indeksy zarówno WIG (o 13,8%), jak i WIG-Poland (o 13,7%). W sektorze dużych spółek indeks WIG20 zmniejszył się o 21,2%, a w sektorze średnich spółek mWIG40 obniżył się o 3,8%. Wśród indeksów sektorowych przeważały spadki, w tym najgłębszy w sektorze bankowym (o 48,2%), finansowym (o 45,9%) i paliwowym (o 43,1%). Wzrost obserwowano natomiast m.in. w sektorze gier komputerowych (o 107,2%), informatycznym (o 60,7%), budowlanym (o 59,1%) oraz nowych technologii (o 53,6%).

Tablica 34. Wartość indeksów giełdowych
Table 34. Values of stock indices

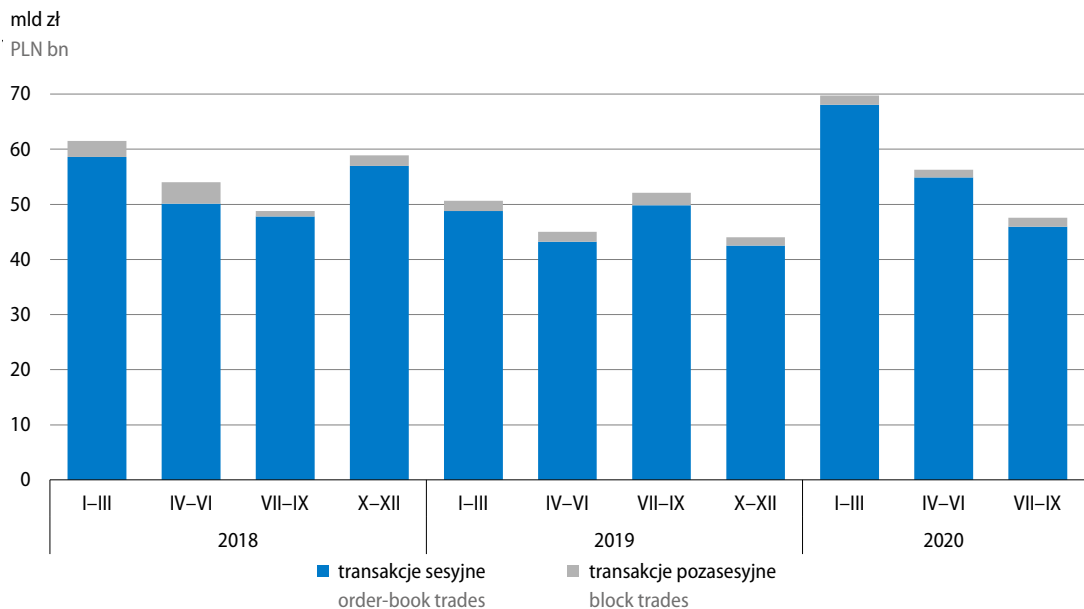
Wyszczególnienie Specification	2019				2020			
	stan na zamknięcie ostatniej sesji w miesiącu value at the closing of the last session of the month							
	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	IX 2019=100
WIG	59668,0	60187,4	57320,3	57832,9	41624,6	49569,2	49411,5	86,2
WIG-POLAND	60917,8	61462,3	58544,6	59064,2	42523,5	50648,8	50517,1	86,3
WIG-UKRAINE	434,4	420,4	376,7	359,2	296,5	345,3	341,6	90,7
WIG-BANKI	7586,3	7908,3	7142,2	6768,4	4154,7	4157,2	3698,7	51,8
WIG-BUDOW	2197,2	2092,9	1880,1	2278,8	1928,4	2754,0	2991,2	159,1
WIG-CHEMIA	11569,4	10645,2	8665,9	8391,0	5980,7	8067,3	6785,0	78,3
WIG-NRCHOM	2213,0	2245,5	2300,7	2460,4	1886,6	2119,0	2148,9	93,4
WIG-ENERG	2335,9	2239,3	1946,7	1961,6	1219,9	1958,2	1857,9	95,4
WIG-INFO	2243,2	2396,2	2387,6	2834,3	2663,1	3419,2	3837,2	160,7
WIG-LEKI	5158,2	5410,9	5345,7	5197,4	3432,3	4865,5	6061,1	113,4
WIG-GORNIC	3864,4	3580,9	2647,4	3089,8	1913,1	2894,0	3746,5	141,5
WIG-MEDIA	4953,9	5312,9	5205,8	5375,1	4131,8	5042,8	4992,1	95,9
WIG-MOTO	3721,0	3695,3	3458,3	3521,7	2471,2	3388,8	3765,1	108,9
WIG-ODZIEŻ	6513,4	5716,4	5870,4	5665,1	2975,8	3719,7	3830,1	65,2
WIG-PALIWA	7312,8	6745,6	7260,2	6489,0	4347,5	5087,8	4134,4	56,9
WIG-SPOŻYW	3483,8	3293,7	3124,2	3126,1	2543,3	3048,2	3003,8	96,1
WIG-TELKOM	691,4	873,4	755,6	873,6	737,8	802,3	897,1	118,7
WIG.GAMES	14380,9	15276,1	16171,8	18765,2	20415,8	30951,1	33510,6	207,2
WIG-CEE	1133,0	1161,4	1141,4	1163,9	943,5	1118,3	1093,7	95,8
WIG30	2312,1	2327,7	2173,3	2150,1	1512,8	1758,8	1712,7	78,8
WIG20	2655,1	2675,6	2463,5	2472,2	1737,0	2023,7	1959,2	79,5
mWIG40	4149,5	4082,5	3701,4	3908,2	2850,1	3468,5	3562,0	96,2
sWIG80	11897,4	11821,2	11484,0	12044,3	10261,3	13412,0	14222,0	123,8
WIGdiv	1098,6	1053,5	1033,5	1051,1	752,7	911,9	982,0	95,0

W okresie styczeń–wrzesień br. wartość transakcji sesyjnych **kontraktami terminowymi** wyniosła 168,9 mld zł (tj. o 19,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), a transakcji pozasesyjnych tym instrumentem – 4,7 mld zł (spadek o 21,3%). Zwiększyły się obroty w systemie transakcji sesyjnych **opcjami indeksowymi** o 59,3% do 100,2 mln zł, natomiast obroty opcjami indeksowymi w systemie transakcji pozasesyjnych obniżyły się o 68,2% do 1,9 mln zł.

Wykres 32. Indeksy giełdowe
Chart 32. Stock indices



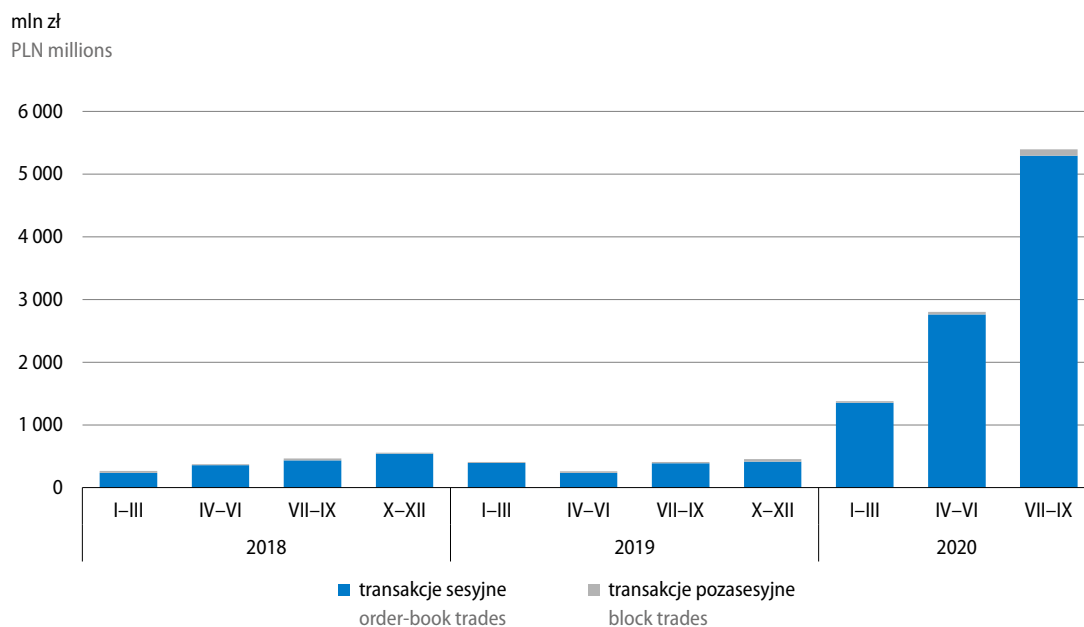
Wykres 33. Wartość obrotów kontraktami terminowymi na Rynku Głównym GPW
Chart 33. Value of future contracts turnover on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange



Na rynku **NewConnect** w okresie styczeń–wrzesień br. debiutowało 11 spółek, a 10 wycofało się; w rezultacie na koniec września br. notowano 376 spółek. **Kapitalizacja** tego rynku na ostatniej wrześniowej sesji br. ukształtowała się na poziomie 21,2 mld zł, tj. o 118,5% wyższym niż rok wcześniej. Wartość obrotów **akcjami** wzrosła zarówno w transakcjach sesyjnych – do 9,4 mld zł (z 1,0 mld zł przed rokiem), jak i w systemie transakcji pozasesyjnych – do 168,0 mln zł (z 55,0 mln zł). Nie odnotowano obrotów **prawami do akcji i prawami poboru**. Wskaźnik NCIndex zwiększył się z 238,06 pkt przed rokiem do 507,64 pkt (na co wpłynął m.in. wzrost indeksów giełdowych dla sektorów: gier komputerowych, informatycznego oraz nowych technologii).

Wykres 34. Wartość obrotów akcjami na rynku NewConnect

Chart 34. Value of shares turnover on the NewConnect



W okresie styczeń–wrzesień br. obroty obligacjami Skarbu Państwa na GPW w ramach **rynku Catalyst** wyniosły 729,8 mln zł (tj. o 12,0% mniej niż przed rokiem). Zmniejszyły się obroty obligacjami korporacyjnymi (o 3,4% do 1,3 mld zł) oraz obligacjami komunalnymi (o 50,5% do 11,9 mln zł). Zwiększyły się natomiast obroty obligacjami spółdzielczymi (o 22,1% do 13,6 mln zł), a także listami zastawnymi (o 47,9% do 16,2 mln zł).

W ramach rynku Catalyst w okresie styczeń–wrzesień br. nie zanotowano obrotów obligacjami Skarbu Państwa, obligacjami komunalnymi, spółdzielczymi oraz listami zastawnymi na **BondSpot**. Obroty obligacjami korporacyjnymi zmniejszyły się do 6,2 mln zł (z 17,3 mln zł przed rokiem).

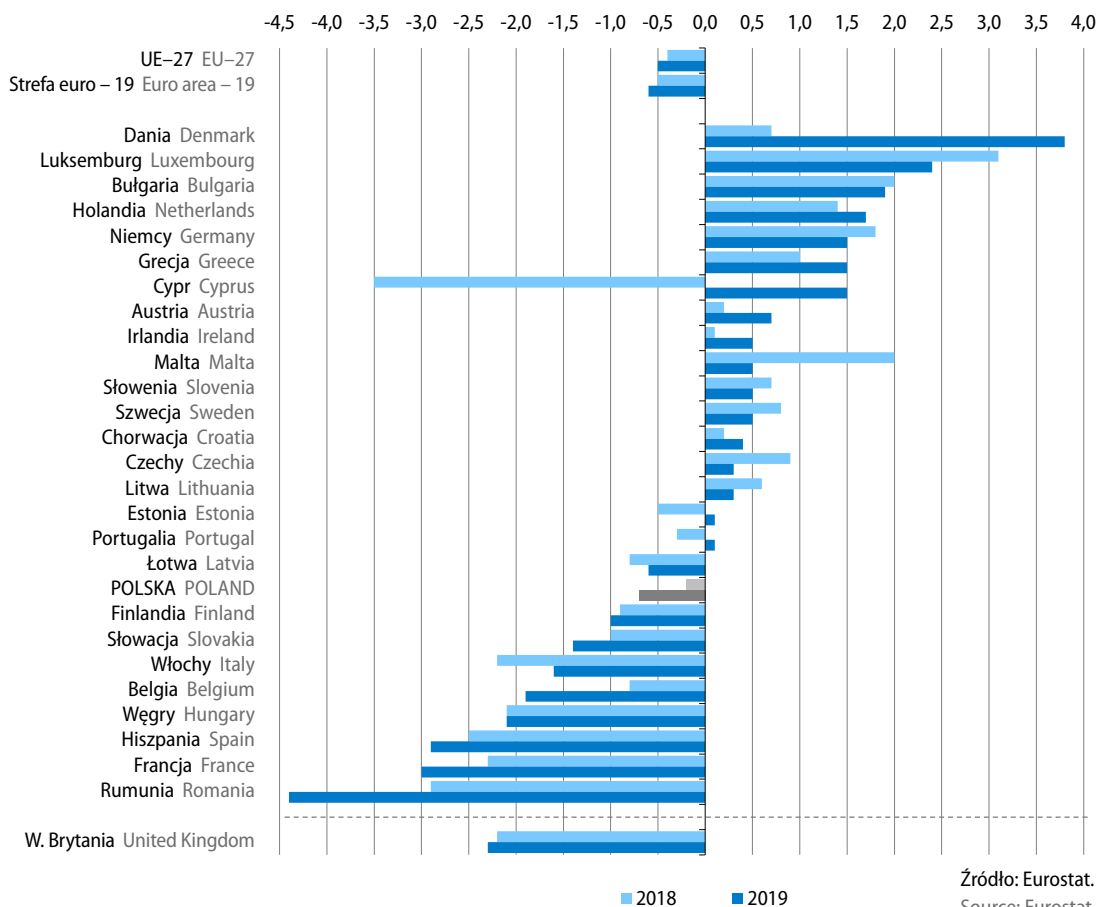
Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach

Economic situation in the world and in selected countries

U w a g a. Wszystkie dane dla Unii Europejskiej ogółem dotyczą 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii).

W Unii Europejskiej ogółem¹ w 2019 r. obserwowano pogorszenie relacji deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto w porównaniu z 2018 r. (z -0,4% do -0,5%)². Spośród państw członkowskich, w jedenastu krajach relacja deficytu do PKB poprawiła się, a w piętnastu, tj. Rumunii, Malcie, Belgii, Francji, Luksemburgu, Czechach, Polsce, Hiszpanii, Słowacji, Niemczech, Szwecji, Litwie, Słowenii, Bułgarii i Finlandii uległa pogorszeniu. Na Węgrzech relacja ta nie zmieniła się w skali roku. W 2019 r. najgłębszy deficyt notowano w Rumunii (-4,4% wobec -2,9% rok wcześniej) oraz we Francji (-3,0% wobec -2,3%). W pozostałych pięciu krajach UE deficyt nie przekroczył ustalonego kryterium konwergencji (-3,0% PKB).

Wykres 35. Deficyt / nadwyżka sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB
Chart 35. General government deficit / surplus in % of GDP



Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

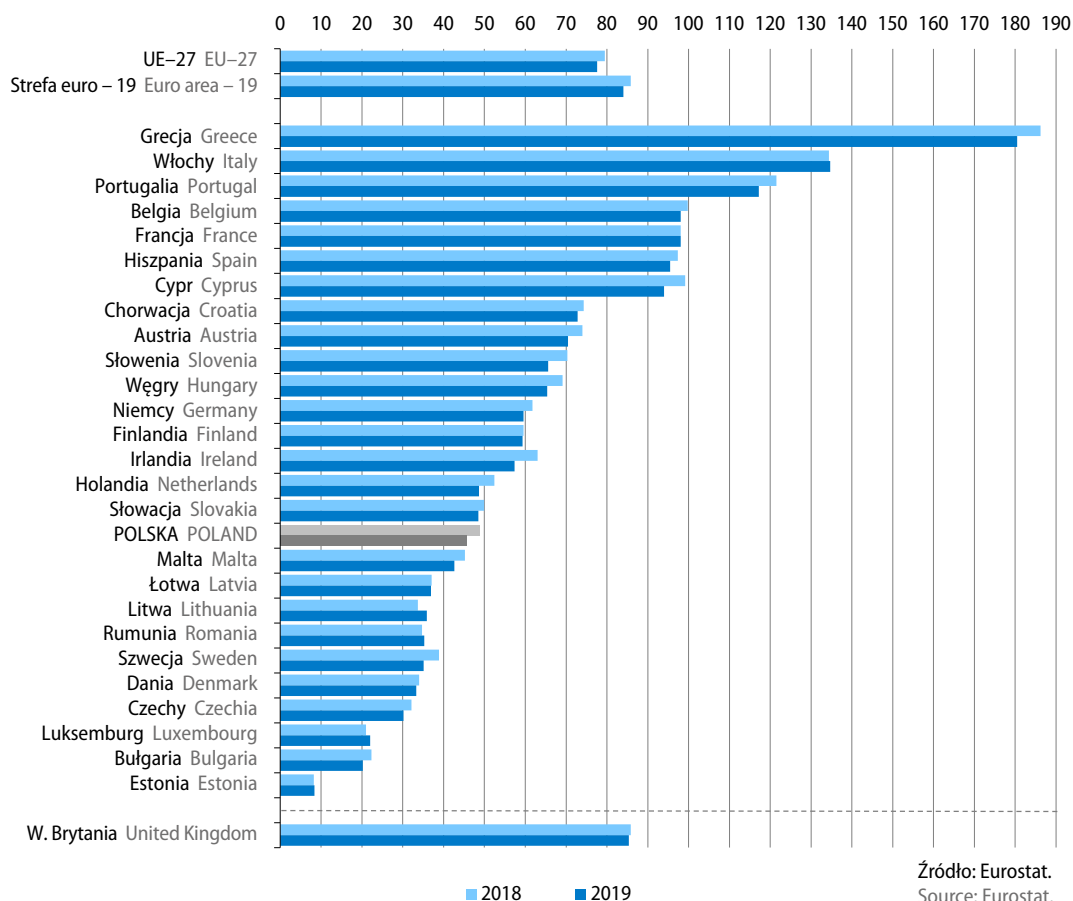
1 Według notyfikacji fiskalnej opublikowanej przez Eurostat w dniu 22 października 2020 r. Dane dla Unii Europejskiej obejmują 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii).

2 Dla 28 krajów członkowskich UE, tj. z Wielką Brytanią deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB w 2019 r. wyniósł -0,8% (wobec -0,7% w 2018 r.).

W Polsce deficyt wyniósł -15 883 mln zł, co stanowiło -0,7% PKB (wobec -0,2% PKB w 2018 r.). Nadwyżkę sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB notowano w szesnastu krajach, w tym największą w Danii (3,8%), Luksemburgu (2,4%) i Bułgarii (1,9%). Relatywnie wysoką nadwyżkę (w granicach 1,7%–1,5% PKB) obserwowano także w Holandii, na Cyprze, w Grecji oraz Niemczech.

Wykres 36. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB

Chart 36. General government debt in % of GDP

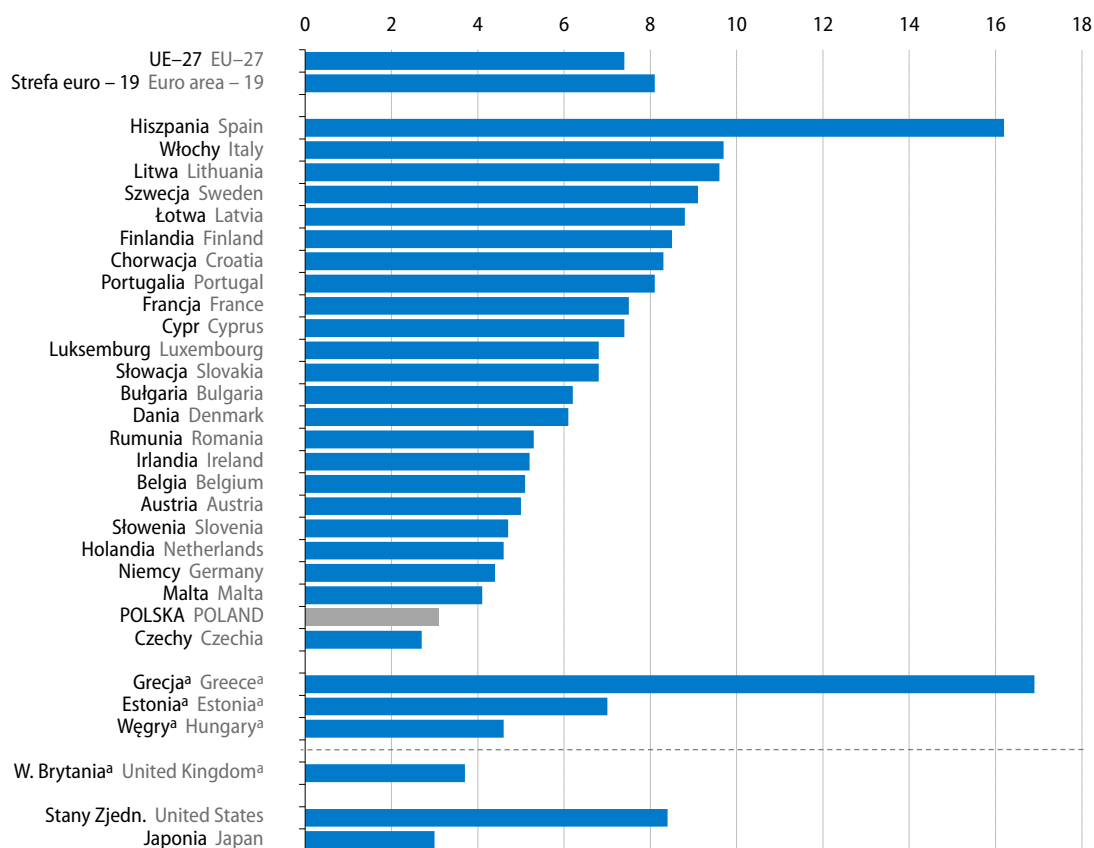


Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2019 r. w Unii Europejskiej ogółem relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto poprawiła się do 77,6% (z 79,5% w 2018 r.)³. Dopuszczalny poziom długu (60,0% PKB) przekroczyło jedenaście państw członkowskich. W trudnej sytuacji nadal była Grecja, gdzie dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 180,5% PKB, tj. o 5,7 p.proc. mniej niż rok wcześniej. Wysoki poziom długu obserwowano we Włoszech (134,7% PKB) oraz w Portugalii (117,2% PKB). Relację długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto powyżej przeciętnej w UE notowano ponadto w Belgii, we Francji, w Hiszpanii oraz na Cyprze (w granicach od 98,1% do 94,0% PKB). Ustalone kryterium dotyczące długu przekroczone także w Chorwacji, Austrii, Słowenii i na Węgrzech, gdzie kształtował się on w granicach od 72,8% do 65,4% PKB. W Polsce w 2019 r. dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 1 045 391,0 mln zł, co stanowiło 45,7% PKB (wobec 48,8% PKB w 2018 r.). Podobnie jak w latach poprzednich, najniższą relację długu do produktu krajowego brutto notowano w Estonii (8,4%), Bułgarii (20,2%) i Luksemburgu (22,0%).

³ Dla 28 krajów członkowskich UE, tj. z Wielką Brytanią dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB w 2019 r. wyniósł 79,2% (wobec 80,3% w 2018 r.).

Wykres 37. Zharmonizowana stopa bezrobocia w sierpniu 2020 r. (w %, wyrównana sezonowo)
 Chart 37. Harmonised unemployment rate in August 2020 (in %, seasonally adjusted)



a Dane za II kwartał 2020 r.
 a Data for the 2nd quarter 2020.

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

W sierpniu br. **zharmonizowana stopa bezrobocia**⁴ w Unii Europejskiej ogółem wyniosła 7,4%, tj. wzrosła o 0,1 p.proc. w skali miesiąca i o 0,8 p.proc. w skali roku. Nadal najwyższą stopę bezrobocia notowano w Grecji (16,8%⁵) oraz Hiszpanii (16,2%). Relatywnie wysoki wskaźnik bezrobocia, wyższy niż przeciętnie w UE, obserwowano ponadto we Włoszech (9,7%), na Litwie (9,6%), w Szwecji (9,1%), na Łotwie (8,8%), a także w Finlandii, Chorwacji, Portugalii oraz we Francji (w granicach 8,5%–7,5%). Najniższym poziomem bezrobocia charakteryzowały się Czechy (2,7%), Polska (3,1%), Malta (4,1%), Niemcy (4,4%) oraz Holandia (4,6%). W skali miesiąca stopa bezrobocia wzrosła w jedenastu krajach, w największym stopniu na Litwie (o 0,6 p.proc.), Cyprze (o 0,5 p.proc.) oraz we Francji (o 0,4 p.proc.). Na poziomie sprzed miesiąca utrzymała się stopa bezrobocia w Irlandii i Niemczech, natomiast jej obniżenie obserwowano w Luksemburgu (o 0,4 p.proc.), Austrii, Danii oraz na Łotwie (po 0,2 p.proc.), we Włoszech, na Malcie, w Rumunii, Polsce, Słowenii, Chorwacji oraz Szwecji (po 0,1 p.proc.). W porównaniu z sierpniem ub. roku stopa bezrobocia wzrosła w większości krajów członkowskich, najbardziej na Litwie (o 3,0 p.proc.), Łotwie (o 2,6 p.proc.), w Bułgarii (o 2,3 p.proc.), Szwecji i Hiszpanii (po 1,9 p.proc.), Chorwacji (o 1,8 p.proc.) oraz Portugalii (o 1,7 p.proc.). Niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia we Francji (spadek wskaźnika o 1,0 p.proc.) oraz – nieznacznie – w Słowenii (o 0,2 p.proc.) i Belgii (o 0,1 p.proc.). W Polsce stopa bezrobocia nie uległa zmianie w skali roku.

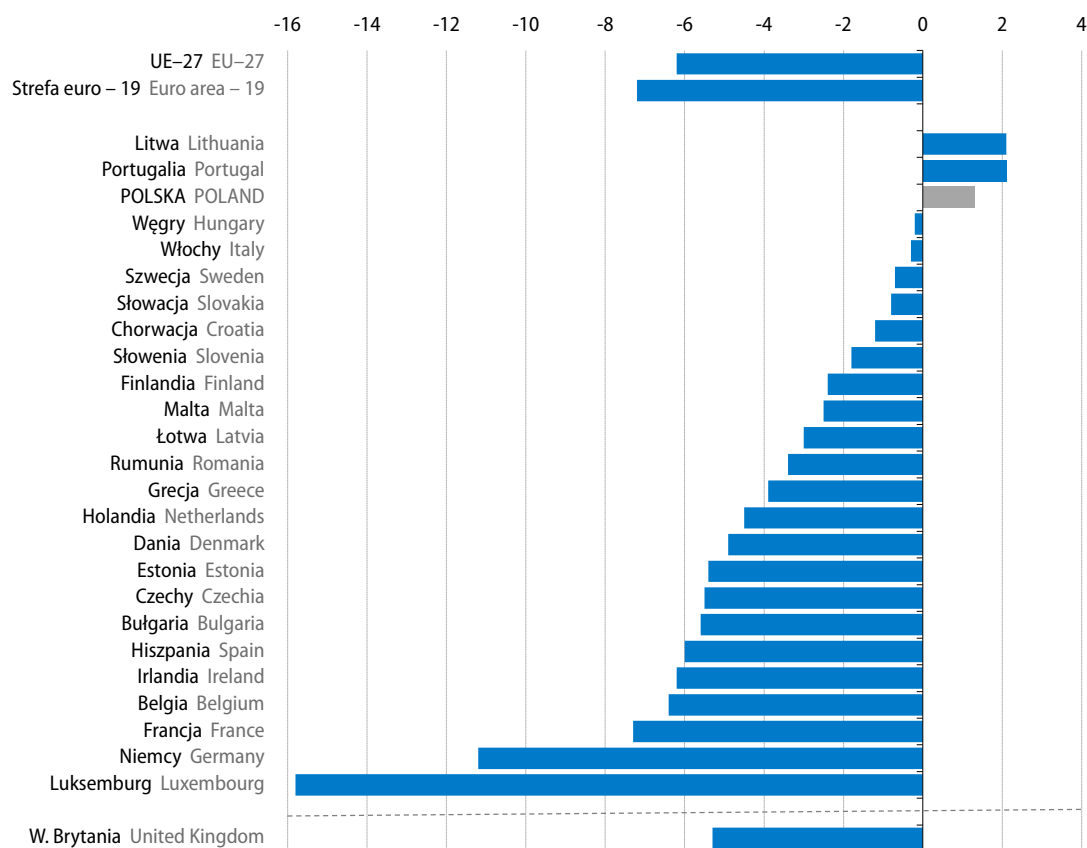
4 Dane wyrównane sezonowo; brak danych za sierpień br. dla Estonii, Grecji i Węgier, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

5 Dane za lipiec br.

W Stanach Zjednoczonych stopa bezrobocia w sierpniu br. kształtowała się na poziomie 8,4%, tj. niższym niż przed miesiącem (o 1,8 p.proc.), ale wyższym niż przed rokiem (o 4,7 p.proc.). W Japonii obserwowano wzrost stopy bezrobocia zarówno w skali miesiąca (o 0,1 p.proc.), jak i roku (o 0,7 p.proc.) do 3,0%.

Wykres 38. Produkcja przemysłowa w sierpniu 2020 r. (zmiana w %, r/r, wyrównana dniami roboczymi)

Chart 38. Industrial production in August 2020 (change in %, y/y, adjusted by working days)



Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

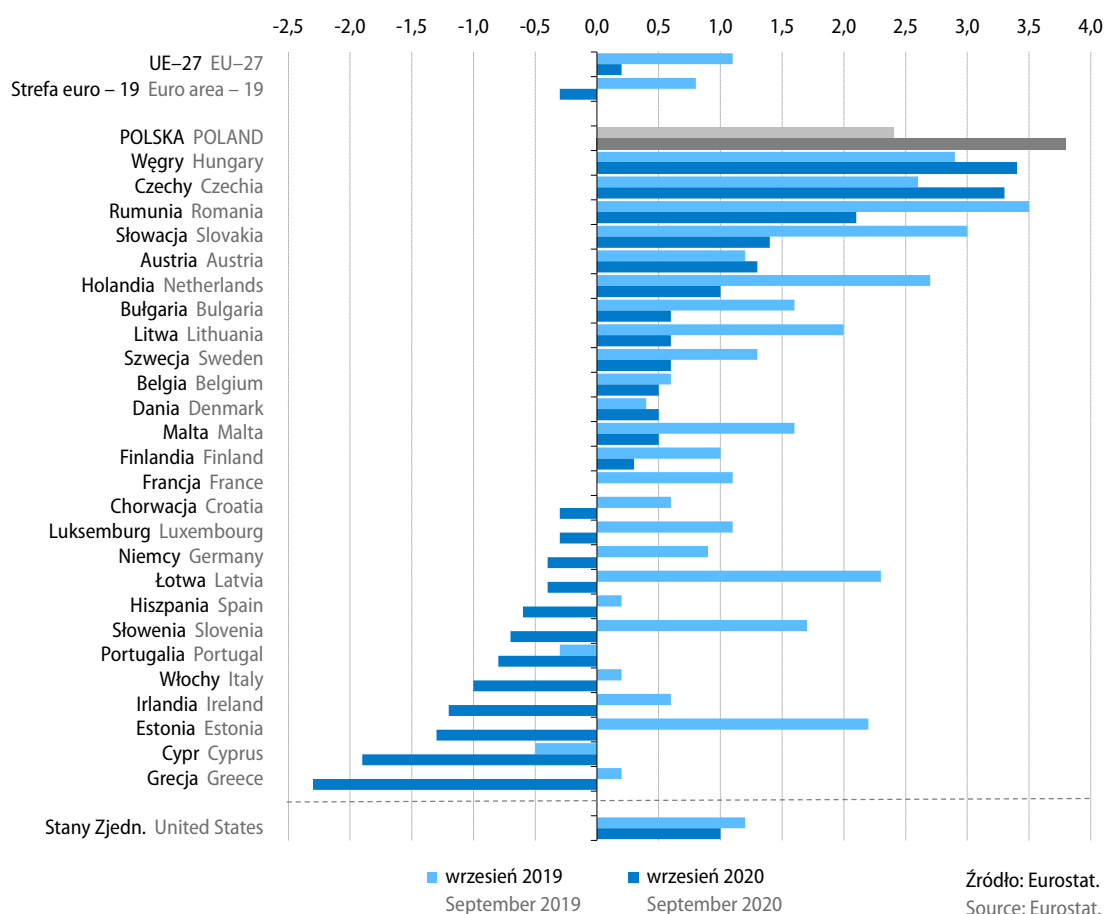
Produkcja przemysłowa⁶ w Unii Europejskiej ogółem w sierpniu br. obniżyła się w skali roku o 6,2% (wobec spadku o 1,6% przed rokiem), tj. w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. W większości krajów członkowskich produkcja była niższa niż w sierpniu ub. roku, a najgłębszy spadek notowano w Luksemburgu (o 15,8%). Zmniejszyła się produkcja przemysłowa we wszystkich największych gospodarkach UE, tj. w Niemczech (o 11,2%), we Francji (o 7,3%), w Hiszpanii (o 6,0%) i we Włoszech (o 0,3%). Głębszy niż przeciętnie w UE spadek produkcji obserwowano ponadto w Belgii (6,4%), a podobny do średniej – w Irlandii. W znacznym stopniu obniżyła się w skali roku (w granicach 5,6%–4,5%) także produkcja przemysłowa w Bułgarii, Czechach, Estonii, Danii i Holandii. Najmniejsze spadki notowano natomiast na Węgrzech (0,2%), w Szwecji (0,7%) i na Słowacji (0,8%). Spośród krajów UE produkcja przemysłowa wzrosła w skali roku jedynie w Portugalii i na Litwie (po 2,1%) oraz w drugim miesiącu z rzędu – w Polsce (o 1,3%).

⁶ Dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych dla Austrii i Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

W okresie styczeń–sierpień br. obroty towarowe handlu zagranicznego zmniejszyły się w skali roku we wszystkich krajach UE, z wyjątkiem Irlandii, gdzie notowano wzrost **eksportu** o 4,3%. Podobnie jak w poprzednich okresach, eksport w największym stopniu obniżył się w Luksemburgu (o 24,8%) oraz we Francji (o 20,7%). Znaczny spadek wartości towarów wysyłanych za granicę obserwowano również m.in. na Malcie, w Finlandii oraz w Rumunii (w granicach 18,4%–15,5%). **Import** najbardziej zmniejszył się na Malcie (o 27,6%) i w Luksemburgu (o 20,8%). Znacznie niższa niż rok wcześniej była również wartość towarów sprowadzonych do Portugalii, Hiszpanii, Włoch oraz Francji (spadek w granicach 18,3%–15,9%). W okresie styczeń–sierpień br. odnotowano ujemne **saldo wymiany handlowej** w piętnastu państwach członkowskich. Największy deficyt salda wymiany handlowej wystąpił we Francji, gdzie wyniósł minus 58,6 mld EUR i był głębszy niż przed rokiem o 8,3 mld EUR. Wśród krajów o znacznej kwocie ujemnego salda wymiany handlowej znalazły się również Grecja, Rumunia, Hiszpania i Portugalia (na poziomie od minus 11,8 mld EUR do minus 9,4 mld EUR). W krajach członkowskich najwyższy dodatni bilans handlowy, choć mniejszy niż przed rokiem, obserwowano w Niemczech (111,0 mld EUR wobec 150,1 mld EUR). Eksport z tego kraju zmniejszył się w skali roku o 12,8% i wyniósł 771,4 mld EUR, natomiast import obniżył się o 10,0% do 660,4 mld EUR. W Polsce, w okresie ośmiu miesięcy br., eksport zmniejszył się w skali roku o 5,1% do 147,2 mld EUR, a import był niższy niż przed rokiem o 9,3% i wyniósł 140,9 mld EUR. W rezultacie odnotowano nadwyżkę w handlu zagranicznym w wysokości 6,3 mld EUR (wobec minus 0,1 mld EUR przed rokiem).

Wykres 39. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) (zmiana w %, r/r)

Chart 39. Harmonised index of consumer prices (HICP)
(change in %, y/y)



Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP) w Unii Europejskiej ogółem we wrześniu br. wzrosły w skali roku o 0,2% (tj. najmniej od początku br.). Wyższe niż przed rokiem były ceny konsumpcyjne w czternastu krajach członkowskich. Najwyższy wzrost notowano w Polsce (o 3,8%, tj. podobnie jak w trzech poprzednich miesiącach), w tym wyższe niż rok wcześniej były m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,3%), ceny w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 6,0%), a także ceny towarów i usług związanych rekreacją i kulturą (o 3,5%) oraz ze zdrowiem (o 5,3%); spadek cen utrzymał się m.in. w transporcie (o 1,2%). Znaczny wzrost cen, choć niższy niż w sierpniu i lipcu br., notowano także na Węgrzech (3,4%) i w Czechach (3,3%) oraz w Rumunii (2,1%). W najmniejszym stopniu wzrosły ceny w Finlandii (0,3%) oraz Belgii, Danii i na Malcie (po 0,5%). W dwunastu krajach UE obserwowano spadek cen konsumpcyjnych, najgłębszy w Grecji (o 2,3%) i na Cyprze (o 1,9%), a najmniejszy w Chorwacji i Luksemburgu (po 0,3%). Spośród największych gospodarek UE ceny towarów i usług konsumpcyjnych spadły we Włoszech (o 1,0%), w Hiszpanii (o 0,6%) i w Niemczech (o 0,4%), natomiast we Francji utrzymały się na poziomie sprzed roku.

Tablica 35. Indeks cen żywności FAO (FFPI)
Table 35. FAO Food Price Index (FFPI)

Wyszczególnienie Specification	2018	2019	IX 2019	2020			
				VIII		IX	
				w punktach in points		VIII 2020=100	IX 2019=100
Indeks cen żywności Food Price Index	95,9	95,0	93,3	95,9	97,9	102,1	105,0
Indeks cen mięsa Meat Price Index	94,9	100,0	101,0	92,4	91,6	99,1	90,6
Indeks cen nabiału Dairy Price Index	107,3	102,8	99,6	102,1	102,2	100,1	102,5
Indeks cen zbóż Cereal Price Index	100,6	96,4	91,6	99,0	104,0	105,1	113,6
Indeks cen olejów roślinnych Oils Price Index	87,8	83,3	83,9	98,7	104,6	106,0	124,6
Indeks cen cukru Sugar Price Index	77,4	78,6	73,5	81,1	79,0	97,4	107,4

Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa **indeks cen żywności FAO (FFPI)** we wrześniu br. wyniósł 97,9 punktów i był wyższy niż przed miesiącem (o 2,1%) oraz przed rokiem (o 5,0%). W porównaniu z sierpniem br. wzrosły indeksy cen większości grup towarów reprezentowanych w FFPI, oprócz indeksów cen mięsa i cukru (spadek odpowiednio o 0,9% i o 2,6%). Najbardziej wzrosły indeksy cen olejów roślinnych (o 6,0%) oraz cen zbóż (o 5,1%). Wyższe niż we wrześniu ub. roku były indeksy cen większości grup towarów, z wyjątkiem mięsa (spadek o 9,4%). W największym stopniu wzrosły indeksy cen olejów roślinnych (o 24,6%), zbóż (o 13,6%) i cukru (o 7,4%).

Wskaźnik **Global Manufacturing and Services PMI**⁷ we wrześniu br. wyniósł 52,1 pkt i był o 0,3 pkt niższy niż przed miesiącem; wzrost Global Manufacturing PMI – do 52,3 pkt (tj. o 0,5 pkt), natomiast obniżył się Global Services Business Activity Index – do 51,6 pkt (o 0,4 pkt). Nieznaczną poprawę warunków w sektorze przemysłowym odnotowano w Polsce, gdzie wskaźnik PMI wyniósł 50,8 pkt (wobec 50,6 pkt w sierpniu br.). Dla strefy euro wskaźnik PMI dla sektora przemysłowego ukształtował się na poziomie 53,7 pkt, tj. o 2,0 pkt wyższym niż w sierpniu br., dla sektora usług wyniósł 48,0 pkt (wobec 50,5 pkt), a w budownictwie – 47,5 pkt (wobec 47,8 pkt). Wzrost wskaźnika PMI dla sektora przemysłowego odnotowano we wszystkich największych gospodarkach europejskich: w Niemczech do 56,4 pkt we wrześniu br. (z 52,2 pkt w sierpniu br.), we Francji – do 51,2 pkt (z 49,8 pkt), w Hiszpanii – do 50,8 pkt (z 49,9 pkt), a we Włoszech – do 53,2 pkt (z 53,1 pkt). W Stanach Zjednoczonych we wrześniu br. wskaźnik PMI sektora przemysłowego ukształtował się na poziomie 53,2 pkt i był o 0,1 pkt wyższy niż przed miesiącem. Nieznaczne pogorszenie warunków w sektorze przemysłowym notowano w Chinach, gdzie we wrześniu br. wskaźnik PMI wyniósł 53,0 pkt (wobec 53,1 pkt w sierpniu br.).

Według danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego we wrześniu br. ceny większości **podstawowych surowców** na rynkach światowych wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale nadal były niższe niż rok wcześniej. Po raz pierwszy od kwietnia br. spadła w skali miesiąca cena **ropy naftowej** (APSP⁸), której baryłka kosztowała 40,6 USD, tj. o 6,5% mniej niż przed miesiącem i o 32,3% mniej niż przed rokiem. **Gaz ziemny** był prawie o połowę (o 47,3%) droższy niż w poprzednim miesiącu, a w stosunku do września ub. roku jego cena wzrosła o 24,9% do 3,9 USD za mln BTU⁹. Za tonę **węgla kamiennego** płacono 52,0 USD, tj. o 1,2% więcej niż w sierpniu br. i o 22,3% mniej niż rok wcześniej. Ceny większości **podstawowych metali**¹⁰ na rynkach światowych były wyższe niż przed miesiącem oraz przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. najbardziej wzrosły ceny miedzi (o 3,0%) i rud żelaza (o 2,4%). Wzrost cen niklu, cyny, cynku i aluminium kształtował się w granicach 1,9%–0,3%. Mniej niż przed miesiącem płacono natomiast za uran (o 4,4%) i ołów (o 3,3%). W skali roku najbardziej wzrosły ceny rud żelaza (o 33,3%), uranu (o 18,0%) i miedzi (o 16,4%); cyna była droższa o 6,7%, a cynk o 4,8%. Mniej niż przed rokiem kosztował nikiel (o 15,9%) i ołów (o 9,6%), nieznacznie spadła cena aluminium (o 0,6%). Na rynku **zbóż** zarówno w skali miesiąca, jak i roku wzrosły ceny pszenicy (odpowiednio o 17,2% i o 39,3%), kukurydzy (o 11,5% i o 5,9%) oraz ryżu (o 1,5% i o 18,4%); nieco mniej płacono natomiast za jęczmień (odpowiednio o 0,5% i o 1,5%). Na rynku **mięsa** we wrześniu br. wyższe niż przed miesiącem oraz przed rokiem były cen wieprzowiny (odpowiednio o 25,1% i o 16,3%), a niższe ceny drobiu (o 3,7% i o 17,5%) i wołowiny (o 1,3% i o 3,8%). Cena mleka spadła zarówno w skali miesiąca (o 16,6%), jak i roku (o 7,5%). Kilogram bawełny na rynkach światowych kosztował o 1,2% więcej niż przed miesiącem, ale o 0,7% mniej niż przed rokiem. Cena złota we wrześniu br. wyniosła 1922,2 USD za uncję i po raz pierwszy od marca br. spadła w skali miesiąca (o 2,3%), jednak nadal była wyższa niż przed rokiem (o 27,2%). Uncja srebra kosztowała 25,9 USD, tj. o 3,8% mniej niż w sierpniu br., ale o 42,5% więcej niż we wrześniu ub. roku.

7 Purchasing Manager Index (PMI), publikowany przez IHS Markit i Institute for Supply Management, to wskaźnik wyprzedzający koniunktury gospodarczej, stworzony na podstawie badania wśród menadżerów logistyki. Wartością referencyjną jest wynik 50 punktów.

8 Average Petroleum Spot Price – przeciętna ważona liczona dla agregatu składającego się z następujących typów ropy naftowej: Brent, Dubai i West Texas Intermediate.

9 BTU [British Thermal Unit] – brytyjska jednostka ciepła.

10 Aluminium, cyna, cynk, miedź, nikiel, ołów i rudy żelaza.

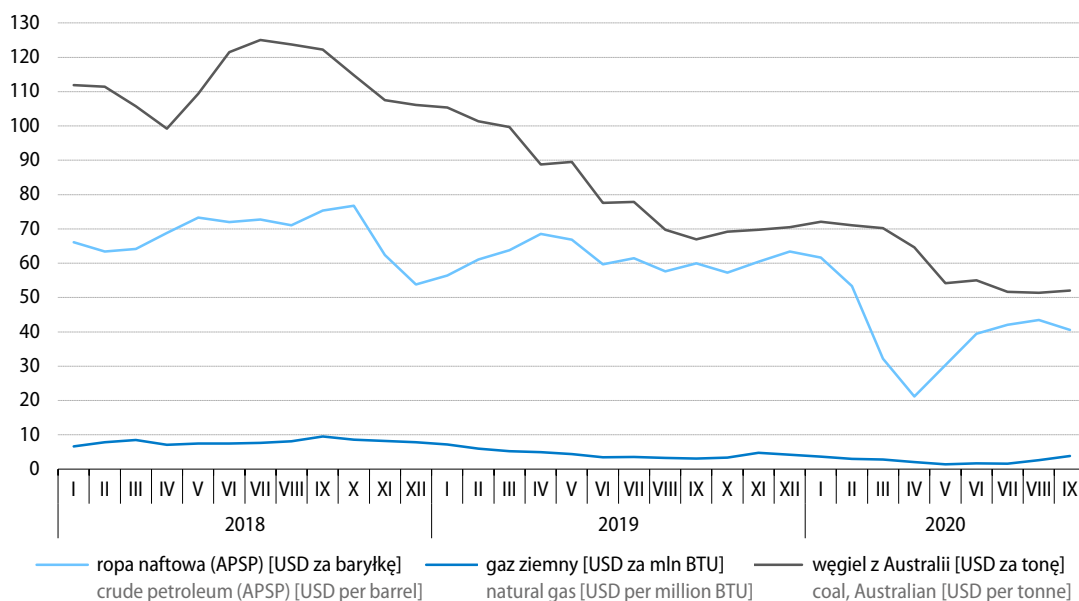
Tablica 36. Ceny wybranych surowców na rynkach światowych na podstawie danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego (Commodity Price Data)

Table 36. Prices of selected raw materials on the world markets based on International Monetary Fund data (Commodity Price Data)

Wyszczególnienie Specification	2018	2019	IX 2019	2020			
				VIII	IX		IX 2019=100
					w USD in USD		
Ropa naftowa (APSP) [za baryłkę] Crude oil (APSP) [per barrel]	68,33	61,39	60,01	43,44	40,60	93,5	67,7
Gaz ziemny [za mln BTU] Natural gas [per million BTU]	7,91	4,45	3,09	2,62	3,87	147,3	124,9
Węgiel eksportowany z Australii [za tonę] Coal, Australian [per tonne]	113,23	82,19	66,96	51,38	52,01	101,2	77,7
Bawełna [za kilogram] Cotton [per kilogram]	91,38	77,88	71,31	70,00	70,81	101,2	99,3
Miedź [za tonę] Copper [per tonne]	6529,80	6010,15	5759,25	6508,39	6704,90	103,0	116,4
Aluminium [za tonę] Aluminum [per tonne]	2108,47	1794,49	1753,51	1738,56	1743,77	100,3	99,4
Rudy żelaza [za tonę] Iron ore [per tonne]	70,14	93,62	92,26	120,07	123,00	102,4	133,3
Cyna [za tonę] Tin [per tonne]	20145,21	18661,16	16830,62	17660,36	17951,26	101,6	106,7
Nikiel [za tonę] Nickel [per tonne]	13114,06	13913,91	17656,88	14575,78	14857,49	101,9	84,1
Cynk [za tonę] Zinc [per tonne]	2922,38	2550,41	2331,56	2413,91	2442,46	101,2	104,8
Ołów [za tonę] Lead [per tonne]	2240,44	1996,51	2071,85	1936,27	1872,91	96,7	90,4
Uran [za funt] Uranium [per lb]	24,54	25,91	25,41	31,38	29,98	95,6	118,0
Pszenica [za tonę] Wheat [per tonne]	186,13	163,26	146,57	174,18	204,14	117,2	139,3
Kukurydza [za tonę] Maize [per tonne]	164,51	170,17	157,37	149,39	166,60	111,5	105,9
Ryż [za tonę] Rice [per tonne]	403,08	396,51	415,43	484,43	491,91	101,5	118,4
Jęczmień [za tonę] Barley [per tonne]	104,36	110,43	103,71	102,61	102,12	99,5	98,5
Mięso wieprzowe [w centach za funt] Swine meat [US cents per lb]	62,17	64,84	56,39	52,41	65,59	125,1	116,3
Mięso wołowe [w centach za funt] Beef [US cents per lb]	183,56	209,70	205,62	200,43	197,73	98,7	96,2
Mięso drobiowe [w centach za funt] Poultry [US cents per lb]	131,30	119,29	103,60	88,76	85,51	96,3	82,5
Mleko [w centach za funt] Milk [US cents per lb]	14,71	16,92	18,14	20,12	16,78	83,4	92,5
Złoto [za uncję] Gold [per ounce]	1269,14	1392,17	1511,31	1968,03	1922,21	97,7	127,2
Srebro [za uncję] Silver [per ounce]	15,71	16,20	18,17	26,91	25,89	96,2	142,5

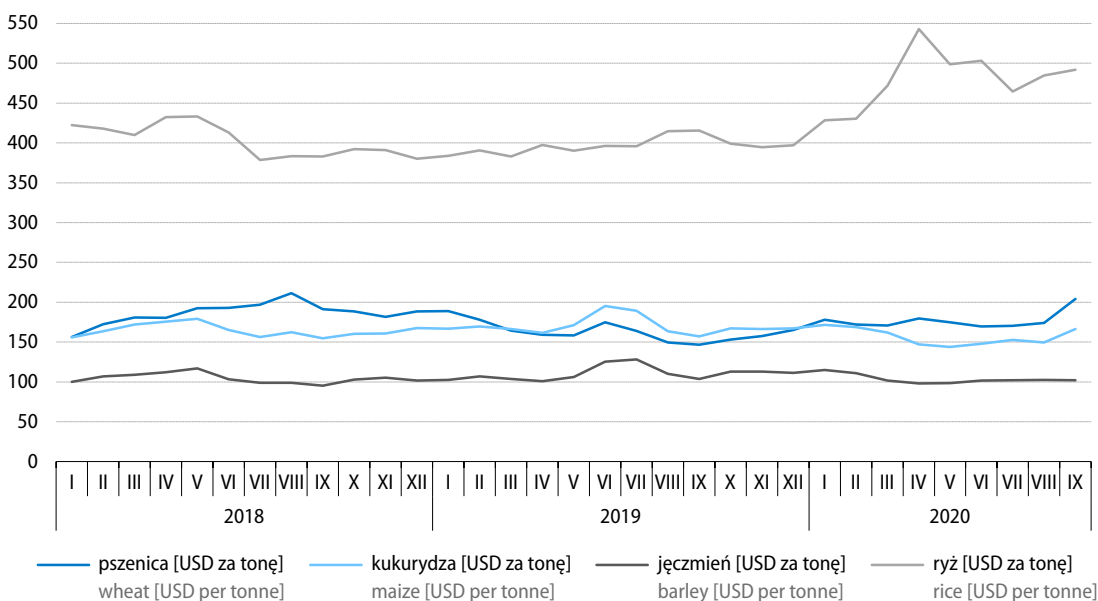
Wykres 40. Ceny ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla na rynkach światowych

Chart 40. Prices of crude petroleum, natural gas and coal on the world markets


 Źródło: MFW.
Source: IMF.

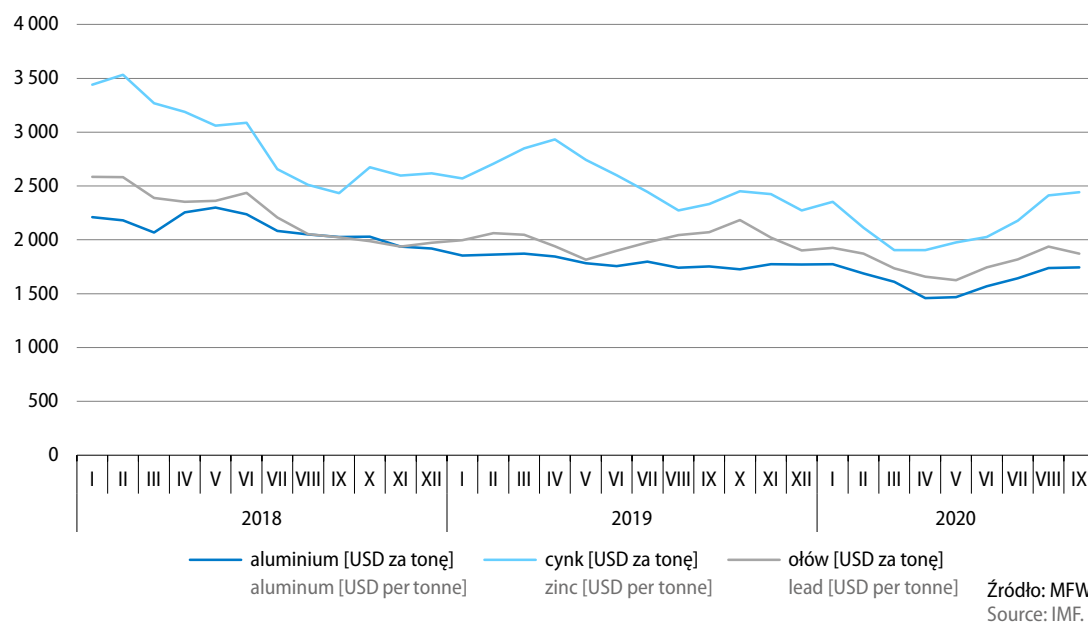
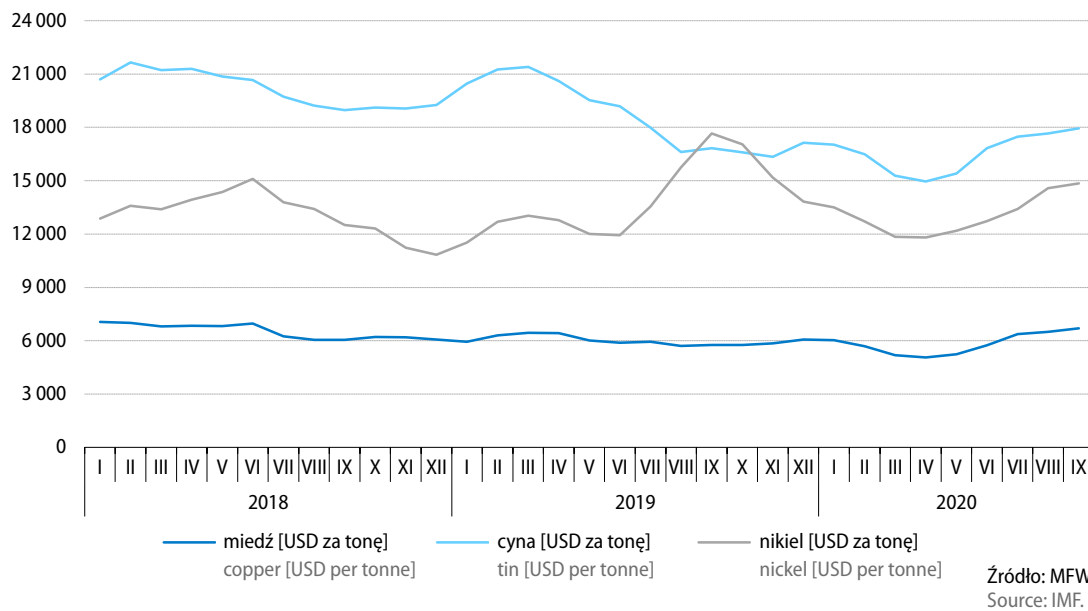
Wykres 41. Ceny wybranych zbóż na rynkach światowych

Chart 41. Prices of selected cereals on the world markets


 Źródło: MFW.
Source: IMF.

Wykres 42. Ceny wybranych metali na rynkach światowych

Chart 42. Prices of selected metals on the world markets



Tablice

Tables

Tablica 37. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 37. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2019 b – 2020		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys.	a	6368	6378	6394	6392	6380	6394
	b	6441	6446	6412	6259	6174	6186
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1023	1017	985	938	906	877
	b	922	920	909	966	1012	1027
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3
	b	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	4931,80	4949,42	5164,53	5186,12	5057,82	5104,46
	b	5282,80	5330,48	5489,21	5285,01	5119,94	5286,00
poprzedni miesiąc=100	a	93,5	100,4	104,3	100,4	97,5	100,9
	b	94,3	100,9	103,0	96,3	96,9	103,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,5	107,6	105,7	107,1	107,7	105,3
	b	107,1	107,7	106,3	101,9	101,2	103,6
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	106,6	106,2	103,9	104,8	105,3	102,6
	b	102,8	103,0	101,8	98,7	98,5	100,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,3	103,0	102,6	102,3	102,8	101,7
	b	100,2	99,9	100,5	101,2	100,6	101,5
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,5	101,2	103,9	103,9	103,3	103,0
	b	101,1	101,0	101,5	102,1	102,9	102,2
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	99,8	100,4	100,3	101,1	100,2	100,3
	b	100,9	100,7	100,2	99,9	99,8	100,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,7	101,2	101,7	102,2	102,4	102,6
	b	104,3	104,7	104,6	103,4	102,9	103,3
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,8	100,2	100,5	101,6	101,9	102,2
	b	100,9	101,6	101,8	101,7	101,5	102,1
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	100,5	100,1	100,4	100,2	99,5
	b	100,1	99,8	99,6	99,4	99,8	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,2	102,9	102,5	102,6	101,4	100,5
	b	100,9	100,2	99,7	98,6	98,3	99,2
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	100,1	100,3	100,4	100,3	100,3
	b	100,3	100,3	100,2	100,2	100,2	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,6	103,7	103,7	103,8	103,7	103,7
	b	103,0	103,1	103,0	102,8	102,6	102,5

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2019 b – 2020	
6397	6390	6386	6383	6395	6396	a	Average paid employment in enterprise sector ¹ in thousands
6252	6295	6312				b	
868	866	851	841	850	866	a	Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
1030	1028	1024				b	
5,2	5,2	5,1	5,0	5,1	5,2	a	Unemployment rate (end of period) in %
6,1	6,1	6,1				b	
							Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector ¹ :
5182,43	5125,26	5084,56	5213,27	5229,44	5604,25	a	in PLN
5381,65	5337,65	5371,56				b	
101,5	98,9	99,2	102,5	100,3	107,2	a	previous month=100
101,8	99,2	100,6				b	
107,4	106,8	106,6	105,9	105,3	106,2	a	corresponding month of previous year=100
103,8	104,1	105,6				b	
104,5	104,0	104,0	103,4	102,7	102,8	a	Average monthly real gross wages and salaries in enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
100,9	101,3	102,4				b	
							Average monthly real gross retirement pay and pension: from non-agricultural social security system
101,5	101,8	102,0	101,8	101,8	101,3	a	corresponding month of previous year=100
102,0	102,1	102,2				b	
							of farmers
102,8	102,6	102,2	102,7	102,6	102,2	a	corresponding month of previous year=100
102,9	103,4	103,4				b	
							Price indices of consumer goods and services:
100,0	100,0	100,0	100,2	100,1	100,8	a	previous month=100
99,8	99,9	100,2				b	
102,9	102,9	102,6	102,5	102,6	103,4	a	corresponding month of previous year=100
103,0	102,9	103,2				b	
102,2	102,2	102,2	102,4	102,5	103,4	a	December of previous year=100
101,9	101,8	102,0				b	
							Price indices of sold production of industry:
100,1	100,3	100,4	99,4	99,8	100,1	a	previous month=100
100,3	99,6	100,1				b	
100,5	100,9	100,8	99,7	99,9	101,0	a	corresponding month of previous year=100
99,4	98,7	98,4				b	
							Price indices of construction and assembly production:
100,2	100,2	100,2	100,3	100,2	100,2	a	previous month=100
100,2	100,2	100,3				b	
103,5	103,5	103,3	103,2	103,0	102,9	a	corresponding month of previous year=100
102,5	102,5	102,5				b	

Tablica 37. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 37. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2019 b – 2020		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	107,3	98,5	109,9	96,4	100,0	94,2
	b	104,5	102,2	102,2	74,5	110,3	113,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,0	106,9	105,6	109,2	107,7	97,4
	b	101,1	104,8	97,5	75,4	83,1	100,5
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	38,8	115,1	127,2	107,1	105,3	109,3
	b	42,7	114,1	125,0	102,4	100,8	112,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,2	115,1	110,8	117,4	109,5	99,3
	b	106,4	105,5	103,7	99,1	94,9	97,7
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	17405	32426	47417	65090	80064	94476
	b	18517	34044	49624	63982	80339	97345
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	81,2	96,8	113,5	103,5	96,5	101,6
	b	79,4	100,4	96,8	87,7	114,9	108,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,1	105,6	101,8	111,9	105,6	103,7
	b	103,5	107,3	91,1	77,1	92,3	98,7
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	6587,4	-792,9	-4489,8	-75,1	-1935,3	-5040,4
	b	3426,7	-3312,0	-9354,5	-18882,9	-25881,7	-17118,4
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	376,17	380,23	380,52	381,45	383,93	378,11
	b	382,87	392,01	401,26	418,56	415,69	394,53
100 euro	a	429,54	431,57	429,96	428,74	429,65	426,60
	b	425,04	427,89	443,56	454,50	452,91	444,50
100 franków szwajcarskich	a	380,33	379,75	380,19	378,60	379,78	382,00
	b	394,51	401,66	418,92	431,07	428,38	414,74
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	82612,7	82307,6	89599,3	85562,6	87322,1	79853,4
	b	85604,3	87109,3	87184,6	64129,0	72985,2	85756,1
import	a	81878,9	84262,5	87102,4	84976,7	88383,9	79441,6
	b	84394,1	83931,4	87360,4	64721,5	66993,3	74695,8
saldo	a	733,8	-1954,9	2496,9	585,9	-1061,8	411,8
	b	1210,2	3177,9	-175,8	-592,5	5991,9	11060,3

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons. 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2019 b – 2020
						Sold production of industry ¹ (constant prices ²):
102,8	93,9	110,8	107,9	94,2	90,6	a previous month=100
103,4	94,3	115,5				b
105,8	98,5	105,6	103,7	101,4	103,8	a corresponding month of previous year=100
101,1	101,5	105,9				b
						Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):
105,8	97,8	112,7	96,2	99,6	123,7	a previous month=100
96,4	96,6	115,5				b
106,6	102,6	107,6	95,9	95,3	96,7	a corresponding month of previous year=100
89,0	88,0	90,2				b
111384	128718	145716	166308	185350	207425	a Dwellings completed (from the beginning of year)
119112	135804	156523				b
						Retail sales of goods ¹ (constant prices ³):
102,1	100,1	95,9	107,0	97,6	114,1	a previous month=100
106,5	97,6	97,8				b
105,7	104,4	104,3	104,6	105,2	105,7	a corresponding month of previous year=100
103,0	100,5	102,5				b
-4782,9	-1980,7	-1786,3	-3192,1	-1882,3	-13737,8	a State budget balance – from the beginning of year (in PLN millions)
-16294,5	-13763,0	-13298,6				b
						Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
379,59	390,67	395,35	389,35	387,45	384,43	a 100 USD
389,43	371,90	379,26				b
425,98	434,37	435,47	430,25	428,43	427,21	a 100 EUR
445,28	440,21	447,40				b
384,42	398,44	399,19	391,80	390,20	390,87	a 100 CHF
416,11	408,82	414,87				b
						Foreign trade ⁴ in PLN millions:
84773,2	78503,2	89436,4	96251,6	90224,1	77145,2	a exports
87950,3	78250,0	.				b
85302,8	79596,2	86733,9	95273,0	87917,0	77610,1	a imports
84420,5	74468,1	.				b
-529,6	-1093,0	2702,5	978,6	2307,1	-464,9	a balance
3529,8	3781,9	.				b

poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2020 r. – dane wstępne.
the surveyed period. 4 Since January 2020 – preliminary data.

Tablica 38. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 38. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a		
	2019	2020		I–VIII 2020	import imports	saldo balance	I–VIII 2019	VIII 2019	2020	
		I kw. ^d 1st quarter ^d	II kw. ^d 2nd quarter ^d						VII	VIII
	zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in EUR billions				w % in %	
UE–27^e	1,5	-2,7	-13,9	6,6	7,3	7,4
Strefa euro – 19	1,3	-3,3	-14,8	7,5	8,0	8,1
Austria	1,4	-3,0	-14,5	-9,4	-12,1	-1,3	-4,7	4,5	5,2	5,0
Belgia	1,7	-2,4	-14,4	-11,2	-12,6	13,3	10,8	5,2	5,0	5,1
Bułgaria	3,7	2,3	-8,6	-8,1	-11,9	-1,3	-2,3	3,9	6,1	6,2
Chorwacja	2,9	0,3	-15,1	-7,8	-11,0	-5,8	-6,9	6,5	8,4	8,3
Cypr	3,1	1,3	-12,3	-10,8	-12,2	-2,9	-3,3	6,8	6,9	7,4
Czechy	2,3	-1,9	-10,9	-11,3	-10,2	9,5	12,1	1,9	2,6	2,7
Dania	2,8	-0,1	-7,7	-4,1	-4,4	7,6	7,7	4,9	6,3	6,1
Estonia	5,0	-0,1	-6,5	-7,4	-10,0	-0,7	-1,0	4,0	7,8	.
Finlandia	1,1	-1,3	-6,5	-16,7	-12,5	-2,1	-0,4	6,8	8,6	8,5
Francja	1,5	-5,7	-18,9	-20,7	-15,9	-58,6	-50,3	8,5	7,1	7,5
Grecja	1,9	-0,5	-15,2	-11,9	-14,9	-11,8	-14,6	16,9	16,8	.
Hiszpania	2,0	-4,2	-21,5	-14,2	-17,8	-10,8	-21,8	14,3	15,9	16,2
Holandia	1,7	-0,4	-9,2	-8,5	-9,6	42,6	41,8	3,5	4,5	4,6
Irlandia	5,6	4,4	-3,7	4,3	-4,2	49,6	42,8	5,0	5,2	5,2
Litwa	4,3	2,2	-4,6	-7,2	-13,1	-0,5	-1,9	6,6	9,0	9,6
Luksemburg	2,3	1,5	-7,8	-24,8	-20,8	-3,8	-4,2	5,7	7,2	6,8
Łotwa	2,1	-1,0	-8,6	-4,2	-10,4	-1,3	-2,0	6,2	9,0	8,8
Malta	4,9	0,7	-15,2	-18,4	-27,6	-1,8	-2,7	3,6	4,2	4,1
Niemcy	0,6	-2,2	-11,3	-12,8	-10,0	111,0	150,1	3,0	4,4	4,4
Polska	4,5	1,7	-7,9	-5,1	-9,3	6,3	-0,1	3,1	3,2	3,1
Portugalia	2,2	-2,3	-16,3	-14,1	-18,3	-9,4	-13,5	6,4	7,9	8,1
Rumunia	4,2	2,5	-10,2	-15,5	-11,3	-11,7	-11,1	3,8	5,4	5,3
Słowacja	2,3	-3,8 ^a	-12,2 ^a	-12,2	-13,1	0,0	-0,5	5,8	6,7	6,8
Słowenia	3,2	-3,5	-13,1	-5,1	-9,1	1,9	0,9	4,9	4,8	4,7
Szwecja	1,3	0,7	-7,7	-8,1	-10,7	4,1	1,9	7,2	9,1	9,1
Węgry	4,6	2,0	-13,5	-10,5	-10,0	1,6	2,2	3,5	4,6	.
Włochy	0,3	-5,6	-18,0	-13,3	-16,4	36,6	32,3	9,5	9,8	9,7
Wielka Brytania	1,3	-2,1	-21,5	3,8	4,3	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe e Bez Wielkiej Brytanii. f II kw. 2019 r. g I kw. 2020 r. h II kw. 2020 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Źródło: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 20.10.2020 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Include sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air h 2nd quarter 2020.

N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat databases in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 20.10.2020.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
IX 2019	2020		VIII 2019	2020		VIII 2019	2020		
	VIII	IX		VII	VIII		VII	VIII	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
1,1	0,4	0,2	-1,6	-6,9	-6,2	2,0	-3,7	-1,5	EU-27^e
0,8	-0,2	-0,3	-2,3	-7,1	-7,2	1,1	-3,4	-0,9	Euro area – 19
1,2	1,4	1,3	-1,2	-5,0	.	5,2	-4,3	.	Austria
0,6	-0,9	0,5	4,5	-0,9	-6,4	-2,7	-1,2	-0,1	Belgium
1,6	0,6	0,6	-1,2	-6,1	-5,6	3,1	-4,0	-4,9	Bulgaria
0,6	-0,4	-0,3	-1,7	-1,6	-1,2	3,6	4,6	.	Croatia
-0,5	-2,9	-1,9	6,2	-5,3	.	15,5 ^f	-2,8 ^g	-23,1 ^h	Cyprus
2,6	3,5	3,3	-2,0	-4,9	-5,5	-2,4	-10,4	-9,8	Czechia
0,4	0,4	0,5	4,1	-12,9	-4,9	3,9	1,3	.	Denmark
2,2	-1,3	-1,3	0,1	-0,3	-5,4	3,0 ^f	7,3 ^g	-8,4 ^h	Estonia
1,0	0,3	0,3	4,3	-6,1	-2,4	-1,7	0,8	2,2	Finland
1,1	0,2	0,0	-1,6	-8,1	-7,3	-2,8	-6,3	0,0	France
0,2	-2,3	-2,3	-0,2	-0,2	-3,9	6,6 ^f	-5,7 ^g	-26,6 ^h	Greece
0,2	-0,6	-0,6	1,3	-6,7	-6,0	0,7	-8,5	-8,6	Spain
2,7	0,3	1,0	-1,0	-5,1	-4,5	4,7	-2,5	-6,4	Netherlands
0,6	-1,1	-1,2	-1,0	16,2	-6,2	4,7 ^f	12,5 ^g	-36,1 ^h	Ireland
2,0	1,2	0,6	0,2	-1,9	2,1	8,0 ^f	9,6 ^g	-7,3 ^h	Lithuania
1,1	-0,2	-0,3	-0,7	-8,8	-15,8	2,9	2,1	.	Luxembourg
2,3	-0,5	-0,4	2,0	0,1	-3,0	0,9 ^f	14,8 ^g	-0,6 ^h	Latvia
1,6	0,7	0,5	6,2	-1,2	-2,5	15,4 ^f	10,1 ^g	1,3 ^h	Malta
0,9	-0,1	-0,4	-4,9	-11,5	-11,2	2,7	-2,0	-1,8	Germany
2,4	3,7	3,8	0,7	0,9	1,3	4,8	-11,0	-12,1	Poland
-0,3	-0,2	-0,8	-4,9	-8,9	2,1	3,0	-3,4	-2,2	Portugal
3,5	2,5	2,1	-5,8	-7,4	-3,4	37,3	13,3	12,4	Romania
3,0	1,4	1,4	-8,2	-3,6	-0,8	-6,6	-15,4	-18,0	Slovakia
1,7	-0,7	-0,7	0,7	-4,9	-1,8	-7,8	-2,1	4,8	Slovenia
1,3	1,0	0,6	4,6	-8,0	-0,7	5,3	.	.	Sweden
2,9	4,0	3,4	3,1	-7,7	-0,2	8,9	-21,0	-13,6	Hungary
0,2	-0,5	-1,0	-1,5	-8,3	-0,3	2,1	0,3	12,8	Italy
1,7	0,2	.	-2,0	-6,5	-5,3	0,6	-15,2	-14,5	United Kingdom

oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi.

Statystycznych GUS.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e Excluding United Kingdom. f 2nd quarter 2019. g 1st quarter 2020.

of Statistics Poland.